
Zomernota 2016

Inhoudsopgave

Zomernota 2016.....	1
Inhoudsopgave.....	2
1 Inleiding.....	3
Leeswijzer	3
2 Zomernota in één oogopslag.....	5
3 Overzicht verwerkte tussentijdse wijzigingen.....	10
4 Overzicht per programma	11
Programma 1 Openbaar Bestuur.....	12
Programma 2 Bereikbaarheid	24
Programma 3 Water	45
Programma 4 Milieu.....	57
Programma 5 Ruimte.....	69
Programma 6 Groen.....	85
Programma 7 Cultuur en Welzijn	95
Programma 8 Financiën	107
5 Stand en mutaties van reserves.....	121
6 Aanbestedingen	124
7 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling	125

1 Inleiding

Als onderdeel van de door Provinciale Staten vastgestelde planning en control cyclus bieden wij u hierbij de zomernota 2016 aan.

De zomernota is een tussentijdse rapportage en bijstelling van de begroting en is opgesteld volgens het door uw Staten vastgestelde format. De zomernota is een wijziging van de begroting en bevat voorstellen tot bijsturing van het beleid, in de vorm van gewijzigde output, en voorstellen tot bijstelling van de programmabudgetten. In deze zomernota zijn ook de gevolgen opgenomen van de kaderbrief 2017 voor zover deze betrekking hebben op het jaar 2016.

Daarnaast zijn drie besluiten met betrekking tot de instelling van reserves opgenomen. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in deze zomernota. Conform het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en de financiële verordening van de provincie Noord-Holland, vergen deze een expliciet besluit van uw Staten in de vorm van een instellingsbesluit.

Leeswijzer

Beleidsmatige ontwikkeling

De voorstellen tot inhoudelijke bijsturing van het beleid zijn vormgegeven als bijstellingen van de geraamde output. Elke bijstelling is toegelicht.

De zomernota is naar zijn aard een afwijkingenrapportage. Daarom zijn alleen die instrumenten vermeld, waarvoor de geraamde output wordt bijgesteld. De output van niet vermelde instrumenten verloopt conform de begroting.

Wanneer bij een instrument de output wordt aangepast, wordt álle bij dat instrument behorende output opnieuw vermeld, zodat steeds de totale output van een instrument zichtbaar blijft. Hierdoor staan er dus soms ook regels ongewijzigde output in de tabellen. In de tekst onder de tabel worden de wijzigingen inhoudelijk toegelicht.

Wijze van toelichten van de financiële mutaties

De zomernota bevat resultaatneutrale en niet-resultaatneutrale mutaties.

Niet-resultaatneutrale mutaties

Dit zijn mutaties die ten gunste of ten laste van de algemene middelen komen en die tezamen het begrotingsresultaat bepalen. Hieronder vallen bijvoorbeeld de mutaties als gevolg van de meicirculaire van het provinciefonds, de verwerking van de kaderbrief en geïnventariseerde mee- of tegenvallers. Een lijst van niet resultaatneutrale mutaties is in de voordracht en in de inleiding van de zomernota opgenomen. Bij de budgettabel aan het begin van ieder programma zijn de niet-neutrale mutaties toegelicht. Daarbij is steeds vermeld of deze mutaties voor- of nadelig zijn ten opzichte van het begrotingsresultaat. Het saldo van alle niet-resultaatneutrale mutaties in deze zomernota is € 1,76 miljoen voordelig.

Resultaatneutrale mutaties

Dit zijn mutaties die geen effect op het begrotingssaldo hebben, maar waar wel het budgetrecht van PS op van toepassing is. Het gaat dan bijvoorbeeld om de bijstelling van ramingen voor projecten die gedekt worden uit reserves of de raming van baten en even hoge bijbehorende lasten. Deze mutaties zijn toegelicht bij de operationele doelen.

Niet iedere resultaatneutrale mutatie is afzonderlijk toegelicht in de zomernota. Er is een grens aangehouden van € 100.000 per afzonderlijke mutatie. Neutrale mutaties onder de € 100.000

worden daarom meestal niet toegelicht. Daardoor is het saldo van de bedragen die bij de toelichtingen per operationeel doel per kostencategorie worden vermeld niet altijd helemaal gelijk aan het totale bedrag aan neutrale mutaties. Het saldo van alle neutrale mutaties in deze zomernota bedraagt € 0.

2 Zomernota in één oogopslag

Overzicht financiële ontwikkelingen

Het totale begrotingssaldo na de verwerking van alle zomernotamutaties is € 14,56 miljoen voordelig. Conform de afspraken in de kaderbrief wordt dit saldo geoormerkt gestort in de algemene reserve t.b.v. het sluitend maken van de begroting en meerjarenraming 2017 – 2020. Hierna is het saldo van de begroting 2016 € 0.

In de kaderbrief kon nog geen rekening worden gehouden met de tweede begrotingswijziging. In deze zomernota is hiermee wel rekening gehouden. In onderstaande tabel ziet u het overzicht.

Totaaloverzicht zomernota 2016 (Bedragen * € 1.000, een min is voordelig)

	Mutatie	Saldo
Saldo begroting na eerste wijziging		-3.440
Begroting tweede wijziging	2.015	
Kaderbrief 2017	-11.370	
Saldo na kaderbrief 2017 incl. 2e begrotingswijziging		-12.795
Zomernota	-1.763	
Subtotaal na niet neutrale mutaties		-14.558
Geoormerkte storting in algemene reserve	14.558	
Saldo begroting na zomernota		0

* Een negatief bedrag is voordelig

Specificatie niet resultaatneutrale mutaties

Voor het opstellen van de zomernota 2016 zijn de gevolgen van de meicirculaire van het provinciefonds verwerkt. Daarnaast zijn zoals gebruikelijk de meest recente gegevens over ontwikkelingen zoals de intern doorbelaste rente en enkele indexeringen in beeld gebracht en verwerkt en zijn mee- en tegenvallers geïnventariseerd. Al deze mutaties zijn toegelicht bij het betreffende programma in de zomernota.

Programma / OD	Onderwerp	Bedrag in € 1.000, min is voordelig
1 Openbaar Bestuur		
1.1.1	Accountant	30
	Algemene kosten GS	-105
	Herstel budgetten PS	60
	Nieuwe sprekersklok PS	6
	Oud-leden GS	61
	Reiskosten PS	-61
1.1.2	Minder Integriteitsonderzoek t.b.v. Flevoland en Utrecht	171
1.3.1	Communicatiestrategie	56
2 Bereikbaarheid		0
2.1.1	Verkeersmanagement	84

Programma / OD	Onderwerp	Bedrag in € 1.000, min is voordelig
2.1.2	Rente	-7
2.2.1	Indexatie	9
	Provinciefonds doeluitkering	2.272
3 Water		0
3.2.1	Indexatie	18
	Kaderbrief AE verschuiving 2017-2019 naar 2016	1.100
	Provinciefonds doeluitkering	65
4 Milieu		0
4.1.2	Afboeking rente bodembeheertaken	-25
	Indexatie	15
	Leges	-1.343
	Meetpunt afvalstoffen	37
	Omgevingsdiensten	181
	Opruimen drugsafval	23
	Provinciefonds doeluitkering	98
	SWUNG bijstelling	90
4.2.1	Rente	33
5 Ruimte		0
5.1.2	Beheer onroerend goed	1.578
	Huren en pachten	-1.170
	Opheffen reserve tijdelijk beheer gronden	-499
	OZB	46
	Rente	-314
	Verkoopopbrengst grond	-733
5.2.1	Arbeidsmarkt	-300
	Rente	-9
6 Groen		0
6.1.1	Indexatie	35
	Provinciefonds doeluitkering	227
7 Cultuur en Welzijn		0
7.2.1	Behoud erfgoed	-1
	Provinciefonds doeluitkering	275
	Rente	9
8 Financiën		0
8.1.1	Afspraak met bonden m.b.t. GO-gelden	1.500
	Beheer en onderhoud panden	-38
	Huisvesting	127
	Huren en pachten	14

Programma / OD	Onderwerp	Bedrag in € 1.000, min is voordelig
	Indexatie	0
	Leges	4
	OZB	-3
	Provinciefonds algemene uitkering	229
	Provinciefonds doeluitkering	-2.937
	Rente	644
	Verkoopopbrengst panden	-3.438
	Voormalig personeel	123
Eindtotaal niet resultaat neutrale mutaties	(een negatief bedrag is voordelig)	-1.763

Instellingsbesluiten nieuwe reserves en kredietaanvraag

Instelling nieuwe reserves

Bij de instelling van een nieuwe reserve hoort conform onze financiële verordening een instellingsbesluit. In het instellingsbesluit stellen PS vast, wat het doel, de functie en de looptijd is van een reserve en wordt vastgelegd, hoe de besluitvorming over de bestedingen uit de reserve verloopt. PS besluiten over het onttrekken aan en storten in een reserve, tenzij dit in de aangegeven besluitvormingsprocedure in het instellingsbesluit aan GS wordt overgedragen. Voor de functie van een reserve zijn er drie mogelijkheden:

Budgetgerichte reserve:

PS besluiten een bepaald bedrag in een reserve te storten en dragen GS op om voor dit geld zo veel mogelijk effect te bereiken, zoals gesteld in het doel van de reserve. Wanneer een geraamd project goedkoper uitvalt of niet doorgaat, blijft het geld in de reserve beschikbaar voor nieuwe projecten.

Doelgerichte reserve:

PS stellen een doel vast en besluiten in een reserve precies genoeg te storten, om dat doel te bereiken. Wanneer het vooraf vastgestelde doel is bereikt of een project is afgerond, vallen eventueel overblijvende middelen vrij naar de algemene middelen. Wanneer een project in het geheel niet doorgaat, wordt daarmee het doel niet bereikt en kan daarvoor een nieuw project in de plaats komen.

Egalisatiereserve:

PS besluiten jaarlijks een vast bedrag te storten in een reserve voor activiteiten die grote schommelingen in budgetbehoefte hebben, om daarmee een gelijkmatige verdeling van lasten over de jaren te bereiken.

In deze zomernota wordt voorgesteld drie nieuwe reserves in te stellen

Reserve Meekoppelkansen bij dijkversterkingen	
Functie	Budgetgerichte reserve

Doel	Bijdragen aan meekoppelkansen gekoppeld aan dijkversterkingsprojecten. Dijkversterkingen worden uitgevoerd door de waterbeheerders. Het zijn omvangrijke projecten waarbij voor de provincie en andere regionale partijen en ondernemers de mogelijkheid bestaat om recreatieve- en watersportvoorzieningen, extra natuur, landschapsvoorzieningen, etc. mee te koppelen met de dijkversterking of een aan de dijkversterking gerelateerd ruimtelijk kwaliteitsprogramma op te stellen.
Programma	Programma 3 Water.
Voeding	De storting bedraagt € 15 miljoen uit het coalitieakkoord (€ 3.750.000 per jaar in 2016 t/m 2019), € 4.726.872 uit de reserve Actieprogramma 2010, onderdeel Uitvoeringsprogramma Kust en € 500.000 uit de Reserve Groen. Bij het coalitieakkoord is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor (co)financiering van meekoppelkansen gekoppeld aan dijkversterkingen zoals de Markermeerdijken, Waddenzeedijken Texel en de Afsluitdijk. Op 3 juni 2011 hebben PS ingestemd met het inzetten van € 9.685.550 van het Uitvoeringsprogramma Kust voor extra ruimtelijke kwaliteit gekoppeld aan dijkversterkingen. Een deel hiervan, € 4.7 miljoen, wordt overgeheveld naar de Reserve Meekoppelkansen bij dijkversterkingen. De € 500.000 uit de reserve Groen is bestemd voor natuurinrichting van de vooroeverdijk.
Looptijd	De reserve loopt t/m 31 december 2025. Dijkversterkingen zijn zowel qua voorbereiding als uitvoering langlopende projecten. Meekoppelkansen kunnen vaak pas worden uitgevoerd als de waterkering is versterkt. De looptijd van de reserve is om de reden tot eind 2025.
Besluitvormingsprocedure	GS besluit over de investering voor de meekoppelkansen conform GS-besluit van 26 april 2016 en communiceert hierover met PS.

Op basis van de kaderbrief wordt de reserve bedrijfsvoering ingesteld.

Reserve Bedrijfsvoering	
Functie van de reserve	Egalisatiereserve
Doel	Deze reserve dient om fluctuaties in de uitgaven voor bedrijfsvoering op te vangen en investeringen te doen ter verbetering van de bedrijfsvoering in het algemeen en innovatie en I&I-ambities (Impulsbudget) in het bijzonder
Programma	Programma 8 Financiën (Programma overkoepelende reserves)
Voeding	Conform kaderbrief 2017. Het Impulsbudget dat nu is opgenomen in Reserve Huisvesting wordt daarnaast overgeheveld naar Reserve Bedrijfsvoering. De reserve huisvesting bevat daarmee alleen nog de bedragen die gemoeid zijn met de kapitaallasten die samenhangen met de huisvesting.
Looptijd	De looptijd is onbeperkt, omdat het een egalisatiereserve betreft. Eens per 4 jaar vindt een evaluatie plaats bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen.
Besluitvormingsprocedure	Bij de begroting of begrotingswijziging worden ramingen op de begroting gebracht.

Reserve GO-gelden	
Functie	Budgetgerichte bestemmingsreserve
Doel	De reserve is bedoeld om uitvoering te geven aan de inzet van decentrale arbeidsvoorwaarden-gelden door het Georganiseerd Overleg.
Programma	8 Financiën (Programma overkoepelende reserves)
Voeding	Er is sprake van een eenmalige voeding met een bedrag van € 3.965.000.
Looptijd	De looptijd van de reserve is afhankelijk van de, nog te besluiten, specifieke aanwending. Vooralsnog wordt de einddatum bepaald op 31-12-2021.
Besluitvormingsprocedure	Over de besteding van het bedrag kunnen plannen worden ingediend in het Georganiseerd Overleg. Instemming vindt plaats door GS vanuit de werkgeverszijde en door de bonden vanuit werknemerszijde (nadat zij de plannen hebben voorgelegd aan hun leden).

Nieuw kredietbesluit

In kader van PMI een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 800.000 voor de realisatie van een tijdelijke busstrook op de N247 tussen kruispunt 't Schouw en Broek in Waterland.

Toelichting

In de stuurgroep Bereikbaarheid Waterland van november 2015 is besloten om een tijdelijke busstrook in noordelijke richting te realiseren (met behoud van 300m busbaan in zuidelijke richting) door de wegingdeling op het wegvak N247 tussen kruispunt 't Schouw en Broek in Waterland aan te passen. Het busverkeer op de N247 ondervindt in de avondspits gemiddeld 4 minuten vertraging als gevolg van fileopbouw op het wegvak N247 tussen kruispunt 't Schouw en de kern van Broek in Waterland. Dit betekent op jaarbasis een extra verliespost m.b.t. de exploitatie van € 50.000- € 100.000 en in maatschappelijke kosten een verlies dat kan oplopen tot € 0,5 miljoen per jaar. Om deze reden is in de stuurgroep besloten om deze maatregel met spoed en uiterlijk in 2016 te realiseren.

De werkzaamheden starten in oktober 2016 en zullen naar verwachting in november 2016 voltooid zijn.

De hoogte van het nu voorliggend krediet bedraagt € 800.000. Het krediet is al in de kasramingen van het PMI opgenomen (namelijk in 2018), maar wordt nu qua kasuitgaven naar voren gehaald (€ 500.000 in 2016 en € 300.000 in 2017). De Stadsregio Amsterdam (SRA) betaalt 50% van de kosten, de overige 50% komt ten laste van de kapitaallasten PMI en zal worden verwerkt in de Begroting 2017 en het PMI 2017-2020. De naar voren gehaalde kapitaallasten passen binnen het bij de Kaderbrief 2017 vastgesteld budget voor kapitaallasten PMI.

3 Overzicht verwerkte tussentijdse wijzigingen

Wijziging nummer	Datum	Voordracht
1e wijziging programmabegroting	7 maart 2016	PS Voordracht 10
1e budgettair neutrale wijziging	2 februari 2016	Directie CC 714793-724808
	16 februari 2016	GS 714793-724825
2e budgettair neutrale wijziging	14 maart 2016	Directie CC 714793-766177
	22 maart 2016	GS 714793-772375
3e budgettair neutrale wijziging	14 april 2016	Directie CC 714793-784949
	19 april 2016	GS 714793-789744
4e budgettair neutrale wijziging	19 mei 2016	Directie CC 714793-797847
5e budgettair neutrale wijziging	14 juni 2016	Directie CC 714793-812500
	28 juni 2016	GS 714793-819796
6e budgettair neutrale wijziging	8 juli 2016	Directie CC 714793-823315

4 Overzicht per programma

Programma 1 Openbaar Bestuur

Maatschappelijk doel

Een goed functionerend openbaar bestuur waarborgen

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 1		Openbaar Bestuur						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	20.336	24.394	-700	23.694	-3	25.049	24.304	23.249
Directe lasten	4.982	8.072	-92	7.980	-1	7.393	7.375	7.393
Overdrachten	3.477	7.720	1.736	9.456	22	2.967	2.951	2.946
Subtotaal Lasten	28.796	40.186	944	41.130	2	35.409	34.630	33.588
Baten	-1.087	-414	-558	-972	135	-193	-193	-193
Saldo van baten en lasten	27.709	39.772	386	40.158	1	35.216	34.437	33.395
Storting reserves	5.025	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	55	-5.152	-1.000	-6.152	19	-152	-153	-153
Resultaat	32.789	34.620	-614	34.006	-2	35.064	34.284	33.242

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Het totale bedrag voor de apparaatskosten is gewijzigd. Deze wijzigingen staan toegelicht bij Operationeel Doel 8.1.1. De totale apparaatskosten worden toegerekend over de verschillende programma's op basis van de geraamde inzet van personeel. Deze raming voor 2016 is in het kader van de zomernota geactualiseerd. Zowel de wijzigingen in de totale omvang van de apparaatskosten als de wijzigingen in de 'inzet'-ramingen leiden tot een gewijzigde toerekening van apparaatskosten.
Directe lasten	OD 1.1.1 Vorig jaar was € 81.000 van het budget 2015 ad € 215.000 gebruikt; dit jaar zijn de verwachte kosten nog iets lager geraamd omdat het coalitieprogramma al een jaar loopt wat lagere kosten met zich meebrengt voor communicatietraining ed. Geplaatst budget 2016 ad € 182.000 is met name te hoog m.b.t. het onderdeel algemene bedrijfsvoeringskosten; de geraamde algemene bedrijfsvoeringskosten liggen op niveau van realisatie in 2015 (lasten verlaagd, € 105.000, voordelig).
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	OD 1.1.2 De verwachte integriteitsonderzoeken ten behoeve van de provincies Flevoland en Utrecht worden teruggebracht van 80 naar 20 (baten verlaagd, €171.000, nadelig).

Storting reserves

Onttrekking reserves

1.1 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur goed organiseren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

1.1.1 operationeel doel

De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
1.1.1.14 Stimuleren en faciliteren van debat over bestuurskracht van de regio's	- Gezorgd dat de bestuurskracht in de regio vergroot, onder meer door organisatie van debatten.	- Gezorgd dat de bestuurskracht in de regio vergroot, onder meer door organisatie van debatten.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Het bestuurskrachtonderzoek in de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren is in mei van start gegaan. De vijf gemeenten en GS zijn samen opdrachtgever. Deloitte voert dit onderzoek uit. De planning is dat het rapport eind augustus wordt opgeleverd.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.1.1		De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	13.104	15.676	-921	14.755	-6	16.271	15.534	14.953
Directe lasten	3.542	5.305	-202	5.103	-4	4.926	4.908	4.926
Overdrachten	1.167	1.444	61	1.505	4	1.691	1.674	1.669
Subtotaal Lasten	17.814	22.425	-1.062	21.363	-5	22.888	22.116	21.548
Baten	-184	-43	0	-43	0	-43	-43	-43
Saldo van lasten en baten	17.630	22.382	-1.062	21.320	-5	22.845	22.073	21.505
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	17.630	22.382	-1.062	21.320	-5	22.845	22.073	21.505

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 1.1.1 Vorig jaar was € 81.000 van het budget 2015 ad € 215.000 gebruikt; dit jaar zijn de verwachte kosten nog iets lager geraamd omdat het coalitieprogramma al een jaar loopt wat lagere kosten met zich meebrengt voor communicatietraining ed. Geplaatst budget 2016 ad € 182.000 is met name te hoog m.b.t. onderdeel algemene bedrijfsvoeringskosten; de geraamde algemene bedrijfsvoeringskosten liggen op niveau van realisatie in 2015 (lasten verlaagd, € 105.000, voordelig). OD 1.1.1 De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

1.1.2 operationeel doel

Integriteit borgen en toetsen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.1.2		Integriteit borgen en toetsen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	656	1.107	-439	668	-40	1.135	1.137	1.073
Directe lasten	39	34	0	34	0	34	34	34
Subtotaal Lasten	695	1.141	-439	702	-38	1.169	1.171	1.107
Baten	-33	-221	171	-50	-77	0	0	0
Saldo van lasten en baten	662	920	-268	652	-29	1.169	1.171	1.107
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	662	920	-268	652	-29	1.169	1.171	1.107

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	OD 1.1.2 De verwachte integriteitsonderzoeken ten behoeve van de provincies Flevoland en Utrecht worden teruggebracht van 80 naar 20 (baten verlaagd, €171.000, nadelig).
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

1.1.3 operationeel doel

Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
1.1.3.01 Houden van financieel toezicht	- 22 % van de gemeenten de financiële positie en het financiële proces beperkt geanalyseerd vanwege hun goede prestaties in de afgelopen jaren. Overige 78 % volledig geanalyseerd. - 16 gemeenschappelijke regelingen in 3e kwartaal beoordeeld.	- 33% van de gemeenten de financiële positie en het financiële proces beperkt geanalyseerd vanwege hun goede prestaties in de afgelopen jaren. Overige 66% volledig geanalyseerd. - 26 tot 29 gemeenschappelijke regelingen in 3e kwartaal beoordeeld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> 32 van de 48 gemeenten zijn nagenoeg afgehandeld. Hiervan zijn 16 op afstand geplaatst. Er moeten er nog 16 afgerond worden waarvan 10 op afstand.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.1.3		Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	3.098	2.981	774	3.755	26	2.971	2.971	2.816
Directe lasten	117	522	0	522	0	522	522	522
Subtotaal Lasten	3.215	3.503	774	4.277	22	3.493	3.493	3.338
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	3.215	3.503	774	4.277	22	3.493	3.493	3.338
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	3.215	3.503	774	4.277	22	3.493	3.493	3.338

1.1.4 operationeel doel

Rijkstaken Commissaris van de Koning uitvoeren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.1.4		Rijkstaken Commissaris van de Koning uitvoeren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	79	30	44	74	147	30	30	29
Directe lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	79	30	44	74	147	30	30	29
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	79	30	44	74	147	30	30	29
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	79	30	44	74	147	30	30	29

1.2 beleidsdoel

Openbare orde handhaven en veiligheid verzekeren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

1.2.1 operationeel doel

Bestuurlijke samenwerking in crisisbeheersing en veiligheidszorg bewaken en bevorderen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.2.1		Bestuurlijke samenwerking in crisisbeheersing en veiligheidszorg bewaken en bevorderen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	315	593	-148	445	-25	608	609	575
Directe lasten	69	121	54	175	45	121	121	121
Overdrachten	7	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	391	714	-94	620	-13	729	730	696
Baten	-21	0	-54	-54	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	371	714	-148	566	-21	729	730	696
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	371	714	-148	566	-21	729	730	696

1.2.2 operationeel doel

Risicokaart beheren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.2.2		Risicokaart beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	137	221	-73	148	-33	227	227	214
Directe lasten	-1	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	0	50	0	50	0	50	50	50
Subtotaal Lasten	136	271	-73	198	-27	277	277	264
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	136	271	-73	198	-27	277	277	264
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	136	271	-73	198	-27	277	277	264

1.3 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur representeren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

1.3.1 operationeel doel

Bestuurshandelingen communiceren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
1.3.1.02 Inzetten externe communicatie	- Website vernieuwd; - Relatiemagazine NH kwartaalblad gedigitaliseerd; - Sociale media met uitbreiding door LinkedIn, instagram en Pinterest ingezet; - Arbeidsmarktcommunicatie op basis van beleid uitgevoerd.	- Website vernieuwd; - Relatiemagazine NH kwartaalblad gedigitaliseerd; - Sociale media met uitbreiding door Instagram ingezet; - Arbeidsmarktcommunicatie op basis van beleid uitgevoerd.

Toelichting op te wijzigen instrument

De Social media wordt op LinkedIn al ingezet en we gaan het dit jaar uitbreiden met Instagram. Pinterest kunnen we als communicatiemiddel niet gebruiken en zetten we niet in.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.3.1		Bestuurshandelingen communiceren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.333	1.977	101	2.078	5	2.027	2.031	1.915
Directe lasten	1.111	1.797	56	1.853	3	1.497	1.497	1.497
Overdrachten	495	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	2.939	3.774	157	3.931	4	3.524	3.528	3.412
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	2.939	3.774	157	3.931	4	3.524	3.528	3.412
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	2.939	3.774	157	3.931	4	3.524	3.528	3.412

1.3.2 operationeel doel

Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 1.3.2	Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen							
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.615	1.809	-38	1.771	-2	1.780	1.765	1.674
Directe lasten	104	293	0	293	0	293	293	293
Overdrachten	1.808	6.226	1.675	7.901	27	1.226	1.227	1.227
Subtotaal Lasten	3.527	8.328	1.637	9.965	20	3.299	3.285	3.194
Baten	-850	-150	-675	-825	450	-150	-150	-150
Saldo van lasten en baten	2.678	8.178	962	9.140	12	3.149	3.135	3.044
Storting reserves	5.025	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	55	-5.152	-1.000	-6.152	19	-152	-153	-153
Resultaat	7.758	3.026	-38	2.988	-1	2.997	2.982	2.891

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	De kasraming voor subsidieverlening op grond van de Uitvoeringsregeling cofinanciering Europese EFRO-programma's wordt aangepast als gevolg van actualisatie van de in 2016 te verlenen subsidies (lasten verhoogd, € 1 miljoen, neutraal, Reserve Cofinanciering Europese projecten). In 2016 vinden de laatste subsidievaststelling op grond van de Clusterregeling Europese projecten plaats (lasten verhoogd, € 675.000, neutraal).
Baten	Voor subsidieverlening op grond van de Clusterregeling wordt een EU bijdrage ontvangen (baten verhoogd, € 675.000, neutraal).
Storting reserves	
Onttrekking reserves	De kasraming voor subsidieverlening op grond van de Uitvoeringsregeling cofinanciering Europese EFRO-programma's wordt aangepast als gevolg van actualisatie van de in 2016 te

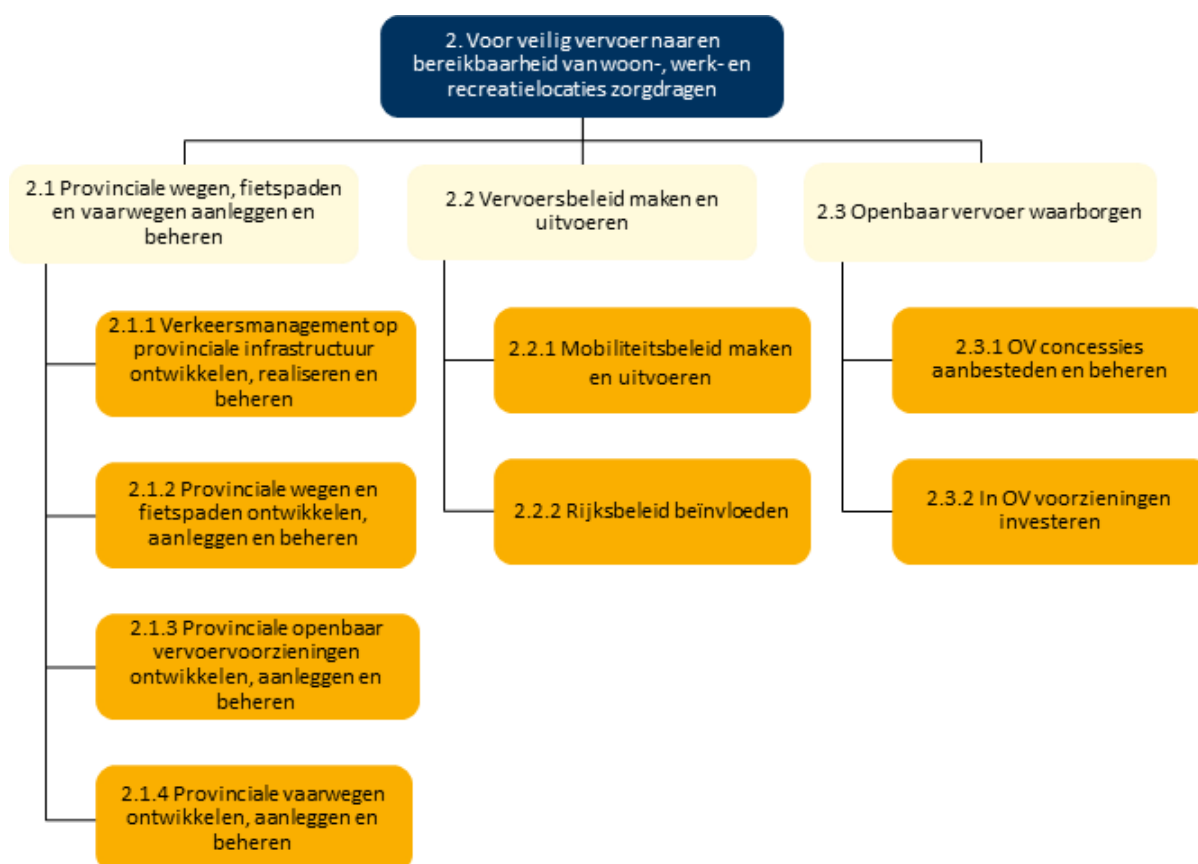
verlenen subsidies(onttrekking aan reserves verhoogd, € 1 miljoen,
neutraal, Reserve Cofinanciering Europese projecten).

Programma 2 Bereikbaarheid

Maatschappelijk doel

Voor veilig vervoer naar en bereikbaarheid van woon-, werk- en recreatielocaties zorgdragen.

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 2		Bereikbaarheid						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	33.364	34.279	-13	34.266	0	33.998	33.584	36.439
Directe lasten	81.289	88.874	2.359	91.233	3	79.602	79.263	56.442
Kapitaallasten	87.325	88.777	2.207	90.984	2	57.143	84.783	81.159
Overdrachten	81.339	90.937	16.389	107.326	18	67.138	67.119	67.032
Subtotaal Lasten	283.316	302.866	20.942	323.809	7	237.881	264.749	241.072
Baten	-111.523	-48.768	-37.362	-86.130	77	-8.242	-8.392	-8.242
Saldo van baten en lasten	171.793	254.099	-16.420	237.679	-6	229.639	256.357	232.830
Storting reserves	48.592	122.621	2.091	124.712	2	100.362	102.377	100.227
Onttrekking reserves	-58.564	-101.069	11.272	-89.798	-11	-85.317	-82.923	-75.849
Resultaat	161.821	275.651	-3.057	272.593	-1	244.683	275.810	257.208

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 2.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). Het budget voor vast onderhoud wegen is verlaagd met € 220.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verlaagd, € 220.000, voordelig). OD 2.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel C). De storting in de voorziening variabel onderhoud wegen is verhoogd met € 550.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verhoogd, € 550.000, nadelig). OD 2.1.4 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). De storting in de voorziening voor variabel onderhoud vaarwegen is verhoogd met € 715.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verhoogd, € 715.000, nadelig). Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). Als gevolg van een bijstelling van de indexering gebiedscontracten variabel onderhoud wegen is het budget afgeraamd met € 31.000 (lasten verlaagd, € 31.000, voordelig). Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). Als gevolg van een bijstelling van de indexering gebiedscontracten variabel onderhoud vaarwegen is het budget afgeraamd met € 9.000 (lasten verlaagd, € 9.000,

voordelig).

OD 2.2.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AC). De onderzoekskosten voor de Planstudie Duinpolderweg worden door provincies Noord-Holland en Zuid-Holland voorgeschoten. Het aandeel van provincie Noord-Holland hierin bedraagt in 2016 € 150.000,- In geval een bijdrage van de SRA wordt ontvangen wordt dit bedrag verrekend (lasten verhoogd € 150.000, nadelig).

OD 2.3.1 De concessie voor de OV taxi is afgerond. De provincie treedt in 2016 nog op als beheerder van de telefooncentrale. De kosten worden volledig vergoed (lasten verhoogd, € 120.000, neutraal).

Kapitaallasten	OD 2.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) wegen zijn met € 284.000 afgeramd. Dit is veroorzaakt door lagere gerealiseerde vervangingsinvesteringen in 2015. De lagere rentelasten ad € 132.000 zijn neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (kapitaallasten verlaagd, € 152.000, voordelig, rentelasten verlaagd, € 132.000 neutraal). OD 2.1.4 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) vaarwegen zijn met € 36.000 verhoogd. Dit is veroorzaakt door hogere gerealiseerde vervangingsinvesteringen in 2015. De mutatie van de rentelasten is neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (lasten verlaagd, € 36.000, nadelig). OD 2.2.1 Kaderbrief 2017 (regel J). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) zijn afgeramd met € 814.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere gerealiseerde investeringen in 2015. De lagere rentelasten ad € 434.000 zijn neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (kapitaallasten verlaagd, € 380.000, voordelig, rentelasten verlaagd, € 434.000 neutraal).
Overdrachten	OD 2.2.1 De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 62.000, neutraal). OD 2.2.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG). Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 55.000, nadelig).
Baten	OD 2.3.1 De concessie voor de OV taxi is afgerond. De provincie treedt in 2016 nog op als beheerder van de telefooncentrale. De kosten worden volledig vergoed (baten verhoogd, € 120.000, neutraal).
Storting reserves	OD 2.3.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel L). De storting in de reserve OV wordt met € 10,4 miljoen verlaagd. Dit is mogelijk omdat destijds bij de instelling van de reserve onzekerheid bestond over bijdragen van de Stadsregio Amsterdam en de gemeenten en naar nu blijkt blijft de bijdrage provincie beperkt tot 5% van de

investering.

Onttrekking reserves

2.1 beleidsdoel

Provinciale wegen, fietspaden en vaarwegen aanleggen en beheren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

2.1.1 operationeel doel

Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur ontwikkelen, realiseren en beheren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.1.1		Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur ontwikkelen, realiseren en beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	5.496	4.991	200	5.191	4	4.896	4.891	5.441
Directe lasten	4.442	3.971	-367	3.604	-9	4.021	4.021	4.021
Overdrachten	395	630	0	630	0	900	900	900
Subtotaal Lasten	10.333	9.592	-167	9.425	-2	9.817	9.812	10.362
Baten	-3.362	-3.129	668	-2.461	-21	-3.579	-3.579	-3.579
Saldo van lasten en baten	6.971	6.463	501	6.964	8	6.238	6.233	6.783
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	6.971	6.463	501	6.964	8	6.238	6.233	6.783

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Door herijking van de projectbegroting worden voor het project

GOVI (Grensoverschrijdende Openbaar vervoersinformatie) minder uitgaven geraamd (lasten verlaagd, € 668.000, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt voor Gebiedsgerichte Uitvoering (GGU) Zuid-Kennemerland budget geraamd t.l.v. de reserve EXIN-H (lasten verhoogd, € 217.000, neutraal).

De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000 (lasten verhoogd, € 84.000, nadelig).

Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	Door herijking van de projectbegroting worden voor het project GOVI (Grensoverschrijdende Openbaar vervoersinformatie) minder opbrengsten geraamd (baten verlaagd, € 668.000, neutraal).
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

2.1.2 operationeel doel

Provinciale wegen en fietspaden ontwikkelen, aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
2.1.2.01 Uitvoeren van verkeerstudies	- Besluitvorming over een (voorlopig) voorkeursalternatief over de verbinding N206-A4 (Duinpolderweg) aan PS voorgelegd in 2e kwartaal 2016. - Besluit over het voorkeursalternatief voor de verbinding A8/A9 aan PS voorgelegd in 4e kwartaal 2016.	- N206/A4: Geen output in 2016 - A8/A9; Geen output in 2016.

Toelichting op te wijzigen instrument

-N206/A4:de tussenstap, die begin 2015 door provinciale staten van ZH is aangevraagd en goedgekeurd, is ook door NH omarmd. De Statenverkiezingen 2015 hebben invloed gehad op de planning, omdat het project Duinpolderweg controversieel werd verklaard in ZH. Na de doorstart in de zomer van 2015 is de tussenstap op verzoek van ZH gedeeld in het bespreken van de probleemanalyse om vervolgens toe te komen aan het bezien van mogelijke oplossingsrichtingen. Dat proces is nog ten volle gaande en zal na de zomer 2016 worden afgerond. Als gevolg van een ingelaste verkenning van het bestuurlijke en maatschappelijk draagvlak is een brede maatschappelijke adviesgroep ingesteld. Het was de bedoeling dat deze adviesgroep zou adviseren in het ritme van de tot dusver opgestelde planning. De adviesgroep heeft evenwel om meer tijd gevraagd en dit ook gekregen. Door deze afspraak bleek een afronding van de inrichting van de MER voor de zomer van 2016 niet meer haalbaar. Het zomerreces zit er nu tussen. De planning van een geaccordeerd voorlopig voorkeursalternatief komt daarmee uit op Q1-Q2 van 2017, omdat dan de PlanMER kan worden afgerond.

- A8/A9; Op 9 mei is dit toegelicht aan Cie M+F. Reden is dat van de 7 alternatieven er 2 kansrijk worden achten. Om een keuze te maken tussen deze 2 kansrijke alternatieven, is er onderzoek nodig. Dit onderzoek is gereed in het voorjaar van 2017. Dan zal een voorlopig voorkeursalternatief gekozen worden.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

MER: Milieueffectrapport

NH: Noord Holland

ZH: Zuid Holland

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.1.2		Provinciale wegen en fietspaden ontwikkelen, aanleggen en beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	14.982	17.084	-1.672	15.412	-10	16.939	16.777	18.773
Directe lasten	47.424	45.824	3.997	49.821	9	43.157	44.617	41.610
Kapitaallasten	75.737	76.978	-4.606	72.372	-6	19.781	18.392	17.652
Overdrachten	4.262	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	142.405	139.885	-2.281	137.604	-2	79.877	79.786	78.035
Baten	-26.131	-28.527	7.032	-21.495	-25	-1.795	-1.795	-1.795
Saldo van lasten en baten	116.274	111.358	4.751	116.109	4	78.082	77.991	76.240
Storting reserves	29.275	46.055	0	46.055	0	23.517	30.214	23.265
Onttrekking reserves	-50.634	-34.835	2.087	-32.748	-6	-20.010	-20.510	-13.751
Resultaat	94.915	122.578	6.838	129.416	6	81.589	87.695	85.754

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	De uitgaven worden per saldo met € 227.000 opgehoogd door verhoging van de uitgaven voor de verbinding A8-A9 en N242

Koelmanlaan-Bestevaerstraat (door verschuiving van kosten van subsidie welke is beschikt in 2015 naar een opdracht omdat een klein deel van het werk plaatsvond op eigen areaal. Deze opdracht loopt nog door in 2016. Daarnaast door verlaging van de uitgaven Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar (door uitgestelde onderzoeken door de gemeente Alkmaar en meevallende onderzoek- en voorbereidingskosten) (lasten verhoogd, € 227.000, neutraal).

Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). Het budget voor vast onderhoud wegen is verlaagd met € 220.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verlaagd, € 220.000, voordelig).

Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). De storting in de voorziening variabel onderhoud wegen is verhoogd met € 550.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verhoogd, € 550.000, nadelig).

Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). De storting in de voorziening variabel onderhoud wegen is verhoogd met € 3.471.000. Dit is gebeurd als gevolg van verwerking van een mutatie bij afrekenverschillen (lasten verhoogd, € 3.471.000, neutraal).

Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). Als gevolg van een bijstelling van de indexering gebiedscontracten variabel onderhoud wegen is het budget afgeraamd met € 31.000 (lasten verlaagd, € 31.000, voordelig).

Kapitaallasten

Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) wegen zijn met € 284.000 afgeraamd. Dit is veroorzaakt door lagere gerealiseerde vervangingsinvesteringen in 2015. De lagere rentelasten ad € 132.000 zijn neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (kapitaallasten verlaagd, € 152.000, voordelig) (rentelasten verlaagd, € 132.000, neutraal).

In 2016 verwachten we € een bedrag van 3 miljoen uit te geven aan het verleggen van Kabels en Leidingen en grondverwerving voor de Aansluiting A9 Heiloo. De reconstructie Velsertaverse is gereed en voor de afrekening is nog een bedrag van 0,5 miljoen nodig. (lasten verhoogd, € 3,5 miljoen, neutraal).

Door kasverschuivingen wordt het budget van de reserve Fietsinfrastructuur aangepast (lasten verlaagd, € 500.000, neutraal).

Door de afrekening van het project wordt het budget van de balanspost BDU aangepast (projecten Beter benutten) (lasten verhoogd, € 175.000, neutraal).

Overdrachten

Baten

In het kader van het project Verbinding A8-A9 ontvangt de provincie een bijdrage van € 500.000 van Stadsregio Amsterdam (SRA). Deze bijdrage wordt toegevoegd aan het TWIN-H-budget, voor dit project (baten verhoogd, € 500.000, neutraal).

Storting reserves

Onttrekking reserves	Door verschuiving in de uitgaven wordt het budget van de reserve Groot onderhoud vaarwegen aangepast. Project Geinbrug is vertraagd door negatief advies van de welstand over het brugontwerp. Dit betekent circa 1 jaar vertraging in de oplevering (onttrekking verlaagd, € 700.000,- neutraal). Door de later verkregen omgevingsvergunning en vertraagde ontwerpwerkzaamheden is de planning van project Vechtbrug doorgeschoven (onttrekking verlaagd € 1.100.000,- neutraal). Afwijking in het kastritme van project Bosrandbrug als gevolg van bereikte overeenstemming over een claim van de aannemer en de verwachte opbrengst in de claim van de provincie aan het ingenieursbureau op basis van het van hun ontvangen voorstel (onttrekking verlaagd € 210.000,- neutraal). Wilhelminasluis: de lasten stonden geraamd op € 150.000,- per jaar. De gemiddelde lasten over de jaren 2013-2015 bedragen € 40.000 per jaar (onttrekking verlaagd € 100.000,- neutraal). Zie OD 2.1.4 Directe lasten.
----------------------	--

2.1.3 operationeel doel

Provinciale openbaar vervoervoorzieningen ontwikkelen, aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
2.1.3.01 Ontwikkelen van openbaar vervoer infrastructuur	- Besluit over voorkeustracé Hoofddorp - Nieuw-Vennep - Sassenheim van de R-net-verbinding Noord-Holland - Zuid-Holland genomen en aan PS voorgelegd in 1e kwartaal 2016 (afhankelijk van besluitvorming Westflank).	Geen output in 2016.

Toelichting op te wijzigen instrument

De output wordt niet gehaald omdat het project onlosmakelijk verbonden is met het project Duinpolderweg. Een financieringsvoorstel zal niet eerder dan medio 2017 worden voorgelegd aan PS.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.1.3		Provinciale openbaar vervoervoorzieningen ontwikkelen, aanleggen en beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	644	469	106	575	23	462	460	520
Directe lasten	1.256	4.002	5.285	9.287	132	200	0	0
Kapitaallasten	1.551	1.687	-111	1.576	-7	0	20.000	0
Overdrachten	2.366	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	5.817	6.158	5.280	11.438	86	662	20.460	520
Baten	-3.196	0	-4.000	-4.000	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	2.621	6.158	1.280	7.438	21	662	20.460	520
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	2.621	6.158	1.280	7.438	21	662	20.460	520

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Door het vervroegd aanvragen van subsidievoorschotten wordt het budget voor de Zijtakken Zuidtangent aangepast. (Lasten verhoogd, € 4,0 miljoen, neutraal) Het budget voor diverse EXIN-H OV-projecten wordt per saldo met € 1,3 miljoen verhoogd door verhoging uitgaven van onder meer Productformules R-net en door verlaging uitgaven van onder meer Onderdoorgang A9 (Kunstwerk 2A), omdat de laatste 20% van het geraamde bedrag bij de eindafrekening in 2017 wordt betaald. (lasten verhoogd, € 1,3 miljoen, neutraal) Het budget voor diverse EXIN-H OV-projecten wordt met € 1,3 miljoen verhoogd door verhoging uitgaven van onder meer Productformules R-net en verlaging van de uitgaven van onder meer HOV A9 tunnel Schipholweg (lasten verhoogd, € 1,3 miljoen, neutraal).

Kapitaallasten	Het budget voor diverse EXIN-H-projecten OV wordt met € 111.000 verlaagd door versnelling van de uitgaven HOV Vrije busbaan Schiphol Oost en door verlaging van de uitgaven Quickwin Doorstromingsmaatregelen OV project Nieuwe schermerweg Alkmaar (kapitaallasten verlaagd, € 111.000, neutraal).
----------------	---

Overdrachten

Baten	Door het vervroegd aanvragen van subsidievoorschotten wordt het budget voor de Zijtakken Zuidtangent aangepast, € 4,0 miljoen, neutraal).
-------	---

Storting reserves

Onttrekking reserves

2.1.4 operationeel doel

Provinciale vaarwegen ontwikkelen, aanleggen en beheren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.1.4		Provinciale vaarwegen ontwikkelen, aanleggen en beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	4.555	4.691	1.060	5.751	23	4.625	4.602	5.203
Directe lasten	17.339	15.523	-1.381	14.142	-9	18.528	21.371	9.100
Kapitaallasten	1.188	1.643	-17	1.626	-1	3.253	4.843	6.096
Overdrachten	1.679	2.065	0	2.065	0	2.065	2.065	2.235
Subtotaal Lasten	24.760	23.922	-338	23.584	-1	28.471	32.881	22.634
Baten	-1.424	-1.224	0	-1.224	0	-1.174	-1.174	-1.174
Saldo van lasten en baten	23.336	22.698	-338	22.360	-1	27.297	31.707	21.460
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	23.336	22.698	-338	22.360	-1	27.297	31.707	21.460

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten	Project Geinbrug is vertraagd door negatief advies van de Welstand over het brugontwerp. Dit betekent circa 1 jaar vertraging in oplevering (lasten verlaagd, € 700.000 neutraal). Door de later verkregen omgevingsvergunning en vertraagde ontwerpwerkzaamheden is de planning van project Vechtbrug doorgeschoven. (lasten verlaagd € 1.100.000,- neutraal). Afwijking in kastritme van project Bosrandbrug als gevolg van bereikte overeenstemming in een claim van de aannemer richting de provincie en de verwachte opbrengst in de claim van de provincie aan het ingenieursbureau op basis van het van hun ontvangen voorstel. (Lasten verlaagd € 210.000,- neutraal). Kasraming reserve Wilhelminasluis: De lasten stonden geraamd op € 150.000,- per jaar. De gemiddelde lasten over de jaren 2013-2015 bedragen € 40.000 per jaar. (lasten verlaagd € 100.000,- neutraal). Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). De storting in de voorziening voor variabel onderhoud vaarwegen is verhoogd met € 715.000. Dit is gebeurd op basis van een actualisatie van het normkostenbudget (lasten verhoogd, € 715.000, nadelig). Kaderbrief 2017 (§5.1, regel K). Als gevolg van een bijstelling van de indexering gebiedscontracten variabel onderhoud vaarwegen is het budget afgeraamd met € 31.000 (lasten verlaagd, € 31.000, voordelig).
Kapitaallasten	Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel K). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) vaarwegen zijn met € 17.000 verlaagd. Dit is veroorzaakt door een verhoging van de afschrijvingscomponent met € 36.000 door hogere gerealiseerde vervangingsinvesteringen in 2015 en een neerwaartse bijstelling van de rentecomponent met € 53.000. Deze is neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (afschrijving verhoogd, € 36.000, nadelig, rentelasten verlaagd, € 53.000 neutraal).
Overdrachten	
Baten	
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

2.2 beleidsdoel

Vervoersbeleid maken en uitvoeren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

2.2.1 operationeel doel

Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.2.1		Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	5.682	5.122	-42	5.080	-1	4.993	4.985	4.730
Directe lasten	2.919	6.305	-2.474	3.832	-39	3.702	1.057	1.057
Kapitaallasten	8.849	8.409	-174	8.235	-2	29.179	32.978	15.861
Overdrachten	11.935	21.192	26.605	47.797	126	15.437	14.808	13.805
Subtotaal Lasten	29.384	41.028	23.915	64.944	58	53.311	53.828	35.453
Baten	-19.537	-10.206	-14.246	-24.452	140	0	-150	0
Saldo van lasten en baten	9.847	30.823	9.669	40.492	31	53.311	53.678	35.453
Storting reserves	15.793	25.577	12.394	37.971	48	25.086	19.404	23.203
Onttrekking reserves	-5.262	-17.606	-9.300	-26.906	53	-17.721	-14.447	-13.444
Resultaat	20.378	38.794	12.764	51.557	33	60.676	58.635	45.212

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 2.2.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AC). De onderzoekskosten voor de Planstudie Duinpolderweg worden door provincies Noord-Holland en Zuid-Holland voorgeschoten. Het aandeel van provincie Noord-Holland hierin bedraagt in 2016 € 150.000,- In geval een bijdrage van de SRA wordt ontvangen wordt dit bedrag verrekend (lasten verhoogd € 150.000, nadelig). Doordat vanaf 2016 de uitgaven voor Kleine Infrastructuur via de reserve Infrastructuur lopen, is het geraamde budget t.l.v. van de balanspost BDU niet meer nodig (lasten verlaagd, € 123.000, neutraal). Doordat op basis van aanbestedingen elders de verwachting is dat er een gunstigere definitieve aanbesteding uit komt is er voor het programma MRA Elektrische vervoer minder budget nodig t.l.v. de balansposten MRA E-vervoer en BDU. (lasten verlaagd, € 128.000, neutraal) Op verzoek van provincie Zuid-Holland is er een tussenstap

gekomen en daardoor de planfase Duinpolderweg een jaar verschoven van 2016 naar 2017 (lasten afgeraamd, € 2,4 miljoen, neutraal).

Doordat de verleende opdrachten in kader van Kleine infrastructuur ad € 150.000 niet in één maar in vier jaar worden voldaan, wordt het budget t.l.v. de reserve Infrastructuur verlaagd (lasten verlaagd, € 113.000, neutraal).

De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.

Kapitaallasten	Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel J). De kapitaallasten voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) zijn afgeraamd met € 814.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere gerealiseerde investeringen in 2015. De lagere rentelasten ad € 434.000 zijn neutraal met een lager renteresultaat in Programma 8 (rentelasten verlaagd, € 434.000, neutraal, (kapitaallasten verlaagd, € 380.000, voordelig). Door toekenning van een bijdrage door het Rijk voor Beter Benutten projecten zijn er middelen beschikbaar voor Beter Benutten projecten binnen Noord-Holland. Het betreft hier met name een raming voor het project Blauwe Golf waarvoor PS in juni 2016 een krediet beschikbaar hebben gesteld (lasten verhoogd, € 640.000, neutraal).
Overdrachten	De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 62.000, neutraal). Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG) Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 55.000, nadelig). Door kasverschuivingen en extra budget worden de subsidie-uitgaven voor Kleine infrastructuur, , Beter Benutten, Mobiliteitsmanagement, Bereikbaarheid Mediapark Hilversum en Gedragsbeïnvloeding ten laste van de balanspost BDU verhoogd (lasten verhoogd, € 15,3 miljoen, neutraal). Door interne verschuivingen van budget worden de subsidie-uitgaven voor Kleine infrastructuur en Gedragsbeïnvloeding ten laste van de reserve Infrastructuur verhoogd (lasten verhoogd, € 8,9 miljoen, neutraal). Door verschuiving van de eindafrekening van 2015 naar 2016 worden de uitgaven voor de Beter Benutten projecten Wayfinding en Busdoorsteek Eemnes t.l.v. de balanspost BDU Infra als budget in de begroting geraamd (lasten verhoogd, € 984.000, neutraal). Door verschuiving uitvoering Rijksprojecten Beter Benutten van 2016 naar 2017 wordt het budget t.l.v. de reserve Infrastructuur verlaagd (lasten verlaagd, € 150.000, neutraal). Door verschuiving van kasramingen worden de uitgaven uitvoeringsregeling Wayfinding verhoogd (lasten verhoogd,

€ 200.000, neutraal).

Als gevolg van de latere subsidievaststelling Bereikbaarheid Mediapark Hilversum wordt het benodigd budget t.l.v. de reserve EXIN-H in de begroting geraamd (lasten verhoogd, € 625.000, neutraal).

Vanaf 2016 komen de omrijkosten OV vanwege wegwerkzaamheden t.l.v. reserve Infrastructuur. Voorheen kwamen de kosten t.l.v. de rijksbijdrage BDU. (lasten verhoogd, € 500.000, neutraal)

De bijdrage aan de OD NHN wordt geïndexeerd. (lasten verhoogd, € 9.000, nadelig)

De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast. (lasten verhoogd, € 62.000, nadelig)

Baten	Door kasverschuivingen en extra budget worden de subsidie-uitgaven voor Kleine infrastructuur, Beter Benutten, Mobiliteitsmanagement, Bereikbaarheid Mediapark Hilversum en Gedragsbeïnvloeding ten laste van de balanspost BDU verhoogd (baten verhoogd, € 15,3 miljoen, neutraal). Door interne budgetverschuivingen worden de subsidie-uitgaven voor Kleine infrastructuur en Gedragsbeïnvloeding ten laste van de reserve Infrastructuur verhoogd (baten verhoogd, € 8,9 miljoen, neutraal). De hogere uitgaven uitvoeringsregeling Wayfinding, worden gedekt uit de ontvangen bijdrage SRA (baten verhoogd, € 200.000, neutraal). Doordat vanaf 2016 de uitgaven voor Kleine Infrastructuur via de reserve Infrastructuur lopen, is het geraamde opdrachtbudget t.l.v. van de balanspost BDU niet meer nodig (baten verlaagd, € 123.000, neutraal). Doordat een deel van de werkzaamheden voor MRA Elektrisch vervoer naar 2017 doorschuiven, worden de niet in 2016 tot besteding komende inkomsten overboekt naar de balanspost MRA E-vervoer (baten verlaagd, € 128.000, neutraal). Door verschuiving in kasramingen van 2015 naar 2016 worden de uitgaven voor de Beter Benutten projecten Wayfinding en Busdoorsteek Eemnes t.l.v. de balanspost BDU Infra als budget in de begroting geraamd (baten verhoogd, € 984.000, neutraal). Op verzoek van Provincie Zuid-Holland is de tussenstap in de planfase Duinpolderweg een jaar verschoven van 2016 naar 2017. Als gevolg hiervan verschuiven ook de bijdragen van derden (ter dekking van de uitgaven) met een jaar (baten verlaagd, € 2,4 miljoen, neutraal). Door kasverschuivingen wordt het budget van de balanspost BDU aangepast (projecten Beter benutten) (baten verhoogd, € 175.000, neutraal).
-------	---

Storting reserves	Verhoogde storting in de reserve Infrastructuur door interne
-------------------	--

verschuiving van budget en ontvangen Rijksbijdrage voor Beter Benutten (€ 12,4 miljoen).

Onttrekking reserves	Door interne budgetverschuivingen worden de subsidie-uitgaven voor Kleine infrastructuur en Gedragsbeïnvloeding ten laste van de reserve Infrastructuur verhoogd (onttrekking verhoogd, € 8,9 miljoen, neutraal). Door verschuiving uitvoering rijksprojecten Beter Benutten van 2016 naar 2017 wordt het budget t.l.v. de reserve Infrastructuur verlaagd (onttrekking verlaagd, € 150.000, neutraal). Doordat de verleende opdrachten in kader van Kleine infrastructuur ad € 150.000 niet in één maar in vier jaar worden voldaan, wordt het budget t.l.v. de reserve Infrastructuur verlaagd (onttrekking verlaagd, € 113.000, neutraal). Vanaf 2016 komen de omrijkosten OV vanwege wegwerkzaamheden t.l.v. reserve Infrastructuur. Voorheen kwamen de kosten t.l.v. de rijksbijdrage BDU (onttrekking verhoogd, € 500.000, neutraal). Voor de realisatie van diverse projecten ontvangt de provincie een Rijksbijdrage in het kader van Beter Benutten. Deze middelen worden gestort in de reserve Infrastructuur (onttrekking verhoogd, € 640.000, neutraal). Door kasverschuivingen wordt het budget van de reserve Fietsinfrastructuur aangepast (onttrekking verlaagd, € 500.000, neutraal).
----------------------	--

2.2.2 operationeel doel

Rijksbeleid beïnvloeden

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.2.2		Rijksbeleid beïnvloeden						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	457	102	407	509	399	160	99	94
Subtotaal Lasten	457	102	407	509	399	160	99	94
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	457	102	407	509	399	160	99	94
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	457	102	407	509	399	160	99	94

2.3 beleidsdoel

Openbaar vervoer waarborgen

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

2.3.1 operationeel doel

OV concessies aanbesteden en beheren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
2.3.1.01 Beheren/monitoren van concessies/contracten	- Nieuwe busconcessie Haarlem-IJmond afgerond en de nieuwe contractafspraken in 2016 geïmplementeerd. - Stiptheid van het busvervoer gemeten en in de OV-jaarverslagen opgenomen. - Gemonitorde prestaties van concessiehouders per concessie in de jaarverslagen gepubliceerd. - Bonussen en malussen aan concessiehouders vastgesteld en toegepast. - Met consumentenorganisaties en gemeenten tijdig over de dienstregelingswijzigingen overlegd. - Sociaal veiligheidsbeleid van concessiehouders per concessie van het openbaar busvervoer, buurtbussen, per regio aan het sociaal veiligheidskader getoetst. - PS geïnformeerd over de gewijzigde dienstregeling en kosten als gevolg van sluiting Velsertunnel 1e kwartaal 2016. - Programma van Eisen over aanbesteding concessie NHN vastgesteld.	- Nieuwe busconcessie Haarlem-IJmond: Geen output in 2016 - Stiptheid van het busvervoer gemeten en in de OV-jaarverslagen opgenomen. - Gemonitorde prestaties van concessiehouders per concessie in de jaarverslagen gepubliceerd. - Bonussen en malussen aan concessiehouders vastgesteld en toegepast. - Met consumentenorganisaties en gemeenten tijdig over de dienstregelingswijzigingen overlegd. - Sociaal veiligheidsbeleid van concessiehouders per concessie van het openbaar busvervoer, buurtbussen, per regio aan het sociaal veiligheidskader getoetst. - PS geïnformeerd over de gewijzigde dienstregeling en kosten als gevolg van sluiting Velsertunnel 1e kwartaal 2016. - Programma van Eisen over aanbesteding concessie NHN vastgesteld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i>		
- Door bezwaar- en beroepsprocedures nog niet definitief gegund. Nieuwe busconcessie Haarlem-IJmond afgerond en de nieuwe contractafspraken in 2017 geïmplementeerd.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

NHN: Noord-Holland Noord

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.3.1		OV concessies aanbesteden en beheren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.124	1.564	-315	1.249	-20	1.603	1.522	1.443
Directe lasten	577	440	165	605	38	634	404	284
Overdrachten	51.260	45.932	320	46.252	1	48.149	49.530	50.276
Subtotaal Lasten	52.961	47.936	170	48.106	0	50.386	51.456	52.003
Baten	-51.577	-1.694	-28.924	-30.618	1.707	-1.694	-1.694	-1.694
Saldo van lasten en baten	1.384	46.242	-28.754	17.488	-62	48.692	49.762	50.309
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.384	46.242	-28.754	17.488	-62	48.692	49.762	50.309

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Het contract met de OV taxi is afgerond, De provincie treedt in 2016 nog op als beheerder van de telefooncentrale. De kosten worden volledig vergoed (lasten verhoogd, € 120.000, neutraal). Bestedingen OV bureau uit Reserve OV, grotendeels gedekt uit bijdrage van andere overheden (lasten verhoogd, € 45.000, neutraal).
Kapitaallasten	
Overdrachten	De bijdrage aan de haltevoorziening Zuidtangent en afrekening voorgaand jaar (lasten verhoogd, € 330.000, neutraal).
Baten	In IPO verband en in overleg met het ministerie van I&M is afgesproken om de BDU Rijksmiddelen uit voorgaande jaren versneld in te zetten via de exploitatiebijdragen Openbaar vervoer. De exploitatievergoeding voor het jaar 2016 wordt daarom deels gedekt uit de BDU Rijksmiddelen uit voorgaande jaren (onttrekking uit Rijksgelden BDU verhoogd, € 18,8 miljoen, neutraal). Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve OV tegenover, dit wordt toegelicht onder OD 2.3.2. In IPO verband en in overleg met het ministerie van I&M is afgesproken om de BDU Rijksmiddelen uit voorgaande jaren versneld in te zetten via de exploitatiebijdragen Openbaar vervoer.

Voor subsidies in het kader van de kleine Infrastructuur vindt daarom uitruil plaats (onttrekking uit Rijksgelden BDU verhoogd, € 10,1 miljoen, neutraal). Dit heeft geen nadelige gevolgen voor de beschikbare middelen voor openbaar vervoer.

Het contract met de OV taxi is afgerond, De provincie treedt in 2016 nog op als beheerder van de telefooncentrale. De kosten worden volledig vergoed. (baten verhoogd, € 120.000, neutraal).

Bijdrage van andere overheden aan het OV-bureau (baten verhoogd, € 39.000, neutraal).

Diverse kleine aframingen (baten verlaagd, € 157.000, neutraal).

Storting reserves

Onttrekking reserves

2.3.2 operationeel doel

In OV voorzieningen investeren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 2.3.2		In OV voorzieningen investeren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	425	256	243	499	95	320	248	235
Directe lasten	7.332	12.809	-2.866	9.943	-22	9.360	7.793	370
Kapitaallasten	0	60	7.115	7.175	11.858	4.930	8.570	41.550
Overdrachten	9.442	21.118	-10.536	10.582	-50	587	-184	-184
Subtotaal Lasten	17.199	34.243	-6.044	28.199	-18	15.197	16.427	41.971
Baten	-6.295	-3.988	2.108	-1.880	-53	0	0	0
Saldo van lasten en baten	10.904	30.255	-3.936	26.319	-13	15.197	16.427	41.971
Storting reserves	3.524	50.989	-10.303	40.686	-20	51.759	52.759	53.759
Onttrekking reserves	-2.668	-48.628	18.484	-30.144	-38	-47.586	-47.966	-48.654
Resultaat	11.760	32.616	4.245	36.861	13	19.370	21.220	47.076

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Aframing directe lasten TWIN-H-projecten OV door verschuiving kasuitgaven HOV Velsen (lasten verlaagd, € 3.377.000, neutraal). Doorstroommaatregelen voor de snelwegbus uit Rijksbijdrage BDU voorgaande jaren (lasten verhoogd, € 204.000, neutraal). Bijraming directe lasten TWIN-H-projecten OV (lasten verhoogd, € 217.000, neutraal). Enerzijds door verhoging HOV in het Gooi € 467.000 en anderzijds door verlaging HOV Velsen € 250.000. Bijraming directe lasten EXIN-H projecten OV QuickWin doorstromingsmaatregelen en HOV Noordwijk 4 met (lasten verhoogd, € 100.000, neutraal).
Kapitaallasten	Door verschuiving in de kasraming wordt het budget voor het TWIN-H project HOV in het Gooi aangepast (lasten verhoogd, € 7,1 miljoen, neutraal).
Overdrachten	Door verschuivingen in de kasraming wordt het budget voorzieningen OV uit Rijksgelden BDU uit voorgaande jaren, waaronder AROV en halte voorzieningen bijgesteld (lasten verlaagd, € 3,8 miljoen, neutraal). Door later dan geplande afrekening en dientengevolge effect voor de kasraming wordt voor diverse EXIN-H OV-projecten, waaronder de Beter Benutten projecten Wayfinding en Busstrook Eemnes, het budget aangepast (lasten verhoogd, € 1,5 miljoen, neutraal). Het budget van diverse EXIN-H OV-projecten wordt met € 9,6 miljoen verlaagd, enerzijds door hogere uitgaven Vrije busbaan Diemerpolderweg in verband met latere afrekening en anderzijds door latere uitgaven Investeringsagenda doorstroming Bus door vertraging in de start van dit programma. Iedere samenwerkingsovereenkomst die in het kader van de investeringsagenda wordt gesloten dient maatwerk te zijn. Dit feit betekent dat in de aanloop tot realisatie van de projecten uit de uitvoeringsagenda meer tijd in de voorbereiding is gaan zitten dan aanvankelijk ingeschat. Toch wordt voorzien dat dit jaar (2016) nog overeenstemming zal worden bereikt over de realisatie van een aantal uit de agenda voortvloeiende grotere projecten. Genoemd worden hier het project Rijkssstraatweg Haarlem en busbaan Wijckermolen. (lasten verlaagd, € 9,6 miljoen, neutraal). Administratieve correctie in de kasraming OV-visie projecten (lasten verlaagd, € 187.000, neutraal). De raming voor Subsidies Voorzieningen OV is aangepast (lasten uit rijksmiddelen OV verhoogd, € 700.000, neutraal).
Baten	Door verschuivingen in de kasraming wordt het budget voorzieningen OV uit Rijksgelden BDU uit voorgaande jaren, waaronder AROV en halte voorzieningen bijgesteld (onttrekking verlaagd, € 3,0 miljoen, neutraal).

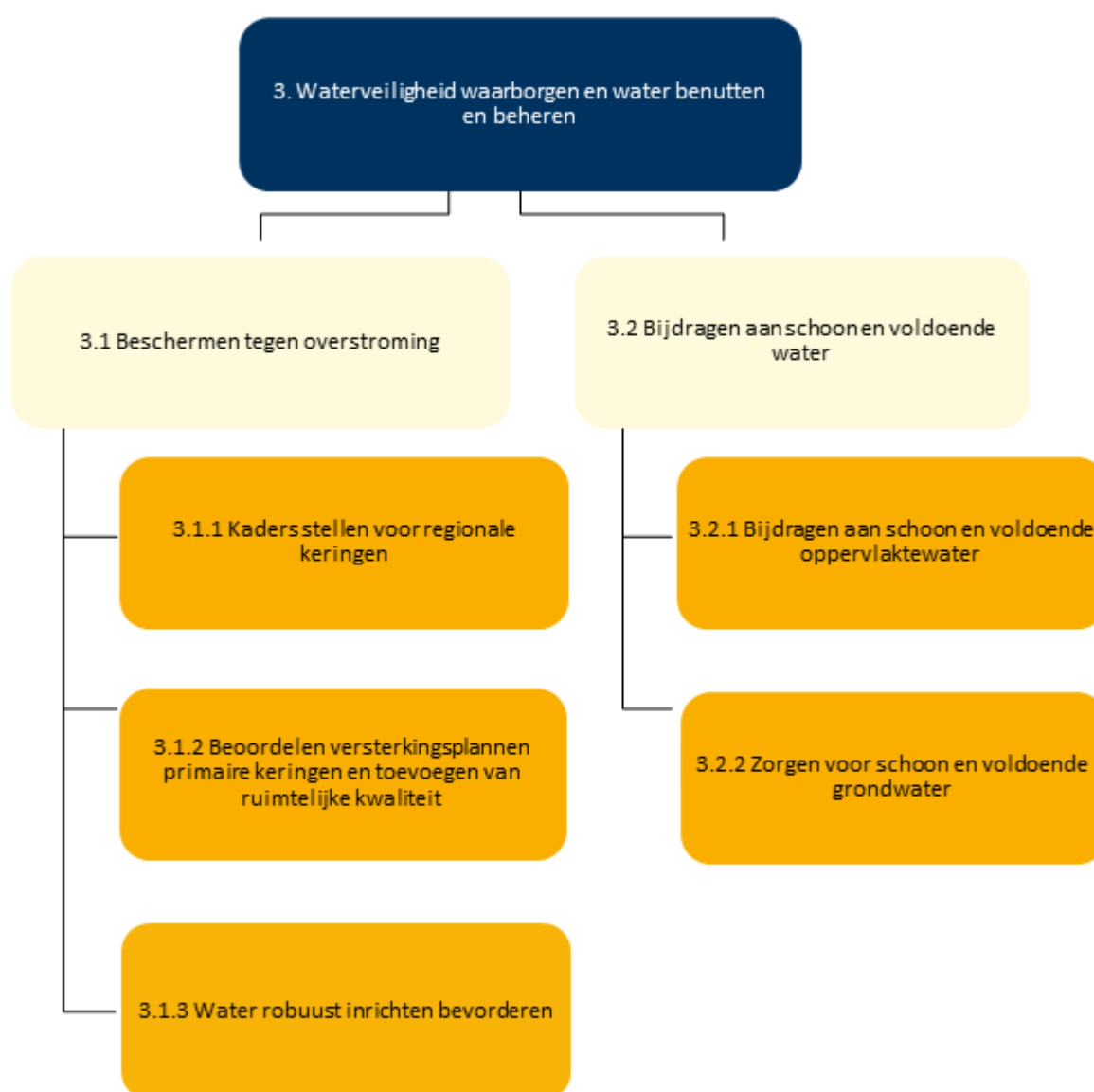
	Voor de Doorstroommaatregelen voor de snelwegbus neemt de onttrekking uit de Rijksbijdrage BDU evenredig toe (onttrekking verhoogd, € 204.000, neutraal). De raming voor Subsidies Voorzieningen OV is aangepast (lasten uit rijksmiddelen OV verhoogd, € 700.000, neutraal). De onttrekking aan de balanspost OV wordt aangepast aan de gewijzigde raming voor de overdrachten (baten uit rijksmiddelen OV verhoogd, € 700.000, neutraal).
Storting reserves	Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel L) De storting in de reserve OV wordt met € 10,4 miljoen verlaagd. Dit is mogelijk omdat destijds bij de instelling van de reserve onzekerheid bestond over bijdragen van de Stadsregio Amsterdam en de gemeenten en naar nu blijkt blijft de bijdrage van de provincie in de realisatie beperkt tot 5% van de investering.
Onttrekking reserves	In IPO verband en in overleg met het ministerie van I&M is afgesproken om de BDU Rijksmiddelen uit voorgaande jaren versneld in te zetten via de exploitatiebijdragen Openbaar vervoer (zie toelichting onder OD 2.3.1). Hier staat een lagere onttrekking uit de Reserve OV tegenover (onttrekking verlaagd, € 18,8 miljoen, neutraal). Administratieve correctie in de kasraming OV-visie projecten (onttrekking uit reserve OV verlaagd, € 187.000, neutraal).

Programma 3 Water

Maatschappelijk doel

Waterveiligheid waarborgen en water benutten en beheren.

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 3		Water						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	6.112	5.122	-55	5.067	-1	4.866	4.978	4.762
Directe lasten	1.390	1.678	558	2.236	33	1.441	1.321	1.321
Overdrachten	7.940	5.906	3.992	9.898	68	5.224	5.224	5.224
Subtotaal Lasten	15.442	12.706	4.495	17.201	35	11.531	11.523	11.307
Baten	-842	-985	0	-985	0	-835	-835	-835
Saldo van baten en lasten	14.600	11.721	4.495	16.216	38	10.696	10.688	10.472
Storting reserves	1.815	1.394	8.977	10.371	644	681	72	651
Onttrekking reserves	-123	0	-200	-200	0	0	0	0
Resultaat	16.292	13.115	13.272	26.387	101	11.377	10.760	11.123

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 3.2.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AE) In 2017 is totaal € 1,1 miljoen, verdeeld over de jaren 2017 tot en met 2020, beschikbaar gesteld voor het project Innovatie Programma Veen. Het budget is echter bedoeld voor eenmalige subsidieverlening in 2016. In de jaren 2017 tot en met 2020 worden de budgetten afgeraamd (lasten verhoogd, € 1,1 miljoen, nadelig).
Kapitaallasten	
Overdrachten	OD 3.2.1 De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 9.000, nadelig). OD 3.2.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG) Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 117.000, nadelig). OD 3.2.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG) Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 180.000, nadelig).
Baten	

Storting reserves	OD 3.1.2 Voor natuurinrichting van de oeverdijk binnen het project dijkversterking Markermeerdijken wordt € 500.000 onttrokken aan de reserve Groen en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verhoogd € 500.000, neutraal, reserve Groen en reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen). OD 3.1.2 Voor het project Markermeerdijken wordt € 4,7 miljoen onttrokken aan de reserve Actieprogramma 2010 en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verhoogd, € 4,7 miljoen, neutraal, reserves Actieprogramma 2010 en Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen).
-------------------	--

Onttrekking reserves

3.1 beleidsdoel

Beschermen tegen overstroming

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

3.1.1 operationeel doel

Kaders stellen voor regionale keringen

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
3.1.1.01 Opstellen, handhaven en toetsen van normen en tracés van regionale keringen	- De waterverordening Amstel, Gooi en Vecht met de wijziging van normering en tracés regionale keringen door PS vastgesteld. - De waterverordening Rijnland met de wijziging van normering en tracés regionale keringen door PS vastgesteld.	- De waterverordening Amstel, Gooi en Vecht met de wijziging van normering en tracés regionale keringen door PS vastgesteld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i>		
Toelichting 3.1.1.01 ad. b.		
- Rijnland heeft haar verzoek tot aanpassing n.a.v. nader onderzoek en overleg, ingetrokken.		
3.1.1.02 Toezicht houden op de waterschappen	- De Visie Ontwikkelingsprogramma regionale keringen III door GS vastgesteld. - De Leidraad toetsing regionale keringen door GS, in samenwerking met GS van Zuid-Holland en Utrecht, vastgesteld.	- De Leidraad toetsing regionale keringen door GS, in samenwerking met GS van Zuid-Holland en Utrecht, vastgesteld.

Toelichting op te wijzigen instrument

Toelichting 3.1.1.02. ad. a.

De samenwerking met 2 andere provincies en 8 waterschappen heeft vertraging opgelopen vanwege de gecompliceerdheid van het onderwerp en de veelheid aan partijen die moeten samenwerken. Visie wordt in 2017 vastgesteld.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 3.1.1		Kaders stellen voor regionale keringen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.679	2.351	-467	1.884	-20	2.238	2.282	2.164
Directe lasten	0	35	0	35	0	35	35	35
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	1.679	2.386	-467	1.919	-20	2.273	2.317	2.199
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	1.679	2.386	-467	1.919	-20	2.273	2.317	2.199
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.679	2.386	-467	1.919	-20	2.273	2.317	2.199

3.1.2 operationeel doel

Beoordelen versterkingsplannen primaire keringen en toevoegen van ruimtelijke kwaliteit

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
3.1.2.01 Toezien op het opstellen en het goedkeuren van projectplannen voor de versterking van primaire keringen	- Het projectplan versterking Hoogwaterkering Den Oever door GS goedgekeurd. - Het projectplan versterking Prins Hendrikdijk Texel door GS goedgekeurd. - De ontwerp-vergunningen en (een deel van het) projectplan voor de versterking van de Markermeerdijken gecoördineerd ter visie gelegd.	- Het projectplan versterking Hoogwaterkering Den Oever door GS goedgekeurd.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Toelichting 3.1.2.01. ad b. en c. Het projectplan versterking Prins Hendrikdijk Texel zal in 2017 door GS worden goedgekeurd. In 2016 vindt optimalisatie planproducten plaats. - De ontwerp-vergunningen en (een deel van het) projectplan voor de versterking van de Markermeerdijken zal in 2017 gecoördineerd ter visie gelegd worden. In 2016 vindt optimalisatie planproducten plaats.		
3.1.2.02 Investeren in de ruimtelijke kwaliteit bij dijkversterkingsprojecten	- 25 projecten tussen Camperduin en Groote Keeten van de 1e tranche Ruimtelijke kwaliteit Zwakke Schakels in uitvoering gebracht. - Projecten ruimtelijke kwaliteit Hondsbossche- en Pettemerzeewering volgens de uitvoeringsregeling gesubsidieerd. - Door GS en PS besloten hoe de provinciale middelen bij de versterking van de Markermeerdijken worden ingezet voor meekoppelkansen. - Door GS en PS besloten over een bijdrage aan regionale projecten voor De Nieuwe Afsluitdijk (fase 2) voor natuur, duurzame energie en recreatie en toerisme. - Een bestuurlijke bijeenkomst over een mogelijk vervolg voor het project Identiteit Kustplaatsen georganiseerd.	- 25 projecten tussen Camperduin en Groote Keeten van de 1e tranche Ruimtelijke kwaliteit Zwakke Schakels in uitvoering gebracht. - Projecten ruimtelijke kwaliteit Hondsbossche- en Pettemerzeewering volgens de uitvoeringsregeling gesubsidieerd. - Door GS en PS besloten hoe de provinciale middelen bij de versterking van de Markermeerdijken worden ingezet voor meekoppelkansen. - Een bestuurlijke bijeenkomst over een mogelijk vervolg voor het project Identiteit Kustplaatsen georganiseerd.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Toelichting 3.1.2.02 ad. d. - Besluit over een bijdrage aan regionale projecten voor De Nieuwe Afsluitdijk (fase 2) voor natuur, duurzame energie en recreatie en toerisme zal meer gefaseerd in de periode 2017-2021 plaatsvinden, in 2016 wordt een Programmaplan 2017-2021 door GS vastgesteld.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 3.1.2		Beoordelen versterkingsplannen primaire keringen en toevoegen van ruimtelijke kwaliteit						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	842	867	72	939	8	799	844	800
Directe lasten	217	586	273	859	47	349	279	279
Overdrachten	4.672	3.750	1.250	5.000	33	3.750	3.750	3.750
Subtotaal Lasten	5.731	5.203	1.595	6.798	31	4.898	4.873	4.829
Baten	-49	-150	0	-150	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	5.682	5.053	1.595	6.648	32	4.898	4.873	4.829
Starting reserves	0	0	8.977	8.977	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	5.682	5.053	10.572	15.625	209	4.898	4.873	4.829

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor proceskosten voor het project Markermeerdijken wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 273.000, neutraal, reserve TWIN-H).
Kapitaallasten	
Overdrachten	Bij het Coalitieakkoord 2015-2019 is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor meekoppelkansen bij dijkversterkingen. Deze € 15 miljoen (€ 3,75 miljoen per jaar voor 2016 t/m 2019) wordt gestort in de bij de Zomernota 2016 in te stellen Reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (lasten verlaagd, € 3,75 miljoen, neutraal). Voor subsidieverlening Afsluitdijk: recreatief fietspad en vismigratierivier wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 5 miljoen, neutraal, reserve Actieprogramma 2010).
Baten	

Storting reserves	Voor natuurinrichting van de oeverdijk binnen het project dijkversterking Markermeerdijken wordt € 500.000 onttrokken aan de reserve Groen en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verhoogd € 500.000, neutraal, reserve Groen en reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen). Bij het Coalitieakkoord 2015-2019 is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor meekoppelkansen bij dijkversterkingen. Deze € 15 miljoen (€ 3,75 miljoen per jaar voor 2016 t/m 2019) wordt gestort in de bij de Zomernota 2016 in te stellen Reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verhoogd, € 3,75 miljoen, neutraal). Voor het project Markermeerdijken wordt € 4,7 miljoen onttrokken aan de reserve Actieprogramma 2010 en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verhoogd, € 4,7 miljoen, neutraal, reserves Actieprogramma 2010 en Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen).
Onttrekking reserves	

3.1.3 operationeel doel

Water robuust inrichten bevorderen

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
3.1.3.02 Adviseren en communiceren over nut & noodzaak en mogelijkheden van waterrobuust inrichten	- Handreiking Overstromingsrisicoparagraaf aan gemeenten gepresenteerd. - Resultaten diverse pilots bestuurlijk gedeeld. - Convenant met gemeente Velsen over buitendijkse veiligheid Marinagebied herzien.	- Handreiking Overstromingsrisicoparagraaf aan gemeenten gepresenteerd. - Resultaten diverse pilots bestuurlijk gedeeld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Bijstelling 3.1.3.0.2. ad c.- Samen met de gemeente onderzocht of het convenant met gemeente Velsen over buitendijkse veiligheid Marinagebied moet worden herzien.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 3.1.3		Water robuust inrichten bevorderen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	0	17	-17	0	-100	0	17	16
Directe lasten	0	87	0	87	0	87	87	87
Subtotaal Lasten	0	104	-17	87	-16	87	104	103
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	0	104	-17	87	-16	87	104	103
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	104	-17	87	-16	87	104	103

3.2 beleidsdoel

Bijdragen aan schoon en voldoende water

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

3.2.1 operationeel doel

Bijdragen aan schoon en voldoende oppervlaktewater

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
3.2.1.01 Investeren	- Vispassage Wilhelminasluis aangelegd. - 5 kilometer natuurvriendelijke oever aangelegd.	- Vispassage Wilhelminasluis aangelegd.
Toelichting op te wijzigen instrument		

Toelichting 3.2.1.01.:

- De vispassage is geplaatst, maar zal in verband met de vertraging van de aanleg van de sluis zelf, pas in 2018 in gebruik worden genomen.
- Het aanleggen van 5 km natuurvriendelijke oever is in 2016 niet haalbaar vanwege de vaarwegfunctie van provinciale wateren. Er wordt nu eerst een uitvoeringsprogramma gemaakt.

3.2.1.02

- Circa 145 zwemplekken door GS

Opstellen/handhaven/toetse aangewezen en

n

publieksinformatie verstrekt.

- Aangepaste waterverordeningen AGV en HHNK met normeringen voor wateroverlast en een wijziging inzake peilbesluiten door PS vastgesteld.

- De Waterverordening provincie Noord-Holland, de Waterverordening

Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en het Reglement

Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht in verband met een naamsverandering aangepast en door PS vastgesteld.

-

Handhavingsuitvoeringsprogramma 2016 (gedeelte handhaving Whvbz) uitgevoerd.

- Aangepaste waterverordeningen AGV en HHNK met normeringen voor wateroverlast en een wijziging inzake peilbesluiten door PS vastgesteld.

- De Waterverordening provincie Noord-Holland, de Waterverordening

Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en het Reglement

Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht in verband met een naamsverandering aangepast en door PS vastgesteld.

-

Handhavingsuitvoeringsprogramma 2016 (gedeelte handhaving Whvbz) uitgevoerd.

Toelichting op te wijzigen instrument

3.2.1.02. Bijstelling ad. a. - 151 zwemplekken door GS aangewezen en publieksinformatie verstrekt.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

AGV: Amstel, Gooi en Vecht

HHNK: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Whvbz: Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 3.2.1		Bijdragen aan schoon en voldoende oppervlaktewater						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	2.183	937	434	1.371	46	959	910	863
Directe lasten	413	718	265	983	37	718	668	668
Overdrachten	1.846	1.324	562	1.886	42	607	607	607
Subtotaal Lasten	4.442	2.979	1.261	4.240	42	2.284	2.185	2.138
Baten	-16	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	4.426	2.979	1.261	4.240	42	2.284	2.185	2.138
Storting reserves	1.815	1.394	0	1.394	0	681	72	651
Onttrekking reserves	-123	0	-200	-200	0	0	0	0
Resultaat	6.118	4.373	1.061	5.434	24	2.965	2.257	2.789

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor uitgaven ten laste van de reserve Waterrecreatie wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 200.000, neutraal, reserve Waterrecreatie).
Kapitaallasten	
Overdrachten	De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 9.000, nadelig). Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG). Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 117.000, nadelig). Voor Integrale waterprojecten worden geen uitgaven verwacht (lasten verlaagd, € 682.000, neutraal, reserve TWIN-H). De bijdrage aan de Omgevingsdienst NHN wordt geïndexeerd (lasten verhoogd, € 18.000, nadelig). Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AE). Totaal is € 1,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het project Innovatie Programma Veen, verdeeld over de jaren 2017 tot en met 2020. Het budget is echter bedoeld voor een eenmalige subsidieverlening in 2016. Voor 2017 tot en met 2020 worden de budgetten afgeraamd (lasten verhoogd,

€ 1,1 miljoen, nadelig).

Baten	
Storting reserves	
Onttrekking reserves	Voor uitgaven ten laste van de reserve Waterrecreatie wordt een kasraming opgenomen (onttrekking reserve verhoogd, € 200.000, neutraal, reserve Waterrecreatie).

3.2.2 operationeel doel

Zorgen voor schoon en voldoende grondwater

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 3.2.2		Zorgen voor schoon en voldoende grondwater						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.408	950	-77	873	-8	870	925	919
Directe lasten	760	252	20	272	8	252	252	252
Overdrachten	1.422	832	2.180	3.012	262	867	867	867
Subtotaal Lasten	3.590	2.034	2.123	4.157	104	1.989	2.044	2.038
Baten	-777	-835	0	-835	0	-835	-835	-835
Saldo van lasten en baten	2.813	1.199	2.123	3.322	177	1.154	1.209	1.203
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	2.813	1.199	2.123	3.322	177	1.154	1.209	1.203

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	Voor subsidieverlening voor verdrogingsbestrijding wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 2 miljoen, neutraal, reserve ILG). Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AG). Voor de overdracht van de VTH-

plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 180.000, nadelig).

Baten

Storting reserves

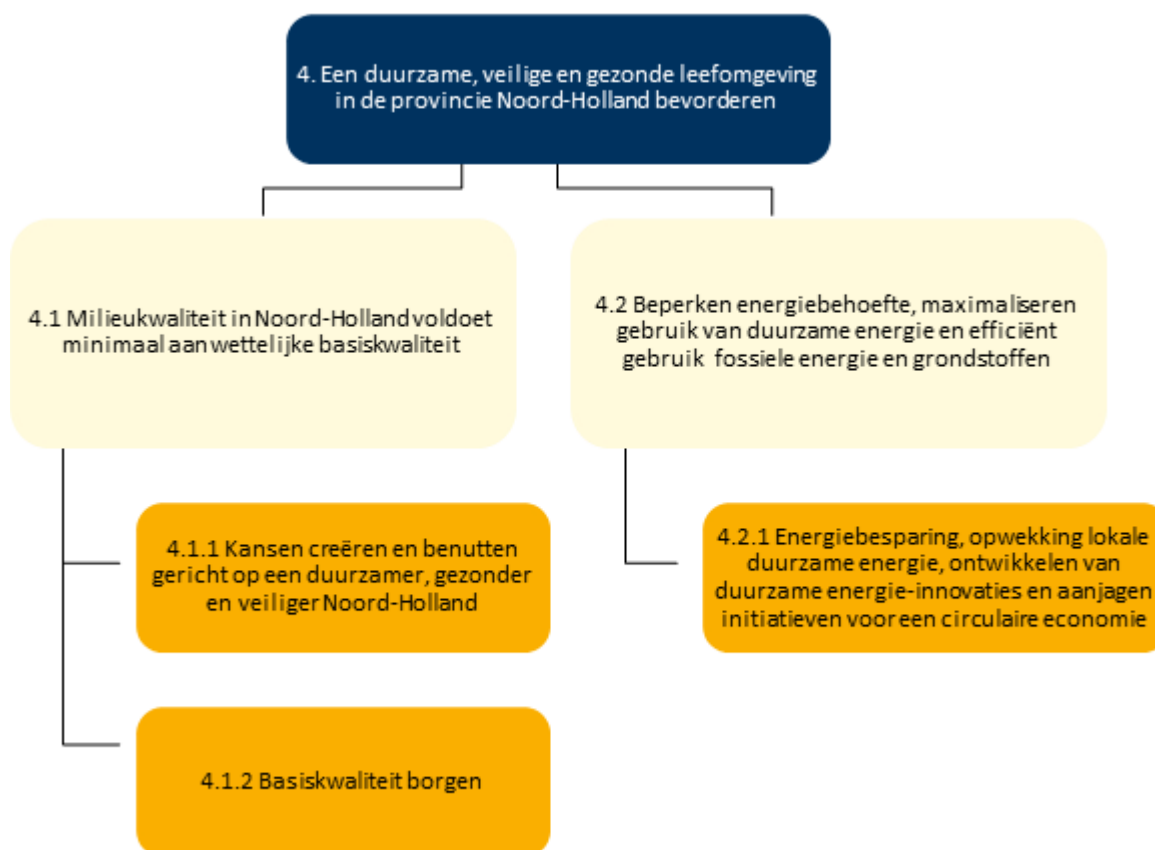
Onttrekking reserves

Programma 4 Milieu

Maatschappelijk doel

Een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving in de provincie Noord-Holland bevorderen.

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 4		Milieu						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	10.152	7.210	-1.095	6.115	-15	7.444	6.810	6.362
Directe lasten	6.458	5.134	882	6.016	17	4.631	4.252	4.152
Kapitaallasten	30	225	33	258	15	450	675	919
Overdrachten	17.892	12.402	6.551	18.953	53	11.658	9.832	9.832
Subtotaal Lasten	34.531	24.971	6.371	31.342	26	24.183	21.569	21.265
Baten	-10.543	-3.882	-2.349	-6.231	61	-4.115	-2.455	-2.455
Saldo van baten en lasten	23.989	21.089	4.022	25.111	19	20.068	19.114	18.810
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	23.989	21.089	4.022	25.111	19	20.068	19.114	18.810

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Het totale bedrag voor de apparaatskosten is gewijzigd. Deze wijzigingen staan toegelicht bij Operationeel Doel 8.1.1. De totale apparaatskosten worden toegerekend over de verschillende programma's op basis van de geraamde inzet van personeel. Deze raming voor 2016 is in het kader van de zomernota geactualiseerd. Zowel de wijzigingen in de totale omvang van de apparaatskosten als de wijzigingen in de 'inzet'-ramingen leiden tot een gewijzigde toerekening van apparaatskosten.
Directe lasten	OD 4.1.2 Eind 2015 is een decentralisatieuitkering uit het provinciefonds ontvangen voor het opruimen van drugsafval. Begin 2016 is hiervoor een uitvoeringsregeling vastgesteld (lasten verhoogd, € 23.000, nadelig). OD 4.1.2 Kaderbrief 2017 (§5.3, regel AA) De aanpak van spoedlocaties bodemsanering wordt geïntensiveerd. De provincie heeft met het ondertekenen van het landelijk bestuursconvenant de hoogste prioriteit gegeven aan de aanpak van spoedlocaties bodemsanering. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet en het vervallen van de mogelijkheden om partijen aan te spreken, zijn extra werkzaamheden van en aanvullende afspraken met de omgevingsdiensten noodzakelijk.(lasten verhoogd, € 165.000, nadelig)

Kapitaallasten

Overdrachten

OD 4.1.2 Door nieuwe wetgeving voor geluid ontstaan er nieuwe taken die door de OD NZKG zullen worden uitgevoerd (lasten verhoogd, € 38.000, nadelig).

OD 4.1.2 De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt (neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 126.000, nadelig).

OD 4.1.2 Het budget voor de jaarlijkse bijdrage aan het Landelijk Meetpunt Afvalstoffen wordt aangepast aan de bijdrage (lasten verhoogd, € 37.000, nadelig).

OD 4.1.2 Voor bijzondere opdrachten aan de OD NZKG (Zeesluis, Zwakke Schakels en Wind op land) is het budget voor 2015 niet volledig benut. In 2016 worden de werkzaamheden voortgezet (lasten verhoogd, € 443.000, nadelig).

OD 4.1.2 Bij de eerste begrotingswijziging is i.v.m. de latere overdracht van VTH-plustaken voor de 'groene' wetgeving aan de Omgevingsdiensten NHN het budget voor milieutaken in plaats van het budget voor groene taken (neutraal) aangepast. Dit wordt nu gecorrigeerd (lasten verhoogd, € 1.279.000, nadelig).

OD 4.1.2 Het aanvragen van bouwvergunningen (en verlenen daarvan door de OD NZKG) voor de Markermeerdijk is met een jaar vertraagd (lasten verlaagd, € 150.000, voordelig).

OD 4.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.4 regel AG) Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 66.000, nadelig).

OD 4.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.3, regel T) Voor het op peil brengen van de aan de Omgevingsdiensten overgedragen capaciteit voor de taken handhaving en toezicht Bodem worden extra middelen uitgetrokken (lasten verhoogd, € 640.000, nadelig).

OD 4.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel O1) Voor monitoring en publicatie van geluidsemissie van provinciale wegen wordt een fijnmaziger netwerk van verkeerstellingen opgezet, worden omgevingsdata op voldoende kwaliteitsniveau beschikbaar gemaakt en worden voorzieningen getroffen met betrekking tot het publiceren en beheren van de gegevens (lasten verhoogd, € 130.000, nadelig).

OD 4.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel N) Onze wettelijke taken op het gebied van energiebesparing in de industrie worden geïntensiveerd (lasten verhoogd, € 170.000, nadelig).

Baten

OD 4.1.2 De WABO leges worden naar boven bijgesteld (baten verhoogd, € 1.343.000, voordelig).

Storting reserves

Onttrekking reserves

4.1 beleidsdoel

Milieukwaliteit in Noord-Holland voldoet minimaal aan wettelijke basiskwaliteit

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

4.1.1 operationeel doel

Kansen creëren en benutten gericht op een duurzamer, gezonder en veiliger Noord-Holland

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
4.1.1.05 Beleidsvorming ondergrond en bodemsaneringsstrategie	- Data en kaartmateriaal verzameld.	- Data en kaartmateriaal verzameld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Wijziging in het instrument: Bodemsaneringsstrategie heet nu Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant.		
4.1.1.06 Evaluatie Milieubeleidplan 2015- 2018	- Tussenevaluatie en milieuverslag aan PS voorgelegd.	- Tussenevaluatie eind 2016 opgesteld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Besluitvorming in PS voorzien begin 2017.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 4.1.1		Kansen creëren en benutten gericht op een duurzamer, gezonder en veiliger Noord-Holland						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	585	510	162	672	32	479	497	470
Directe lasten	109	242	0	242	0	278	278	278
Overdrachten	181	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	874	752	162	914	22	757	775	748
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	874	752	162	914	22	757	775	748
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	874	752	162	914	22	757	775	748

4.1.2 operationeel doel

Basiskwaliteit borgen

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
4.1.2.01 Uitvoering van het Landelijk bodemconvenant 2016-2020 en de provinciale Bodemsaneringsstrategie met uitvoeringsprogramma 2016-2020	- Bodemsaneringsstrategie met uitvoeringsprogramma 2016-2020 door GS vastgesteld. - Voortgang aanpak spoedlocaties door GS vastgesteld.	- Provinciaal uitvoeringsprogramma Bodemconvenant met uitvoeringsprogramma 2016-2020 door GS vastgesteld. - Voortgang aanpak spoedlocaties door GS vastgesteld.
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> Bodemsaneringsstrategie heet nu Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant.		

4.1.2.06 Uitvoeren Regelgeving Burgerluchthavens- en Militaire luchthavens (RBML)	- Luchthavenregelingen (lhr) of - besluiten (lhb) voor bestaande helikopterhavens in Noord-Holland door PS vastgesteld. - Bestuurlijke afspraken ten aanzien van luchthavenbesluit helikopterplatform VUmc uitgevoerd. - Ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik verleend. - Minimaal 92% van de besluiten op aanvragen voor vergunningen, ontheffingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. - Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) voor 2016 op basis van aangepaste naleefstrategie uitgevoerd. - Jaarverslag toezicht en handhaving 2015 opgeleverd.	- Luchthavenregelingen (lhr) of - besluiten (lhb) voor bestaande helikopterhavens in Noord-Holland voorbereid voor vaststelling PS in 2017. - Bestuurlijke afspraken ten aanzien van luchthavenbesluit helikopterplatform VUmc voorbereid voor uitvoering in 2017. - Ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik verleend. - Minimaal 92% van de besluiten op aanvragen voor vergunningen, ontheffingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. - Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) voor 2016 op basis van aangepaste naleefstrategie uitgevoerd. - Jaarverslag toezicht en handhaving 2015 opgeleverd.
---	--	--

Toelichting op te wijzigen instrument

Toelichting 4.1.2.06 ad a en b

De voorbereiding van de luchthavenbesluiten (lhb) voor de helihaven in IJmuiden en de helihaven in Amsterdam (Westpoort) vraagt meer tijd. Nader onderzoek en overleg met de partijen die betrokken zijn bij de helihavens als ook met de initiatiefnemers van de windparken in de regio's is noodzakelijk voor een integrale afweging. Vaststelling lhb voor de helihaven in IJmuiden gepland begin 2017.

4.1.2.08 Aanpassen van de provinciale milieuverordening	- Een geactualiseerde provinciale milieuverordening voorgelegd.	- Een geactualiseerde provinciale milieuverordening reeds in 2015 voorgelegd.
--	---	---

Toelichting op te wijzigen instrument

Eind 2015 is de 9e tranche van de actualisatie PMV vastgesteld door GS en PS. Een eventuele 10e tranche wordt niet verwacht in 2016.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 4.1.2		Basiskwaliteit borgen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	7.596	4.319	-1.030	3.289	-24	4.722	3.997	3.697
Directe lasten	5.455	3.394	491	3.885	14	3.414	3.074	3.074
Overdrachten	15.147	12.216	3.225	15.441	26	11.658	9.832	9.832
Subtotaal Lasten	28.197	19.929	2.686	22.615	13	19.794	16.903	16.603
Baten	-10.718	-3.882	-2.304	-6.186	59	-4.115	-2.455	-2.455
Saldo van lasten en baten	17.479	16.047	382	16.429	2	15.679	14.448	14.148
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	17.479	16.047	382	16.429	2	15.679	14.448	14.148

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Kaderbrief 2017 (§ 5.3, regel AA). De aanpak van spoedlocaties bodemsanering wordt geïntensiveerd (lasten verhoogd, € 165.000, nadelig). Voor bijdrageverlening aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt de Decentralisatie uitkering bodem uit het provinciefonds verhoogd. Deze extra bijdrage wordt gestort in de voorziening Bodembescherming en -beheer (lasten verhoogd, € 99.000, neutraal). Eind 2015 is een decentralisatie uitkering uit het provinciefonds ontvangen voor het opruimen van drugsafval. Begin 2016 is hiervoor een uitvoeringsregeling vastgesteld (lasten verhoogd, € 23.000, nadelig). In de voorziening bodemsanering wordt per saldo € 205.000 gestort voor dekking van een tweetal saneringslocaties, de aframing van een te verwachten projectopbrengst bodemsanering en een neerwaartse rentebijstelling ten behoeve van Convenant Materplan 't Gooi (lasten verhoogd, € 205.000 nadelig).
Kapitaallasten	
Overdrachten	De verdeling van de budgetten voor de plustaken van de Omgevingsdiensten over de begrotingsprogramma's wordt

(neutraal) aangepast (lasten verhoogd, € 126.000, nadelig).

Voor de overdracht van de VTH-plustaken is bij de Omgevingsdiensten extra formatie nodig om de taken op een adequate wijze uit te voeren (lasten verhoogd, € 66.000, nadelig).

Kaderbrief 2017 (§ 5.3, regel T). Voor het op peil brengen van de aan de Omgevingsdiensten overgedragen capaciteit voor de taken handhaving en toezicht Bodem worden extra middelen uitgetrokken (lasten verhoogd, € 640.000, nadelig).

Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel O.2). Voor monitoring en publicatie van geluidsemissie van provinciale wegen wordt een fijnmaziger netwerk van verkeerstellingen opgezet, worden omgevingsdata op voldoende kwaliteitsniveau beschikbaar gemaakt en worden voorzieningen getroffen met betrekking tot het publiceren en beheren van de gegevens (lasten verhoogd, € 130.000, nadelig).

Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel N). Onze wettelijke taken op het gebied van energiebesparing in de industrie worden geïntensiveerd (lasten verhoogd, € 170.000, nadelig).

Bij de eerste begrotingswijziging is i.v.m. de latere overdracht van VTH-plustaken voor de 'groene' wetgeving aan de Omgevingsdiensten NHN het budget voor milieutaken in plaats van het budget voor groene taken (neutraal) aangepast. Dit wordt nu gecorrigeerd (lasten verhoogd, € 1.279.000, nadelig).

Voor het programma Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 ontvangen wij in 2016 via de provincie Zuid-Holland een subsidie van I&M voor de versterking van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid. (lasten verhoogd, € 731.000, neutraal).

Het budget voor de jaarlijkse bijdrage aan het Landelijk Meetpunt Afvalstoffen wordt aangepast aan de bijdrage (lasten verhoogd, € 37.000, nadelig).

De bijdrage aan de Omgevingsdienst NHN wordt geïndexeerd (lasten verhoogd, € 15.000, nadelig).

Door nieuwe wetgeving voor geluid ontstaan er nieuwe taken die door de OD NZKG zullen worden uitgevoerd (lasten verhoogd, € 38.000, nadelig).

Voor bijzondere opdrachten aan de OD NZKG (Zeesluis, Zwakke Schakels en Wind op land) is het budget voor 2015 niet volledig benut. In 2016 worden de werkzaamheden voortgezet (lasten verhoogd, € 443.000, nadelig).

Het aanvragen van bouwvergunningen (en verlenen daarvan door de OD NZKG) voor de Markermeerdijk is met een jaar vertraagd (lasten verlaagd, € 150.000, voordelig).

De bijdrage voor knelpunten Bodemsanering is vraaggestuurd en wordt geactualiseerd (lasten verlaagd, € 300.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Baten

Voor het programma Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 ontvangen wij in 2016 via de provincie Zuid-Holland een subsidie van I&M voor de versterking van de uitvoering van het externe

veiligheidsbeleid. (baten verhoogd, € 731.000, neutraal).
De WABO leges worden naar boven bijgesteld (baten verhoogd, € 1.343.000, voordelig).
Per saldo worden de baten met € 230.000 bijgeraamd voor in 2016 te ontvangen bijdragen saneringslocaties en een te verwachten projectopbrengst bodemsanering (baten verhoogd, € 230.000 voordelig).

Storting reserves

Onttrekking reserves

4.2 beleidsdoel

Beperken energiebehoefte, maximaliseren gebruik van duurzame energie en efficiënt gebruik fossiele energie en grondstoffen

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

4.2.1 operationeel doel

Energiebesparing, opwekking lokale duurzame energie, ontwikkelen van duurzame energie-innovaties en aanjagen initiatieven voor een circulaire economie

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
4.2.1.01 Uitvoeren Beleidsagenda Energietransitie 2016-2020	- Beoordelen principe-aanvragen Herstructurering Wind op land, organiseren gebiedsateliers, begeleiden vergunningenprocedure (uitvoering OD NZKG) ten behoeve van realisatie provinciale taakstelling 685,5 MW Wind op land in 2020, verdelingssystematiek vastgesteld. - Maatwerkvoorschriftregeling vastgelegd in Provinciale Milieu Verordening (PMV). - PIP windpark Westfrisia (overgangsregeling) vastgesteld. - PIP Uitbreiding elektriciteitsnetwerk Kop NH vastgesteld. - Uitvoering van energiebesparingsprojecten bij woningen en bedrijven door het Servicepunt Duurzame Energie ondersteund. - Energieontwikkeling en -toepassing van duurzame energie gestimuleerd. - Monitoring gecontinueerd. - MKB bij innovatieprojecten ondersteund. - Fondsen voor stimulering voor innovaties ontwikkeld. - Innovatieve concepten gestimuleerd en uitgevoerd.	- Beoordelen principe-aanvragen Herstructurering Wind op land, organiseren gebiedsateliers, begeleiden vergunningenprocedure (uitvoering OD NZKG) ten behoeve van realisatie provinciale taakstelling 685,5 MW Wind op land in 2020, verdelingssystematiek vastgesteld. - Maatwerkvoorschriftregeling vastgelegd in Provinciale Milieu Verordening (PMV). - PIP windpark Westfrisia (overgangsregeling) vastgesteld. - PIP Uitbreiding elektriciteitsnetwerk Kop NH vastgesteld. - Uitvoering van energiebesparingsprojecten bij woningen en bedrijven door het Servicepunt Duurzame Energie ondersteund. - Energieontwikkeling en -toepassing van duurzame energie gestimuleerd. - Monitoring gecontinueerd. - MKB bij innovatieprojecten ondersteund. - Fondsen voor stimulering voor innovaties worden ontwikkeld. - Innovatieve concepten gestimuleerd en uitgevoerd.

Toelichting op te wijzigen instrument

Toelichting 4.2.1.01 ad 9

Er heeft een analyse naar de behoefte van een duurzaam innovatiefonds plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan zijn er uitgangspunten vastgesteld in GS die de komende maanden zullen worden uitgewerkt.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

PIP: [Provinciaal inpassingsplan](#)

OD NZKG: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

MKB: Midden en - kleinbedrijf

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 4.2.1		Energiebesparing, opwekking lokale duurzame energie, ontwikkelen van duurzame energie-innovaties en aanjagen initiatieven voor een circulaire economie						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.971	2.381	-227	2.154	-10	2.243	2.316	2.195
Directe lasten	895	1.498	391	1.889	26	939	900	800
Kapitaallasten	30	225	33	258	15	450	675	919
Overdrachten	2.565	186	3.326	3.512	1.788	0	0	0
Subtotaal Lasten	5.460	4.290	3.523	7.813	82	3.632	3.891	3.914
Baten	175	0	-45	-45	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	5.635	4.290	3.478	7.768	81	3.632	3.891	3.914
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	5.635	4.290	3.478	7.768	81	3.632	3.891	3.914

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor het project ESCOSC zal een verantwoording worden opgesteld en wordt de website in stand gehouden (lasten verhoogd, € 45.000, neutraal). Voor hosting en ondersteuning van de zonatlas wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 10.000, neutraal, reserve EXIN-H). Voor uitgaven voor Wind op land wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 336.000, neutraal, reserve TWIN-H).
Kapitaallasten	
Overdrachten	Voor subsidieverlening op grond van de UvR Duurzaam Renoveren

wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 584.000, neutraal, reserve Werkgelegenheid en economie).

Voor subsidieverlening aan Energy Valley voor verkenning kansen LNG en Bio-LNG (dossier Groen Gas) wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 70.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening aan Danvos, project creëren raffinage capaciteit zeewier wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 35.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening aan het project biomassavergasser Milena Olga Esme wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 500.000, neutraal, reserve EXIN-H).

Voor subsidieverlening op grond van de Uvr Zonnestroom maatschappelijk vastgoed Noord-Holland wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 450.000, neutraal, reserve EXIN-H).

Voor subsidieverlening aan het project onderzoekscentrum biomassavergassing InVesta wordt een kasraming opgenomen (lasten verhoogd, € 960.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor het project Spuistroom Nieuwe Afsluitdijk wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 200.000, neutraal, reserve Actieprogramma 2010).

Voor het project Biomassateelt op Zee wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 300.000, neutraal, reserve TWIN-H).

De raming voor subsidies uit Reserve Werkgelegenheid en economie is geactualiseerd (lasten verhoogd, € 227.000, neutraal).

Baten

Voor het project ESCOSC wordt een Europese subsidie ontvangen (baten verhoogd, € 45.000, neutraal).

Storting reserves

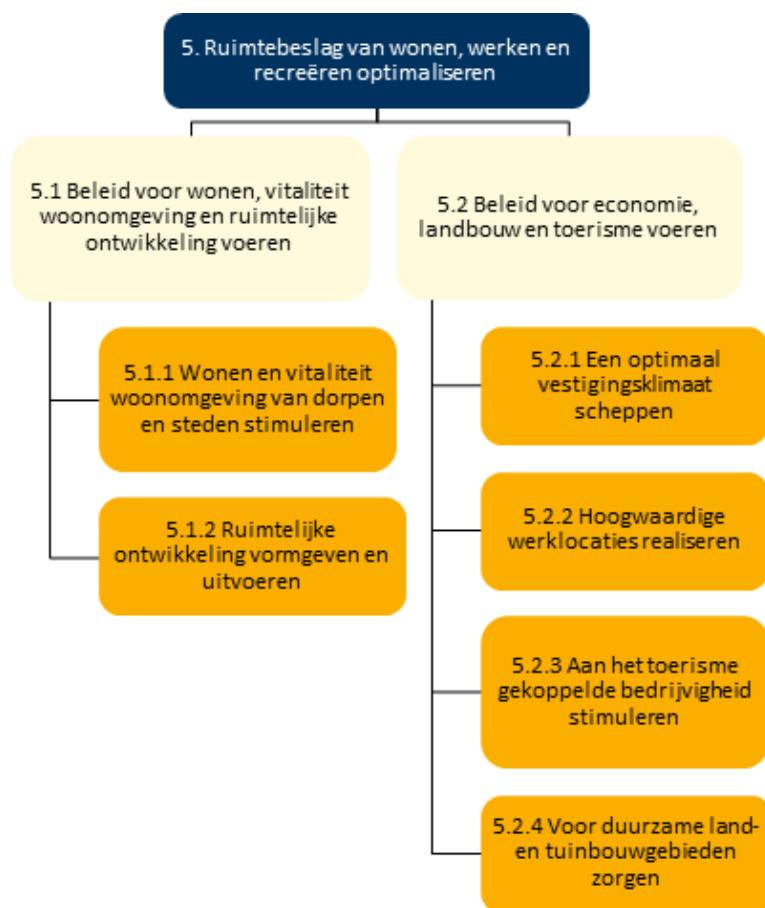
Onttrekking reserves

Programma 5 Ruimte

Maatschappelijk doel

Ruimtebeslag van wonen, werken en recreëren optimaliseren.

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 5		Ruimte						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	17.947	19.378	-1.180	18.198	-6	18.463	18.888	17.905
Directe lasten	4.799	14.058	2.767	16.825	20	8.993	9.010	8.853
Kapitaallasten	13.990	1.203	-313	890	-26	1.171	1.144	1.121
Overdrachten	14.275	32.354	-3.541	28.813	-11	5.637	2.425	1.025
Subtotaal Lasten	51.010	66.993	-2.267	64.726	-3	34.264	31.467	28.904
Baten	-29.796	-35.999	841	-35.158	-2	-13.972	-13.245	-12.822
Saldo van baten en lasten	21.214	30.994	-1.426	29.568	-5	20.292	18.222	16.082
Storting reserves	34.897	7.408	-227	7.181	-3	9.676	5.215	8.980
Onttrekking reserves	-11.649	-9.468	2.112	-7.356	-22	-2.478	-1.478	-978
Resultaat	44.462	28.934	459	29.393	2	27.490	21.959	24.084

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Het totale bedrag voor de apparaatskosten is gewijzigd. Deze wijzigingen staan toegelicht bij Operationeel Doel 8.1.1. De totale apparaatskosten worden toegerekend over de verschillende programma's op basis van de geraamde inzet van personeel. Deze raming voor 2016 is in het kader van de zomernota geactualiseerd. Zowel de wijzigingen in de totale omvang van de apparaatskosten als de wijzigingen in de 'inzet'-ramingen leiden tot een gewijzigde toerekening van apparaatskosten.
Directe lasten	OD 5.1.2 Bodemvervuiling voormalig Provinciaal Ziekenhuis te Castricum (lasten verhoogd, € 1,4 miljoen, nadelig). OD 5.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel Q). De Omgevingswet treedt naar verwachting vanaf 2019 in werking. De wet verplicht de provincie tot het opstellen van een omgevingsvisie. In het Coalitieakkoord is aangegeven dat wij deze bestuursperiode onze Omgevingsvisie opstellen. Voor de periode van 2016 tot en met 2018 zijn € 1.065.000 proceskosten geraamd. Hiervan heeft € 300.000 betrekking op 2016 (lasten verhoogd € 300.000 nadelig). OD 5.1.2 Bijstelling van lasten onroerend goed op basis van recente ontwikkelingen (lasten verhoogd, € 224.000, nadelig): Bijraming voor diverse vastgoedzaken: Groenonderhoud, onderhoud 2 huurwoningen, beheer overige gronden en

onderhoud CV ketels, Taxatie Harger en Pettemerpolder
totaal € 200.000;

- Kassengebied bijraming kosten SDAC € 130.000. Hier staan extra baten tegenover (zie toelichting onder Baten);
- Juridische kosten Pels Rijcken bijraming inzake procedure Distriport € 83.000;
- Bijraming Wieringerrandmeer voor verkoopkosten en voor onderhoudskosten calamiteiten € 50.000;
- Aframing voor BBL & Paso gronden op basis van realisaties in het 1e beheerjaar (2015) en verplichtingen in 2e beheerjaar (2016) € 175.000;
- Aframing budget Mercurius omdat het pand in 2015 is verkocht € 50.000;
- Diverse kleine bij- en aframingen, per saldo een aframing van € 14.000.

OD 5.2.4 Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AD) Voor de transitie van de IJsselmeervisserij zijn extra middelen geraamd. Hiermee geven we invulling aan het collegeprogramma waarin over de IJsselmeervisserij wordt gesproken (lasten verhoogd, € 113.000 nadelig).

Kapitaallasten

Overdrachten

Baten

OD 5.1.2 Bijstelling inkomsten uit pacht en verhuur onroerend goed (baten verhoogd, € 1,17 miljoen, voordelig) op basis van de huidige verhuur en pachtovereenkomsten:

- BBL en PASO gronden € 634.000;
- Kassengebied inzake het SADC € 123.000;
- door externe factor is de planning van verkoop van gronden Crailo bijgesteld waardoor de inkomsten uit verhuur doorloopt € 341.000;
- Noodopvang vluchtelingen op Crailo-Zuid € 61.000;
- Diverse bijstellingen op grond van de pacht en verhuurovereenkomst € 11.000.

OD 5.1.2 Verkoop onroerend goed (baten verhoogd, € 773.000, voordelig):

- Het Nieuwe Werk Den Helder € 375.000;
- Gemeente Heerhugowaard € 170.000;
- Dwanghaven Hassebas € 110.000;
- Jachthaven Naarden € 60.000;
- Diverse kleine verkopen € 18.000.

OD 5.2.1 Kaderbrief (§ 5.1, regel G). Een deel van de dividendopbrengst van Alliander verschuift voor een bedrag van € 4 miljoen van 2016 naar 2017. Dit heeft te maken met de verkoop van een deelneming van Alliander, genaamd Endinet waarvoor het

dividend in 2017 in plaats van 2016 wordt ontvangen (baten verlaagd, € 4 miljoen nadelig).

Storting reserves

Onttrekking reserves

OD 5.1.2 De reserve Tijdelijk Beheer gronden wordt conform het instellingsbesluit en de voordracht 23-2016 Nota grondbeleid afgesloten op 31 december 2016. De resterende middelen vallen vrij in de algemene middelen (onttrekking reserves verhoogd, € 561.000, voordelig) opgebouwd als volgt:

- resterende middelen voor beheer & onderhoud en gedeelde rentelasten Crailo € 359.000;
- resterende middelen exploitatie saldo BBI-gronden € 202.000.

5.1 beleidsdoel

Beleid voor wonen, vitaliteit woonomgeving en ruimtelijke ontwikkeling voeren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

5.1.1 operationeel doel

Wonen en vitaliteit woonomgeving van dorpen en steden stimuleren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.1.1		Wonen en vitaliteit woonomgeving van dorpen en steden stimuleren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	6.301	7.685	-658	7.027	-9	7.367	7.477	7.087
Directe lasten	176	238	0	238	0	215	211	15
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	5.474	1.927	200	2.127	10	1.593	900	0
Subtotaal Lasten	11.951	9.850	-458	9.392	-5	9.175	8.588	7.102
Baten	-2.335	-1.027	-200	-1.227	19	-693	0	0
Saldo van lasten en baten	9.617	8.823	-658	8.165	-7	8.482	8.588	7.102
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	-1.013	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	8.604	8.823	-658	8.165	-7	8.482	8.588	7.102

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	Ten behoeve van in 2016 te verlenen ISV-subsidies is de raming voor Stedelijke vernieuwing aangepast (lasten uit rijksmiddelen OV verhoogd, € 200.000, neutraal).
Baten	De onttrekking aan de balanspost wordt aangepast aan de gewijzigde raming voor de overdrachten (baten uit rijksmiddelen verhoogd, € 200.000, neutraal).
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

5.1.2 operationeel doel

Ruimtelijke ontwikkeling vormgeven en uitvoeren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
5.1.2.02 Stimuleren ruimtelijke kwaliteit	- Door de ARO over ruimtelijke kwaliteit bij voorontwerpplannen met impact in landelijk gebied geadviseerd. - Door de PARK over ruimtelijke kwaliteit in provinciale en regionale opgaven geadviseerd. - Met één 'assist' van de TFR kennis- en procesondersteuning aan een gemeente bij een complexe binnenstedelijke ontwikkeling geboden.	- Door de ARO over ruimtelijke kwaliteit bij voorontwerpplannen met impact in landelijk gebied geadviseerd. - Door de PARK over ruimtelijke kwaliteit in provinciale en regionale opgaven geadviseerd. - Met één 'assist' van de TFR kennis- en procesondersteuning aan een gemeente bij een complexe binnenstedelijke ontwikkeling geboden.
5.1.2.03 Uitvoeren thematische ruimtelijke programma's en projecten	- Bijdrage aan de ontwikkeling van een aantal OV-knooppunten geleverd. - Monitor OV-knooppunten opgesteld. - Congres OV-knooppunten georganiseerd. - De resultaten van de uitgevoerde verkenning naar de ruimtelijke-economische effecten van energietransitie in diverse ruimtelijke kaders vertaald. - Bijeenkomsten over energietransitie georganiseerd.	- Bijdrage aan de ontwikkeling van een aantal OV-knooppunten geleverd. - Monitor OV-knooppunten opgesteld. - Congres OV-knooppunten georganiseerd. - De resultaten van de uitgevoerde verkenning naar de ruimtelijke-economische effecten van energietransitie in diverse ruimtelijke kaders vertaald. - Bijeenkomsten over energietransitie georganiseerd.
5.1.2.04 Uitvoeren gebiedsgerichte ruimtelijke programma's en projecten	- Ter realisatie van de Provinciale belangen in de Structuurvisie 2040 wordt een aantal ruimtelijke programma's en projecten voorbereid, danwel uitgevoerd, zoals: Bloemendalerpolder, Crailo, De Kop Werkt!, Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West, Noordzeekanaalgebied en Nieuwe Strandwal. - Secretariaat voor de MRA uitgevoerd. - Ruimtelijke-economische agenda voor de MRA opgesteld. - In de Omgevingsraad Schiphol afspraken over de ontwikkeling van Schiphol en de leefbaarheid in de Schipholregio gemaakt.	- Ter realisatie van de Provinciale belangen in de Structuurvisie 2040 wordt een aantal ruimtelijke programma's en projecten voorbereid, danwel uitgevoerd, zoals: Bloemendalerpolder, Crailo, De Kop Werkt!, Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West, Noordzeekanaalgebied en Nieuwe Strandwal. - Secretariaat voor de MRA uitgevoerd. - Ruimtelijke-economische agenda voor de MRA opgesteld. - In de Omgevingsraad Schiphol afspraken over de ontwikkeling van Schiphol en de leefbaarheid in de Schipholregio gemaakt.

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- 5.1.2.02 [Jaarverslag ARO](#)
- 5.1.2.02 [Eindrapport TFR Galgeriet Monnickendam](#)
- 5.1.2.04 [MRA Agenda](#)
- 5.1.2.04 [Brief Wonen en vliegen in de regio Schiphol](#)
- 5.1.2.04 [Ontwerpwijziging PRV](#)
- 5.1.2.04 [Noorzeekanaalgebied](#)
- 5.1.2.04 [Bloemendalerpolder](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

[5.1.2.03 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening](#)

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

PRV: Provinciale Ruimtelijke Verordening
Bro: Besluit ruimtelijke ordening
Barro: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
ARO: Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling
PARK: Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit
TFR: Task Force Ruimte
MRA: Metropoolregio Amsterdam
NZKG: Noordzeekanaalgebied
SMASH: Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
SHIP: Sluis en Haven Informatiepunt

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

5.1.2.02

- In mei 2016 is het digitale jaarverslag 2015 van de ARO uitgebracht. Hierin is te lezen, te horen en te zien op welke manier de ARO in 2015 in praktijk heeft geadviseerd.
- Een 'assist' van de TFR is uitgevoerd voor de gemeente Waterland. De assist bestaat uit een strategisch advies over de wijze waarop de gemeente de (her)ontwikkeling van het verouderde bedrijventerrein Galgeriet in Monnickendam kan stimuleren. Het eindrapport is in mei 2016 opgeleverd.

5.1.2.03

- Als vervolg op de verkenning naar de ruimtelijke potenties van duurzame energie zijn ruimtelijk-economische toekomstperspectieven opgesteld. Deze toekomstperspectieven in combinatie met de Beleidsagenda Energietransitie, het klimaatinitiatief en motie M18/23052016 moet leiden tot een routekaart richting 2050.
- Voor het opstellen van ruimtelijke spelregels voor zon zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd met gemeenten, deskundigen, maatschappelijke organisaties en overige stakeholders. De ontwerp ruimtelijke spelregels voor zon in het landelijk gebied zijn op 8 maart vastgesteld door GS en ter oordeelsvorming voorgelegd aan de Commissie RWW van 21 maart. De Commissie RWW heeft positief geadviseerd om ruimtelijke spelregels ter inzage te leggen. Van 1 april tot en met 12 mei hebben de ruimtelijke spelregels ter inzage gelegen. De ruimtelijke spelregels voor zon in het landelijk gebied inclusief de Nota van Beantwoording zijn op 31 mei vastgesteld door GS en op 27 juni door PS.

5.1.2.04

- De Kop Werkt!: De vier gemeenten in De Kop hebben aan de hand van vier zelf geformuleerde

Bestuursopdrachten een ambitie en uitvoeringsprogramma opgesteld. Het uitvoeringsprogramma is in mei 2016 door de vier afzonderlijke gemeenteraden goedgekeurd, inclusief de toezegging van een uitvoeringsbudget van 15 miljoen euro. De regio heeft de provincie benaderd met het verzoek om te participeren in het uitvoeringsprogramma De Kop Werkt!, wat de samenwerking van De Kop met de provincie een nieuwe impuls zal geven. Er is eenzelfde bijdrage van 15 miljoen euro van de provincie gevraagd.

- Noordzeekanaalgebied: de partners in het Bestuursplatform hebben gezamenlijk het initiatief genomen voor het realiseren van een Sluis Haven Informatiepunt (SHIP). In februari heeft PS besloten dat zij mits de andere partijen financieel bijdragen de verantwoordelijkheid neemt voor de realisatie van het SHIP. Tevens werken de partijen in 2016 een gezamenlijk duurzaamheidsprogramma uit en er wordt een grootschalig leefbaarheidsonderzoek in het NZKG gehouden.

- In februari 2016 is de Ruimtelijke-economische Actie-Agenda 2016-2020 Metropoolregio Amsterdam vastgesteld door de MRA partners.

- Schiphol:Afspraken met het Rijk over SMASH Wonen-vliegen worden voorbereid.

- Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in relatie tot Wonen - Vliegen zijn in GS vastgesteld.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.1.2		Ruimtelijke ontwikkeling vormgeven en uitvoeren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	7.171	6.530	-388	6.142	-6	6.286	6.382	6.050
Directe lasten	3.097	8.024	1.986	10.010	25	4.837	4.423	4.423
Kapitaallasten	13.122	304	-304	0	-100	268	241	218
Overdrachten	1.932	18.287	0	18.287	0	9	9	9
Subtotaal Lasten	25.322	33.145	1.294	34.439	4	11.400	11.055	10.700
Baten	-11.277	-25.198	-1.903	-27.101	8	-7.505	-7.471	-7.048
Saldo van lasten en baten	14.045	7.947	-609	7.338	-8	3.895	3.584	3.652
Starting reserves	0	1.000	0	1.000	0	500	0	0
Onttrekking reserves	-714	-628	-571	-1.199	91	-78	-78	-78
Resultaat	13.331	8.319	-1.180	7.139	-14	4.317	3.506	3.574

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 5.1.2 Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel Q). De Omgevingswet treedt naar verwachting vanaf 2019 in werking. De wet verplicht de provincie tot het opstellen van een omgevingsvisie. In het Coalitieakkoord is aangegeven dat wij deze bestuursperiode onze Omgevingsvisie opstellen. Voor de periode van 2016 tot en met 2018 zijn € 1.065.000 proceskosten geraamd. Hiervan heeft € 300.000 betrekking op 2016 (lasten verhoogd € 300.000 nadelig). De provincie blijkt aansprakelijk te zijn voor een deel van de bodem verontreiniging bij het voormalige provinciaal ziekenhuis te Castricum (lasten verhoogd, € 1,4 miljoen, nadelig). Bijstelling van lasten onroerend goed op basis van recente ontwikkelingen (lasten verhoogd, € 224.000, nadelig): • Bijraming voor diverse onvoorziene beheer-, onderhoud en taxatiewerkzaamheden, totaal € 200.000; • De opdracht aan SADC die in 2015 is gegeven voor planontwikkeling loopt in 2016 door. Bijraming kassengebied van € 130.000. Hier staan extra baten uit reserveringsvergoeding van € 100.000 tegenover, zie toelichting onder Baten; • Juridische kosten inzake procedure Distriport € 83.000; • Bijraming verkoop- en kosten onderhoudskosten Wieringerrandmeer € 50.000; • Aframing beheerkosten BBL & Paso gronden op basis van realisaties in het 1e beheerjaar (2015) en verplichtingen in 2e beheerjaar (2016) € 175.000; • Aframing budget Mercurius omdat het pand in 2015 is verkocht € 50.000; • Diverse kleine bij- en aframingen, per saldo een aframing van € 14.000. Sloopkosten Crailo met dekking uit de reserve Beheer tijdelijke gronden (lasten verhoogd, € 150.000, neutraal).
Kapitaallasten	De kapitaallasten zijn afgeraamd met € 304.000. Dit betreft de neerwaartse bijstelling van de rentelasten naar nihil. Het renteresultaat wordt hiermee eveneens neerwaarts bijgesteld (rentelasten verlaagd, € 304.000, neutraal).
Overdrachten	
Baten	Bijstelling inkomsten uit pacht en verhuur onroerend goed (baten verhoogd, € 1,17 miljoen, voordelig) op basis van de huidige verhuur en pachtovereenkomsten: • BBL en PASO gronden € 634.000; • Niet voorziene huurinkomsten Crailo (Veiligheidsregio en noodopvang vluchtelingen) € 402.000; • Kassengebied reserveringsvergoeding € 100.000; • Diverse bijstellingen op grond van de pacht en

verhuurovereenkomst € 34.000.

Verkoop onroerend goed (baten verhoogd, € 733.000, voordelig):

- Het Nieuwe Werk Den Helder;
- Gemeente Heerhugowaard;
- Dwanghaven Hassebas;
- Jachthaven Naarden en
- Diverse kleine verkopen.

Storting reserves

Onttrekking reserves

De reserve Tijdelijk Beheer gronden wordt conform het instellingsbesluit en de voordracht 23-2016 Nota grondbeleid afgesloten op 31 december 2016. De resterende middelen vallen vrij in de algemene middelen (baten verhoogd, € 561.000, voordelig) opgebouwd als volgt:

- resterende middelen voor beheer & onderhoud en gedeerde rentelasten Crailo € 359.000;
- resterende middelen exploitatie saldo BBl-gronden € 202.000.

5.2 beleidsdoel

Beleid voor economie, landbouw en toerisme voeren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

5.2.1 operationeel doel

Een optimaal vestigingsklimaat scheppen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.2.1		Een optimaal vestigingsklimaat scheppen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.425	1.823	-220	1.603	-12	1.758	1.770	1.679
Directe lasten	718	4.637	666	5.303	14	2.670	3.105	3.144
Kapitaallasten	864	899	-9	890	-1	903	903	903
Overdrachten	4.705	2.669	-264	2.405	-10	1.519	0	0
Subtotaal Lasten	7.711	10.028	173	10.201	2	6.850	5.778	5.726
Baten	-15.973	-9.749	3.034	-6.715	-31	-5.749	-5.749	-5.749
Saldo van lasten en baten	-8.262	279	3.207	3.486	1.149	1.101	29	-23
Storting reserves	16.647	3.571	-227	3.344	-6	3.064	322	2.929
Onttrekking reserves	-4.245	0	-1.184	-1.184	0	0	0	0
Resultaat	4.140	3.850	1.796	5.646	47	4.165	351	2.905

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Herverdeling budget Arbeidsmarkt. Het budget voor Arbeidsmarkt is beschikbaar gesteld bij het Coalitieakkoord, de verdeling over de verschillende jaren laten we nu aansluiten op de Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt 2016-2019. Verdeling over de jaren is grotendeels budgetneutraal, we gaan nu weer uit van afgeronde bedragen waardoor er een bedrag van € 2.513 terug kan vloeien naar de algemene middelen (lasten verlaagd, € 300.000, neutraal). Koopstromenonderzoek, samen met de provincies Utrecht en Zuid-Holland, Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag zal er een koopstromenonderzoek uitgevoerd worden. Omdat provincie Noord-Holland de opdrachtverstrekker is worden de middelen hiervoor toegevoegd aan het budget voor Regionale Economie (lasten verhoogd, € 466.000, neutraal). Bijdrage voor het Sluis en Haven Informatiepunt (SHIP). Voor de voorbereidingskosten voor het SHIP is inmiddels € 500.000 ontvangen (lasten verhoogd, € 500.000, neutraal).

Kapitaallasten	
Overdrachten	Vorig jaar is het subsidiebedrag voor Ontwikkelingsbedrijf NHN verhoogd met het BTW bedrag zodat de subsidie inclusief BTW verstrekt zou kunnen worden en de BTW middels doorschuif BTW weer terug zou komen bij PNH. Inmiddels blijkt dat de BTW rechtstreeks gecompenseerd wordt en is deze verhoging niet meer nodig (lasten verlaagd, € 264.000, neutraal).
Baten	Kaderbrief (§ 5.1, regel G) Een deel van de dividendopbrengst van Alliander verschuift voor een bedrag van € 4 miljoen van 2016 naar 2017. Dit heeft te maken met de verkoop van een deelneming van Alliander, genaamd Endinet waarvoor het dividend in 2017 in plaats van 2016 wordt ontvangen (baten verlaagd, € 4 miljoen nadelig). Koopstromenonderzoek, bijdrage van de provincies Utrecht en Zuid-Holland, Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (baten verhoogd, € 466.000, neutraal). Bijdrage voor het Sluis en Haven Informatiepunt (SHIP). Voor de voorbereidingskosten voor het SHIP is inmiddels € 500.000 ontvangen (baten verhoogd, € 500.000, neutraal).
Storting reserves	Betreft een verlaging van de storting in de Reserve Werkgelegenheid en economie die wordt aangepast aan de gewijzigde raming voor de overdrachten (storting in de Reserve Werkgelegenheid en economie verlaagd, € 227.000, neutraal).
Onttrekking reserves	Voor subsidieverlening op grond van de UvR Duurzaam Renoveren wordt een onttrekking gedaan aan de reserve (onttrekking aan reserve verhoogd, € 584.000, neutraal, reserve Werkgelegenheid en economie). Betreft onttrekking aan Reserve Werkgelegenheid en economie die wordt aangepast aan de gewijzigde raming voor de overdrachten (onttrekking uit Reserve Werkgelegenheid en economie verhoogd, € 300.000, neutraal).

5.2.2 operationeel doel

Hoogwaardige werklocaties realiseren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.2.2		Hoogwaardige werklocaties realiseren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	1.739	1.790	172	1.962	10	1.614	1.753	1.661
Directe lasten	388	388	0	388	0	388	388	388
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	772	4.740	0	4.740	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	2.898	6.918	172	7.090	2	2.002	2.141	2.049
Baten	-25	-25	0	-25	0	-25	-25	-25
Saldo van lasten en baten	2.874	6.893	172	7.065	2	1.977	2.116	2.024
Storting reserves	4.840	0	0	0	0	3.500	3.500	3.500
Onttrekking reserves	-3.610	-4.740	0	-4.740	0	0	0	0
Resultaat	4.104	2.153	172	2.325	8	5.477	5.616	5.524

5.2.3 operationeel doel

Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.2.3		Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	394	460	-21	439	-5	479	447	424
Directe lasten	271	401	0	401	0	0	0	0
Overdrachten	226	0	300	300	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	890	861	279	1.140	32	479	447	424
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	890	861	279	1.140	32	479	447	424
Storting reserves	3.609	2.837	0	2.837	0	2.612	1.393	2.552
Onttrekking reserves	-2.066	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	2.433	3.698	279	3.977	8	3.091	1.840	2.976

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	De raming voor subsidies uit Reserve Werkgelegenheid en economie is geactualiseerd (lasten verhoogd, € 300.000, neutraal).
Baten	
Storting reserves	
Onttrekking reserves	

5.2.4 operationeel doel

Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 5.2.4	Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen							
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	918	1.090	-65	1.025	-6	959	1.059	1.004
Directe lasten	150	370	115	485	31	883	883	883
Kapitaallasten	4	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	1.167	4.731	-3.777	954	-80	2.516	1.516	1.016
Subtotaal Lasten	2.238	6.191	-3.727	2.464	-60	4.358	3.458	2.903
Baten	-186	0	-90	-90	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	2.051	6.191	-3.817	2.374	-62	4.358	3.458	2.903
Storting reserves	9.800	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	-4.100	3.867	-233	-94	-2.400	-1.400	-900
Resultaat	11.851	2.091	50	2.141	2	1.958	2.058	2.003

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Kaderbrief 2017 (§ 5.4, regel AD) Voor de transitie van de IJsselmeervisserij zijn extra middelen geraamd. Hiermee geven we invulling aan het collegeprogramma waarin over de IJsselmeervisserij wordt gesproken. (lasten verhoogd € 113.000, nadelig). De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.
Kapitaallasten	
Overdrachten	Een deel van de ontvangen rijksbijdrage voor Duurzaam Door wordt ingezet voor subsidieverlening aan de Stichting Greenport (lasten verhoogd, € 47.000, neutraal). Een deel van de ontvangen rijksbijdrage voor Duurzaam Door wordt ingezet voor subsidieverlening aan LTO (lasten verhoogd,

€ 43.000, neutraal).

De kasraming voor de reserve Europese projecten Landbouwsubsidies wordt aangepast. Deze nieuwe kasraming heeft nu betrekking op een betaling op POP3-projecten voor jonge landbouwers, Stivas en LEADER. De aanpassing is nodig door vertraging van het POP3 waardoor de door RVO in 2016 voorgeschoten subsidiebetalingen naar verwachting pas in 2017 worden gedeclareerd. Hiernaast zullen ook de uitvoeringskosten van RVO over 2016 pas in 2017 gedeclareerd worden (lasten reserve Europese projecten Landbouwsubsidies verlaagd, € 3,867 miljoen, neutraal).

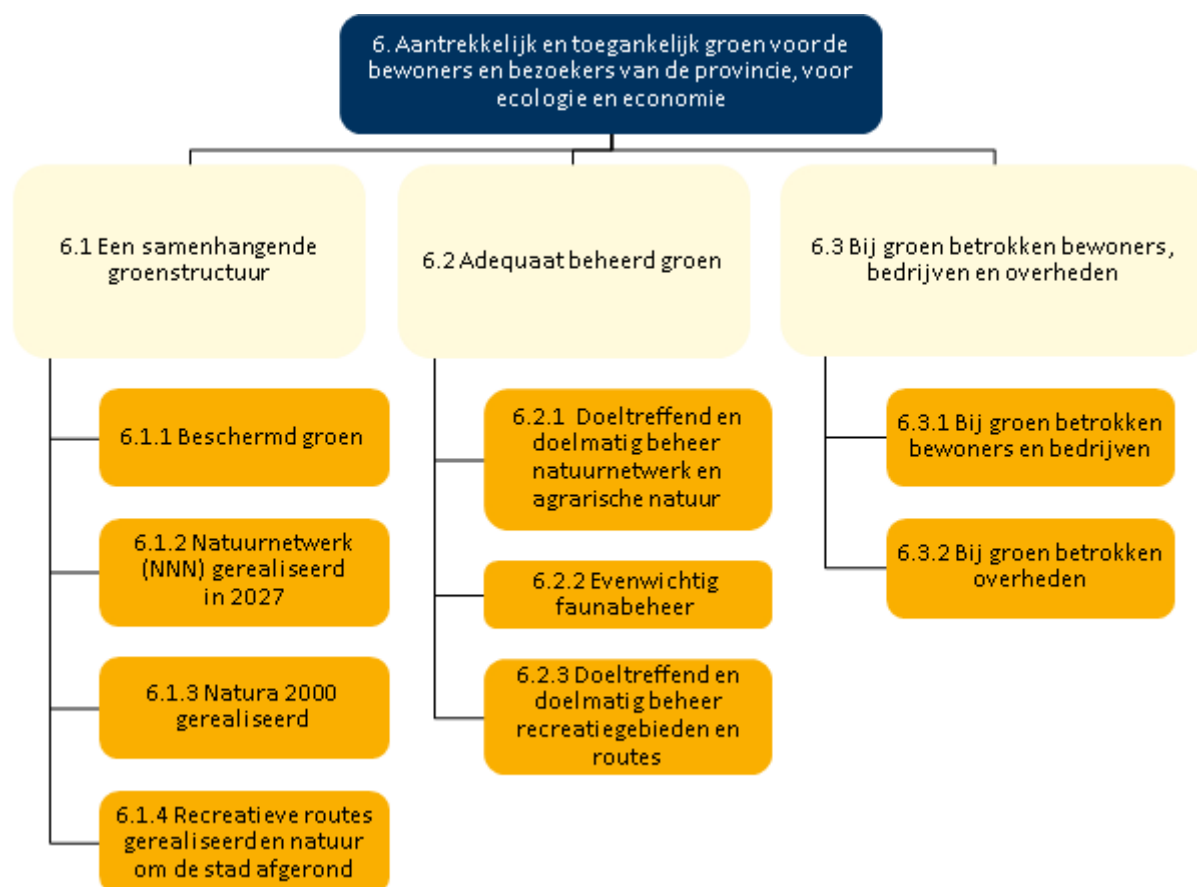
Baten	De voor Duurzaam Door ontvangen rijksbijdrage wordt in de begroting opgenomen (baten verhoogd, € 47.000, neutraal). De voor Duurzaam Door ontvangen rijksbijdrage wordt in de begroting opgenomen (baten verhoogd, € 43.000, neutraal).
Storting reserves	
Onttrekking reserves	De kasraming voor de reserve Europese projecten Landbouwsubsidies wordt aangepast (onttrekking uit de reserve Europese projecten Landbouwsubsidies verlaagd, € 3.867.000, neutraal).

Programma 6 Groen

Maatschappelijk doel

Aantrekkelijk en toegankelijk groen voor de bewoners en bezoekers van de provincie, voor ecologie en economie.

Doelenboom

Leeswijzer

Met ingang van de begroting 2016 is als gevolg van de [Motie 53/2014 'Natuur is Kapitaal'](#) het begrotingsprogramma Groen losgekoppeld van Programma Ruimte en als een apart programma in de Begroting 2016 opgenomen.

Bij de zomernota wordt op programma- en beleidsdoelniveau een toelichting gegeven op de voortgang van de budgetten. Tevens worden op beleidsdoelniveau ook de prestatie-indicatoren weergegeven als begroot en bijgesteld met een toelichting op de wijzigingen.

Wat mag het kosten?

Budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 6 Groen Rekening	Begroot 2015	Begroot 2016	Mutaties Zomer-nota	Begroot 2016 na Zomer-nota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Lasten uit algemene middelen	40.977	45.933	5.496	51.429	12	45.880	37.253	37.063
6.1 Een samenhangende groenstructuur	11.507	10.081	2.395	12.476	24	8.988	9.259	9.204
6.2 Adequaate beheerd groen	27.620	34.281	1.262	35.543	4	35.453	26.522	26.389
6.3 Bij groen betrokken bewoners en bedrijven en overheden	1.850	1.571	1.839	3.410	117	1.439	1.472	1.470
Lasten gedekt uit reserves, details zie 6.1 en 6.2	12.103	72.824	-18.667	54.157	-26	21.090	14.789	5.936
Totaal Lasten	53.080	118.757	-13.171	105.586	-11	66.970	52.042	42.999
Totaal Baten	-4.554	-12.519	7.326	-5.193	-59	-15.522	-7.451	-4.719
Saldo van baten en lasten	48.526	106.238	-5.845	100.393	-6	51.448	44.591	38.280
Stortingen in reserves	Begroot 2015	Begroot 2016	Mutaties Zomer-nota 2016	Begroot 2016 na Zomer-nota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Reserve Groen	16.262	15.197	59	15.256	-	17.987	19.407	20.767
Reserve Groene Uitweg	3.075	0	669	669	-		0	0
Reserve Cofinanciering Waddenzee	1.500	1.000		1.000	-	1.000	1.000	1.000

Toelichting op de budgettabel

Lasten gedekt uit reserves

Alle reserves worden geprogrammeerd via het concept Provinciale Meerjarenprogramma Groen 2017-2021. De mutaties bij de Zomernota 2016 hebben betrekking op dit concept PMG.

Baten

- Voor het gebiedsprogramma Laag Holland zijn de baten verhoogd door het bedrag dat op de balans staat weer toe te voegen (baten verhoogd, € 823.000, neutraal).
- De jaarlijks te ontvangen bijdrage van de Waterschappen wordt bepaald door de in het desbetreffende jaar door de collectieven ingediende aanvragen, inmiddels is bekend wat de in 2016 van de Waterschappen te ontvangen bijdrage is (baten verlaagd, € 191.000, neutraal).
- Bij de Zomernota 2016 wordt een deel van de ontvangen rijksbijdrage voor Duurzaam Door aan Programma Groen toegevoegd (baten verhoogd, € 327.000, neutraal).
- De bijdragen van derden die in de reserve Groen en reserve Groene Uitweg gestort worden zijn ook bij de te ontvangen baten geraamd (baten verhoogd, € 1 miljoen, neutraal).
- Tegenover de verplichtingen uit de ILG-periode (2007-2012) staat een balanspost vooruit ontvangen Rijksbijdrage ILG-middelen. Hierin zitten de baten voor de resterende FES-projecten (Fonds Economische Structuurversterking) die nog uitgevoerd moeten worden. Bij de Zomernota 2016 wordt dit bedrag geactualiseerd (baten verhoogd, € 1,5 miljoen, neutraal).
- De subsidies Groene Uitweg komen in 2016 nog geheel ten laste van de reserve Groene Uitweg in plaats van de BDU middelen (baten van de balanspost BDU Groene Uitweg verlaagd, € 10,8 miljoen, neutraal).

Stortingen in reserves

De storting in de reserve Groen wordt gewijzigd. Er worden bijdragen verwacht van derden voor monitoring Natuurbrug Laarderhoogt en voor de projecten Holendrechtterpolder en Waalenburg. Hiernaast zal voor natuurinrichting van de oeverdijk binnen het project dijkversterking Markermeerdijken € 500.000 onttrokken worden aan de reserve Groen en gestort worden in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen. Bij de meicirculaire hebben we een bijdrage van het Rijk ontvangen voor hydrologische maatregelen (storting in de reserve Groen verhoogd, € 59.000, neutraal).

In de reserve Groene Uitweg wordt een bijdrage van de provincie Utrecht gestort voor het project fietsbrug Nigtevecht (storting in de reserve Groene Uitweg verhoogd, € 669.000, neutraal).

6.1 Beleidsdoel

Een samenhangende groenstructuur

Wat gaan we daarvoor doen?

Tabel Prestatie-indicatoren Begroting 2016

Taak	Output	Nulmeting	B2016	B2017	B2018	B2019
6.1.1 Bescherming van groen via uitvoering van de groene wetten *)	Vergunningen en ontheffingen NB-wet en FF-wet binnen gestelde termijnen afgehandeld	92% (2015)	92%	92%	92%	92%
6.1.2 a. Verwerving/ functiewijziging natuurnetwerk	Uitbreiding NNN gerealiseerd	Restant-opgave: 4.700 ha	250	250	250	250
6.1.2 b. Inrichting	Inrichting NNN gerealiseerd	Restant-	250	250	250	250

natuurnetwerk		opgave: 6.100 ha				
6.1.3 Verbeter- maatregelen Natura 2000 gebieden treffen	Natura 2000 maatregelen getroffen	Opgave 1e beheer- periode 4.020 ha	670	670	670	670
6.1.4 Aanleg recreatieve routes	Recr. verbindingen aangelegd en/of bewegwijzerd	Restant- opgave: 1.370 km	370	330	330	330

*) Voor de prestatie-indicator voor handhaving en vergunningverlening wordt aangesloten op de basisnorm kwaliteit zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomsten met de omgevingsdiensten. Voorlopig is uitgegaan dat we 92% van de vergunningverlening binnen de gestelde termijnen afhandelen.

Tabel Prestatie-indicatoren Zomernota 2016 (Geel is gewijzigd bij zomernota)

Taak	Output	Nulmeting	B2016	B2017	B2018	B2019
6.1.1 Bescherming van groen via uitvoering van de groene wetten *)	Beheerplannen Natura 2000 (in totaal 19) vastgesteld		2	15	2	
6.1.2 a. Verwerving/ functiewijziging natuurnetwerk	Uitbreiding NNN gerealiseerd	Restant- opgave: 4.700 ha	250	250	250	250
6.1.2 b. Inrichting natuurnetwerk	Inrichting NNN gerealiseerd	Restant- opgave: 6.100 ha	250	250	250	250
6.1.3 Verbeter- maatregelen Natura 2000 gebieden treffen	Natura 2000 maatregelen getroffen	Opgave 1e beheer- periode 4.020 ha	20%	20%	20%	20%
6.1.4 Aanleg recreatieve routes	Recr. verbindingen aangelegd en/of bewegwijzerd	Restant- opgave: 1.370 km	370	330	330	330

Toelichting op de wijzigingen

De output onder 6.1.1 'Bescherming van groen via uitvoering van de groene wetten' is gewijzigd van 'Vergunningen en ontheffingen NB-wet en FFwet binnen gestelde termijnen afgehandeld' naar 'Vastgestelde beheerplannen Natura 2000 (in totaal 19)', omdat deze indicator meer zegt over onze beleidsmatige inspanningen.

De output onder 6.1.3 'Verbeter-maatregelen Natura 2000 gebieden treffen' is gewijzigd van absolute aantallen in percentages. Hiermee brengen we deze indicator in lijn met landelijk gehanteerde indicatoren.

Wat mag het kosten?

Meerjarenraming lasten (x 1.000 euro)

6.1 Een samenhangende groenstructuur	Rekening 2015	Begroting 2016	Mutatie Zomernota 2016	Begroot 2016 na Zomernota	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten uit algemene middelen	11.507	10.081	2.395	12.476	8.988	9.259	9.204
a. NB wet en Flora- en Fauna wet (handhaving, vergunningverlening)	76	23		23	0	0	0
b. Realisatie EHS	824	703		703	703	703	703
c. Onderzoek en advies groen	103	257	107	364	3.062	3.062	3.062
d. Beheerplannen N2000	92	101		101	101	101	101
k. Omgevings-diensten Groen		2.755	-1.221	1.534			
Subsidies Laag Holland	265	490		490			
Subsidies Recreatie	23			0			
Apparaatskosten	10.255	5.752	3.509	9.261	5.122	5.393	5.338
Afrekenverschillen voorgaande boekjaren	-130						
Lasten gedekt uit reserves en balansposten (BDU en vooruitontvangen bijdrage)	11.693	72.824	-18.867	53.957	35.949	21.577	9.992
e. Reserve Groen	6.580	49.892	-6.786	43.106	20.840	14.689	5.936
f. Reserve Groene Uitweg	2.259	8.903	-3.545	5.358			
g. BDU Groene Uitweg		10.786	-10.786	0	8.392	6.788	4.056
h. Groenfonds ILG Rijk	646	1.070	1.500	2.570	6.467		
i. Reserve TWIN-H (compartiment groen)	898	1.295	1.128	2.423	250	100	
j. Reserve UNA (compartiment groen)	432	878	-378	500			
Reserve ILG	1.236			0			
Natuurbrug Zandpoort	-357	0		0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenoverzicht lasten

c. Onderzoek en advies groen betreft o.a. opdrachten voor extern onderzoek. Bij de Zomernota 2016 wordt aan dit budget een deel van de ontvangen rijksbijdrage voor Duurzaam Door toegevoegd (lasten verhoogd, € 107.000, neutraal).

e., f., g., i. en j. Betreffen gewijzigde kasramingen voor in het concept Provinciale Meerjarenprogramma Groen 2017-2021 opgenomen projecten (lasten uit de verschillende Reserves en BDU verlaagd, € 20,4 miljoen, neutraal).

Bij e, Reserve Groen, kan opgemerkt worden dat de uitgaven voor PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) van € 28 miljoen volledig geraamd zijn in 2016, maar dat er hiervoor wel nog onder andere een staatssteundiscussie speelt. Mogelijk moet deze kasraming bij de Laatste Begrotingswijziging 2016 hierop worden aangepast.

h. Groenfonds ILG Rijk. Betreft verplichtingen uit de ILG-periode ten behoeve van de resterende FES-projecten, dit wordt betaald uit de vooruitontvangen Rijksbijdrage ILG-middelen (lasten verhoogd, € 1,5 miljoen, neutraal).

k. Zoals in de begroting 2016 al aangekondigd hebben we voor de Omgevingsdiensten Groen (de VTH-plustaken) een apart budget aangemaakt (dit viel eerst onder budget c). Door een herverdeling van dit budget over de programma's in de begroting wordt dit bedrag nu verlaagd (lasten verlaagd, € 1,4 miljoen, neutraal).

Voor de overdracht van de VTH-plustaken is onderzoek gedaan of de formatie bij SVT voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving toereikend was om de taken op een adequate manier uit te voeren. De conclusie was dat dit op onderdelen niet het geval was. Op het gebied van onder andere de Flora- en Faunawet, is extra inzet noodzakelijk. Bij de Kaderbrief 2017 (Regel G) zijn er extra middelen beschikbaar gesteld (lasten verhoogd, € 220.000, nadelig).

Apparaatskosten

De VTH-taken rond groene wetgeving zijn in plaats van 1 januari 2016 per 1 juli 2016 aan de RUD Noord-Holland Noord overgedragen. Dientengevolge zijn de betreffende medewerkers tot 1 juli 2016 in dienst bij de provincie.

6.2 Beleidsdoel

Adequaat beheerd groen

Wat gaan we daarvoor doen?

Tabel Prestatie-indicatoren Begroting 2016

Taak	Output	Nulmeting 2015	B2016	B2017	B2018	B2019
6.2.1 Subsidiëren van (agrarisch) natuurbeheer	Natuurbeheer ha per jaar	27.800	28.000	28.250	28.500	28.750
	Agrarisch natuurbeheer ha per jaar	21.800	15.000	15.000	15.000	15.000
6.2.2 Faunabeheer	Beperking lasten Faunafonds (t.o.v. 2015)	4,2 mln.	+0,2 mln.	- 0,4mln.	-0,9 mln.	-1,6 mln.
6.2.3 Deelname	Beheerd areaal ha per jaar	7.010*	7.010	6.566**	6.566	6.566

recreatieschappen

* In 2015 wordt nog een discussie gevoerd over de wensen van participanten over het in beheer nemen van extra deelgebieden/hectares in Tuinen van West, Zwaansbroek Noordkop en Park 21.

** Per 1-1-2017 treedt de provincie uit het recreatieschap. De oppervlakte neemt daardoor met 444 ha af.

Tabel Prestatie-indicatoren Zomernota 2016 (geel is gewijzigd):

Taak	Output	Nulmeting 2015	B2016	B2017	B2018	B2019
6.2.1 Subsidiëren van (agrarisch) natuurbeheer	Natuurbeheer ha per jaar	27.800	28.000	28.250	28.500	28.750
	Agrarisch natuurbeheer ha per jaar	21.800	13.500	13.500	13.500	13.500
6.2.2 Faunabeheer	Beperking lasten Faunafonds (t.o.v. 2015)	4,2 mln.	+0,2 mln.	-0,4mln.	-0,9 mln.	-1,6 mln.
6.2.3 Deelname recreatieschappen	Beheerd areaal ha per jaar	7.010*	7.010	6.621**	6.621	6.621

* In 2015 wordt nog een discussie gevoerd over de wensen van participanten over het in beheer nemen van extra deelgebieden/hectares in Tuinen van West, Zwaansbroek Noordkop en Park 21.

** Per 1-1-2017 treedt de provincie uit het recreatieschap. De oppervlakte neemt daardoor met 389 ha af.

Toelichting op de wijzigingen

Het aantal ha gesubsidieerd agrarisch natuurbeheer is op basis van de werkelijke aanvragen voor de periode 2016-2021 bijgesteld van 15.000 naar 13.500.

Het aantal ha beheerd areaal na uittreding van Geestmerambacht per 1-1-2017 is op basis van nieuwe berekeningen gewijzigd van 6.566 naar 6.621.

Wat mag het kosten?

Meerjarenraming lasten (x 1.000 euro)

6.2 Adequaar beheerd groen	Rekening 2015	Begroting 2016	Mutaties Zomernota 2016	Begroot 2016 na Zomernota	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten uit algemene middelen	27.620	34.281	1.262	35.543	35.453	26.522	26.389
a. Natuur- en landschapsbeheer	12.890	16.981	-191	16.790	19.186	14.846	15.436
b. Landschapsbeheer Texel		42		42	42	42	42
c. Faunafonds	6.298	3.900	953	4.853	3.800	3.300	2.600
d. Flora en Faunabeleid	51	154		154	150	150	150
e. Recreatieschappen	4.984	5.238		5.238	8.906	5.034	5.083

f. Beheer NH pad	75	125		125	75	75	75
g. Subsidies beheer groene organisaties	3.384	6.391	20	6.411	1.996	1.666	1.666
h. N.V. Recreatie NH		19		19	19	19	19
Onderzoek en advies Landschap	57	0		0	0	0	0
Apparaatskosten	1.710	1.431	480	1.911	1.279	1.390	1.318
Afrekeningsverschillen voorgaande boekjaren	-1.830			0			
Lasten gedekt uit reserves	410	0	200	200	0	0	0
i. Reserve cofinanciering Waddenfonds	410	0	200	200	0	0	0
Reserve Werkgelegenheid en economie	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenoverzicht lasten

a. Het budget voor het natuur- en landschapsbeheer wordt ingezet voor de subsidieregeling voor (agrarisch) natuur en landschapsbeheer. In 2015 is een Bestuursovereenkomst gesloten met de Waterschappen inzake het Agrarisch Waterbeheer Natuurbeheerplan 2016-2021. Bij wijze van cofinanciering zullen de Waterschappen jaarlijks een bedrag beschikbaar stellen t.b.v. de door PNH aan agrarische collectieven beschikbaar te stellen subsidie inzake het agrarisch waterbeheer. De jaarlijks te ontvangen bijdrage van de Waterschappen wordt bepaald door de in het desbetreffende jaar door de collectieven ingediende aanvragen, inmiddels is bekend wat de in 2016 van de Waterschappen te ontvangen bijdrage is (lasten verlaagd, € 191.000, neutraal).

c. Bij de Kaderbrief 2017 (Regel R) wordt er voor schade die betaald wordt uit het Faunafonds een bedrag van € 953.000 extra beschikbaar gesteld om de kosten van zomerschade door ganzen op te kunnen vangen (lasten verhoogd, € 953.000, nadelig).

g. Dit budget is voor een extra bijdrage voor beheer aan Landschap Noord-Holland en Goois natuurreserveaat en de bijdrage aan de Faunabeheereenheid en het landelijk fiets- en wandelplatform. Bij de Zomernota 2016 wordt een deel van de ontvangen rijksbijdrage voor Duurzaam Door aan dit budget toegevoegd (lasten verhoogd, € 20.000, neutraal).

i. Bij de Zomernota wordt de raming voor subsidies uit Reserve cofinanciering Waddenzee verhoogd in verband met enkele nieuwe subsidiebeschikkingen in 2016 (lasten verhoogd, € 200.000, neutraal).

Apparaatskosten

De VTH-taken rond groene wetgeving zijn in plaats van 1 januari 2016 per 1 juli 2016 aan de RUD Noord-Holland Noord overgedragen. Dientengevolge zijn de betreffende medewerkers tot 1 juli 2016 in dienst bij de provincie.

6.3 Beleidsdoel

Bij groen betrokken bewoners, bedrijven en overheden

Wat gaan we daarvoor doen?

Tabel Prestatie-indicatoren Begroting 2016

Taak	Output	Nulmeting	B2016	B2017	B2018	B2019
6.3.1 Stimuleren van vrijwilligers en natuureducatie	Groei groene vrijwilligers 50%	12.000 vrijwilligers 2013	15.600	16.800	18.000	19.200
6.3.2 Gebiedsgerichte samenwerking	Cofinanciering Waddenfonds-projecten	Aantal projecten	5	5	5	5

Tabel Prestatie-indicatoren Zomernota 2016 (geel is gewijzigd):

Taak	Output	Nulmeting	B2016	B2017	B2018	B2019
6.3.1 Stimuleren van vrijwilligers en natuureducatie	Groei groene vrijwilligers 3,5% per jaar	14.087 vrijwilligers 2014	15.090	15.620	16.170	16.740
6.3.2 Gebiedsgerichte samenwerking	Cofinanciering Waddenfonds-projecten	Aantal projecten	5	5	5	5

Toelichting op de wijzigingen

De output onder 6.3.1 'Stimuleren van vrijwilligers en natuureducatie' is op basis van nieuwe inschattingen van Terrein Beherende Organisaties gewijzigd van een groei van 50% in 5 jaar tijd, naar een groei van 3,5% per jaar. Ook is er inmiddels een nieuwe nulmeting beschikbaar, op basis waarvan (uitgaande van een groei van 3,5% per jaar) nieuwe output is berekend.

Wat mag het kosten?

Meerjarenraming lasten (x 1.000 euro)

6.3 Bij groen betrokken bewoners en bedrijven	Rekening 2015	Begroting 2016	Mutaties Zomernota 2016	Begroot 2016 na Zomernota	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten uit algemene middelen	1.850	1.571	1.839	3.410	1.439	1.472	1.470
a. Programma Betrekken bij Groen	608	608	150	758	600	600	600
b. Bijdrage regionale samenwerking	295	611	823	1.434	581	581	581
c. Gebiedscommissies	33	60		60	0	0	0
d. Deelname Nationale parken	258	258	50	308	258	258	258
Apparaatskosten	759	34	816	850	0	33	31
Afrekeningsverschillen voorgaande boekjaren	-103						

Toelichting op het meerjarenoverzicht lasten

a. Het budget voor het Programma Betrekken bij Groen is bedoeld voor subsidie van de ondersteuning van vrijwilligers en natuureducatie. Bij de Zomernota 2016 wordt aan dit budget een deel van de rijksbijdrage voor Duurzaam Door (project “Groen&Gezonde leefomgeving”) toegevoegd (lasten verhoogd, € 150.000, neutraal).

b. Voor de Samenwerkingsovereenkomst Laag Holland hebben de partners in voorgaande jaren een bijdrage overgemaakt naar de provincie. Hiervan is € 823.000, nog niet uitgegeven, dit bedrag is bij de jaarrekening 2015 op de balans van de provincie geplaatst. Voorgesteld wordt om dit balansbedrag in zijn geheel te storten in het budget Bijdrage regionale samenwerking, ten behoeve van projecten voor Laag Holland in 2016 (lasten verhoogd, € 823.000, neutraal).

d. Betreft bijdrage voor Nationale parken. Bij de Zomernota 2016 wordt aan dit budget een deel van de rijksbijdrage voor Duurzaam Door (project “Texel Vogeleiland van allure”) toegevoegd (lasten verhoogd, € 50.000, neutraal).

Apparaatskosten

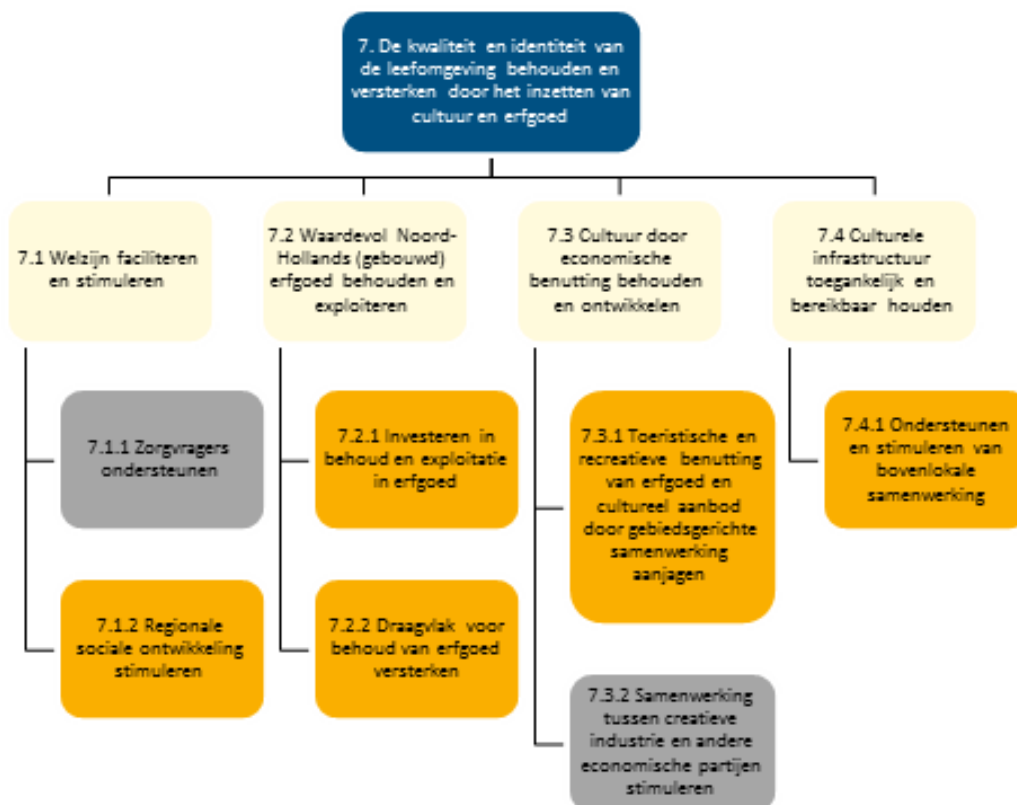
De VTH-taken rond groene wetgeving zijn in plaats van 1 januari 2016 per 1 juli 2016 aan de RUD Noord-Holland Noord overgedragen. Dientengevolge zijn de betreffende medewerkers tot 1 juli 2016 in dienst bij de provincie.

Programma 7 Cultuur en Welzijn

Maatschappelijk doel

De kwaliteit en identiteit van de leefomgeving behouden en versterken door het inzetten van cultuur en erfgoed.

Doelenboom

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma 7		Cultuur en Welzijn						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	4.322	5.706	-857	4.849	-15	5.615	5.558	5.267
Directe lasten	2.183	1.839	615	2.454	33	1.379	1.379	1.379
Kapitaallasten	21	378	8	386	2	376	374	372
Overdrachten	15.671	17.907	2.668	20.575	15	9.647	9.743	9.647
Subtotaal Lasten	22.197	25.830	2.434	28.264	9	17.017	17.054	16.665
Baten	-22	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	22.176	25.830	2.434	28.264	9	17.017	17.054	16.665
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	22.176	25.830	2.434	28.264	9	17.017	17.054	16.665

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Het totale bedrag voor de apparaatskosten is gewijzigd. Deze wijzigingen staan toegelicht bij Operationeel Doel 8.1.1. De totale apparaatskosten worden toegerekend over de verschillende programma's op basis van de geraamde inzet van personeel. Deze raming voor 2016 is in het kader van de zomernota geactualiseerd. Zowel de wijzigingen in de totale omvang van de apparaatskosten als de wijzigingen in de 'inzet'-ramingen leiden tot een gewijzigde toerekening van apparaatskosten.
Directe lasten	
Kapitaallasten	OD 7.2.1 Over de boekwaarde van het Archeologisch depot te Castricum wordt vanaf 2016 afgeschreven. De afschrijvingen zijn opnieuw berekend op basis van de werkelijke boekwaarde ultimo 2015. Omdat deze boekwaarde lager is uitgevallen dan bij Begroting 2016 rekening mee werd gehouden, is de afschrijving € 1.000 lager uitgevallen (lasten verlaagd, € 1.000, voordeel).
Overdrachten	
Baten	
Storting reserves	

Onttrekking reserves

7.1 beleidsdoel

Welzijn faciliteren en stimuleren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

7.1.1 operationeel doel

Zorgvragers ondersteunen

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.1.1		Zorgvragers ondersteunen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	12	85	-71	14	-84	160	83	78
Overdrachten	880	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	892	85	-71	14	-84	160	83	78
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	892	85	-71	14	-84	160	83	78
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	892	85	-71	14	-84	160	83	78

7.1.2 operationeel doel

Regionale sociale ontwikkeling stimuleren

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.1.2		Regionale sociale ontwikkeling stimuleren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	824	1.101	-190	911	-17	964	1.075	1.018
Directe lasten	422	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	3.336	185	0	185	0	180	180	180
Subtotaal Lasten	4.582	1.286	-190	1.096	-15	1.144	1.255	1.198
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	4.582	1.286	-190	1.096	-15	1.144	1.255	1.198
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	4.582	1.286	-190	1.096	-15	1.144	1.255	1.198

7.2 beleidsdoel

Waardevol Noord-Hollands (gebouwd) erfgoed behouden en exploiteren

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

7.2.1 operationeel doel

Investeren in behoud en exploitatie in erfgoed

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

7.2.1. [Cultuurnota Waarde van Cultuur](#)

7.2.1. [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam](#)

7.2.1.01 [Huis van Hilde](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.2.1		Investeren in behoud en exploitatie in erfgoed						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	2.231	3.297	-828	2.469	-25	3.207	3.209	3.042
Directe lasten	959	856	515	1.371	60	846	846	846
Kapitaallasten	21	378	8	386	2	376	374	372
Overdrachten	4.471	12.459	2.668	15.127	21	5.643	5.739	5.643
Subtotaal Lasten	7.682	16.990	2.363	19.353	14	10.072	10.168	9.903
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	7.682	16.990	2.363	19.353	14	10.072	10.168	9.903
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	7.682	16.990	2.363	19.353	14	10.072	10.168	9.903

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Kasraming voor de informatiepunten Stelling van Amsterdam en begrenzing voor het managementplan NHW uit Reserve TWIN-H (lasten verhoogd, € 275.000, neutraal). Verschuiving in de kasraming van het overdrachten naar directe lasten. Het betreft het opdrachtenbudget voor de Stelling van

Amsterdam uit Reserve EXIN-H projecten Cultuurhistorie (lasten verhoogd, € 200.000, neutraal).

Het onderhoudscontract voor het Huis van Hilde is structureel hoger uitgevallen (lasten verhoogd, € 40.000, neutraal).

Kapitaallasten	Over de boekwaarde van het Archeologisch depot te Castricum wordt vanaf 2016 afgeschreven. De afschrijvingen zijn opnieuw berekend op basis van de werkelijke boekwaarde ultimo 2015. Omdat deze boekwaarde lager is uitgevallen dan bij Begroting 2016 rekening mee werd gehouden, is de afschrijving € 1.000 lager uitgevallen (lasten verlaagd, € 1.000, voordeel).
Overdrachten	Bijstelling in de kasraming uit de Reserve Monumenten (Kranenburgerfonds). Wegens verschuiving in de tijd komen zowel de Uitvoeringsregeling voor Restauratie uit Rijksgelden 2015 als 2016 ten laste van de begroting 2016 (lasten verhoogd, € 4,7 miljoen, neutraal). Bijstelling in de kasraming voor de Stelling van Amsterdam met dekking uit de Reserve TWIN-H projecten cultuurhistorie (lasten verlaagd, € 2,2 miljoen, neutraal). Verschuiving in de kasraming van het overdrachten naar directe lasten. Het betreft het opdrachtenbudget voor de Stelling van Amsterdam uit Reserve EXIN-H projecten Cultuurhistorie (lasten verlaagd, € 200.000, neutraal). Bijstelling in de kasraming uit de Reserve Monumenten (Kranenburgerfonds). De uitvoeringsregeling voor onderhoud provinciale monumenten wordt opgehoogd met overgebleven gelden uit voorgaande jaren (lasten verhoogd, € 50.000, neutraal).

Baten

Storting reserves

Onttrekking reserves

7.2.2 operationeel doel

Draagvlak voor behoud van erfgoed versterken

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

7.2.2 [Cultuurnota Waarde van Cultuur](#)

7.2.2 [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.2.2		Draagvlak voor behoud van erfgoed versterken						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	339	238	136	374	57	160	232	220
Directe lasten	413	592	100	692	17	442	442	442
Overdrachten	1.240	1.207	0	1.207	0	784	784	784
Subtotaal Lasten	1.992	2.037	236	2.273	12	1.386	1.458	1.446
Baten	-22	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	1.971	2.037	236	2.273	12	1.386	1.458	1.446
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.971	2.037	236	2.273	12	1.386	1.458	1.446

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Bijstelling van de kasraming uit de Reserve Monumenten voor de certificering van de inspectiemethodiek monumentenwacht (lasten verhoogd, € 100.000, neutraal).
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	
Storting reserves	

7.3 beleidsdoel

Cultuur door economische benutting behouden en ontwikkelen

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

7.3.1 operationeel doel

Toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door gebiedsgerichte samenwerking aanjagen

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
7.3.1.01 Uitvoeren van het programma Cultuur en Economie	- Uitvoering afgerond van 1 regionaal beeldverhaal. - 1 cultuur-toeristisch project ontwikkeld. - Aan CultuurCompagnie NH voor ontsluiting van cultureel-toeristisch aanbod door Uitwaaijer en Uit-in-Noord-Holland subsidie verstrekt.	- Uitvoering afgerond van 1 regionaal beeldverhaal - 1 cultuur-toeristisch project ontwikkeld - Aan CultureBase voor ontsluiting van cultureel-toeristisch aanbod door Uitwaaijer en Uit-in-Noord-Holland subsidie verstrekt
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> 3e gedachtestreepje: per 1 januari 2016 is CultureBase verzelfstandigd en is er geen subsidie meer verstrekt aan CultuurCompagnie NH		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

7.3.1 [Cultuurnota Waarde van Cultuur](#)

7.3.1 [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam](#)

7.3.1.01 [Culture Base](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.3.1		Toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door gebiedsgerichte samenwerking aanjagen						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	410	423	24	447	6	485	413	392
Directe lasten	207	200	0	200	0	0	0	0
Overdrachten	1.031	470	0	470	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	1.648	1.093	24	1.117	2	485	413	392
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	1.648	1.093	24	1.117	2	485	413	392
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.648	1.093	24	1.117	2	485	413	392

7.3.2 operationeel doel

Samenwerking tussen creatieve industrie en andere economische partijen stimuleren

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

7.3.2 [Cultuurnota Waarde van Cultuur](#)

7.3.2 [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.3.2		Samenwerking tussen creatieve industrie en andere economische partijen stimuleren						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	99	85	25	110	29	160	83	78
Directe lasten	81	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	150	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	329	85	25	110	29	160	83	78
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	329	85	25	110	29	160	83	78
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	329	85	25	110	29	160	83	78

7.4 beleidsdoel

Culturele infrastructuur toegankelijk en bereikbaar houden

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

7.4.1 operationeel doel

Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking

Tabel Instrumenten - Bijstelling output

Instrumenten	Output begroot	Output bijgesteld
7.4.1.01 Uitvoeren van het programma Culturele Infrastructuur	- Cultuur opgenomen NHN- en de MRA-Agenda. - Subsidie verstrekt aan Probiblio voor ondersteuning provinciaal netwerk (basis)bibliotheken. - Subsidie verstrekt aan Cultuur Compagnie NH/Plein C voor coördinatie uitvoeren van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. - Subsidie verstrekt aan twee jeugdtheatergezelschappen. - Subsidie verstrekt aan Oneindig Noord-Holland.	- Cultuur opgenomen in de MRA-agenda - Subsidie verstrekt aan Probiblio voor ondersteuning provinciaal netwerk (basis)bibliotheken - Subsidie verstrekt aan Plein C voor coördinatie uitvoeren van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit - Subsidie verstrekt aan twee jeugdtheatergezelschappen - Subsidie verstrekt aan Oneindig Noord-Holland
<i>Toelichting op te wijzigen instrument</i> 1e gedachtestreepje: in 2015 was al bekend, dat het alleen de MRA-agenda betrof. Per abuis is NHN opgenomen. 3e gedachtestreepje: per 1 januari 2016 is het onderdeel Plein C verzelfstandigd en heeft CultuurCompagnie NH geen subsidie meer ontvangen.		

Toelichting op bij te stellen output

Gevraagde actie PS: geen.

Overige toelichtingen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

7.4.1 [Cultuurnota Waarde van Cultuur](#)

7.4.1 [Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam](#)

7.4.1.01 [Het jeugdtheatergezelschap Aya](#)

7.4.1.01 [Het jeugdtheatergezelschap Toneelmakerij](#)

7.4.1.01 [Oneindig Noord-Holland](#)

7.4.1.01 [Plein C](#)

7.4.1.01 [Probiblio](#)

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

MRA: Metropoolregio Amsterdam

NHN: Noord-Holland Noord

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 7.4.1		Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	407	477	47	524	10	479	463	439
Directe lasten	102	191	0	191	0	91	91	91
Overdrachten	4.563	3.586	0	3.586	0	3.040	3.040	3.040
Subtotaal Lasten	5.072	4.254	47	4.301	1	3.610	3.594	3.570
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	5.072	4.254	47	4.301	1	3.610	3.594	3.570
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	5.072	4.254	47	4.301	1	3.610	3.594	3.570

Programma 8 Financiën

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Programma Financiën		8						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	2.315	2.641	-495	2.146	-19	445	495	1.692
Directe lasten	-38	684	152	836	22	2.398	3.311	4.313
Kapitaallasten	635	626	0	626	0	617	607	598
Overdrachten	-2.146	42	0	42	0	42	42	42
Subtotaal Lasten	765	3.993	-343	3.650	-9	3.502	-383.117	6.645
Baten	-318.712	-408.975	-12.928	-421.903	3	-388.696	4.455	-386.128
Saldo van baten en lasten	-317.947	-404.982	-13.271	-418.253	3	-385.194	-378.662	-379.483
Storting reserves	20.724	8.357	20.740	29.097	248	7.426	6.880	9.029
Onttrekking reserves	-71.042	-67.678	-27.574	-95.252	41	-42.385	-64.295	-48.843
Resultaat	-368.266	-464.303	-20.105	-484.408	4	-420.153	-436.077	-419.297

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel S) Voor het provinciepersoneel is een nieuwe cao van kracht geworden. Deze leidt tot hogere loonkosten (lasten verhoogd, € 305.000, nadelig).
Directe lasten	OD 8.1.1 Diverse bij- en aframingen voor beheer en onderhoud van panden niet bestemd voor openbare dienst (lasten verhoogd, € 86.000, nadelig): • Meerwerk winkelplinten Houtplein € 200.000; • Makelaarskosten, marketingkosten en calamiteiten villa's Florapark en Frederiksplein € 40.000; • Bijramingen overig € 48.000; • Aframing beheer en onderhoud schoonzichtlaan en Villa's wegens verkoop € 202.000. OD 8.1.1 Op het FPU budget is extra budgetverhoging voor 2016 nodig ad € 123.000,- ter dekking van de kosten voor voormalig personeel (lasten verhoogd, € 123.000, nadelig).
Kapitaallasten	

Overdrachten

Baten

OD 8.1.1 De verkopen Schoonzichtlaan en villa's Florapark en Frederiksplein passeren in 2016 (baten verhoogd, € 3,4 miljoen, voordelig).

OD 8.1.1 Op basis van de door PS vastgestelde Legesvoorstellen 2016 worden de leges voor drukwerken, nota's, rapporten met € 4.000 verlaagd (baten verlaagd, € 4.000, nadelig).

OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§5.1, regel C) Als gevolg van een technische correctie bij OD 2.1.2 valt bij OD 8.1.1 een bedrag van € 3.471.000 vrij. (baten verhoogd, € 3.471.000, neutraal).

OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel E) De opbrengst van de motorrijtuigenbelasting is met € 5.400.000 naar boven bijgesteld. Dit had twee oorzaken (baten verhoogd, € 5.400.000 voordelig):

1. Plug-in-hybrides naar half tarief: In het Belastingplan 2015 is besloten dat in 2016 het nihil tarief blijft behouden voor de motorrijtuigenbelasting (en opcenten) voor volledig emissievrije ofwel elektrische auto's. Voor plug-in-hybrides (met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gram/km) wordt een half-tarief ingevoerd;
2. Verhuizing van leasebedrijven naar Noord-Holland: Uit de halfjaarlijkse gewichtsuitdraai naar de situatie per 26 juni 2015 bleek een flinke toename van bijna 7.000 voertuigen van Grootwagencapaciteitshouders (GWH's): veelal van leasebedrijven. Deze toename werd bijna geheel veroorzaakt door de verhuizing van een leasebedrijf van Drenthe naar Noord-Holland. Eind 2015 zijn er nogmaals ca. 7.000 auto's van een leasebedrijf bijgekomen door een verhuizing van Utrecht naar Noord-Holland. Gelet op de late instroom van deze auto's hadden deze auto's geen effect meer op de opbrengst over 2015 maar wel op die van 2016 en verder.

OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel F) Voor de verdeling van de middelen uit het provinciefonds over de provincies wordt een verdeelmodel gehanteerd. Dit model bevat zogenaamde verdeelmaatstaven. Eén van deze maatstaven is de belastingcapaciteit/motorrijtuigenbelasting. Hoe hoger de belastingcapaciteit, hoe lager de Provinciefondsuitkering. De gedachte hierbij is dat de Provinciefondsuitkering aanvullend is op datgene wat een provincie (bij een gelijke belastingdruk) aan eigen inkomsten kan verwerven.

De verhuizingen van leasebedrijven van Drenthe en Utrecht naar Noord-Holland (zie onder E punt 2) leidt tot een relatief toegenomen belastingcapaciteit en dat leidt tot een te verlagen uitkering uit het Provinciefonds van vermoedelijk circa € 1,5 miljoen structureel vanaf 2016. (baten verlaagd, € 1,5 miljoen nadelig)

OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel G) is de raming van een deel van het door Alliander uit te keren dividend verschoven van 2016 naar 2017. Dit heeft te maken met een verschuiving van de verkoopopbrengst van deelneming Endinet van 2016 naar 2017.

Tussen de jaren is deze mutatie neutraal maar voor de jaarschijf 2016 betekent dit een nadeel en voor 2017 een voordeel (baten verlaagd, € 4 miljoen, nadelig).

OD 8.1.1 Kaderbrief 2017 (§ 5.1, regel H) Het renteresultaat is met € 619.000 neerwaarts bijgesteld als gevolg van lagere rentelasten welke zijn berekend voor PMI en PMI (baten verlaagd, € 619.000 neutraal).

OD 8.1.1 Op basis van de meicirculaire 2016 wordt het provinciefonds met € 1.816.000 afgeboekt. Dit wordt verklaard door een hogere raming van de motorrijtuigenbelasting. Door deze hogere verwachte MRB opbrengst wordt de korting hiervan op het provinciefonds groter. Bij Kaderbrief 2017 was hiermee al rekening gehouden voor een bedrag van € 1,5 miljoen (baten verlaagd, 316.000, nadelig).

OD 8.1.1 Provinciefonds DU Luchthavens: Met de invoering van de RBML (Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens) zijn de provincies sinds 1 november 2009 het bevoegd gezag over de kleine, regionale (niet-nationale) luchtvaartterreinen. Voor 2016 ontvangt de provincie hiervoor een bedrag van € 87.000. Dit geld valt vrij naar de algemene middelen omdat hiervoor al voldoende budget in de begroting is geregeld (baten verhoogd, € 87.000, voordelig).

OD 8.1.1 Renteresultaat: De totale omvang van het renteresultaat is in vergelijking met de Begroting 2016 afgenomen met € 1.263.000. Dit is inclusief een aframing van €619.000 uit de Kaderbrief 2017 in verband met lagere kapitaallasten voor het PMI en PMO (zie hiervoor ook de toelichting in Programma 2). Het aandeel van de intern doorberekende rente op de totale afname bedraagt € 1.126.000. De intern doorberekende rente heeft geen invloed op het exploitatiesaldo omdat deze rente neutraal is met lagere rentelasten op de programma's. Het restant van het lagere renteresultaat ad € 137.000 wordt veroorzaakt door lagere rentebaten van de verstrekte langlopende leningen (baten verlaagd, € 137.000, nadelig).

De opbrengsten uit detacheringen van personeel zijn met € 956.000 bijgeraamd (baten verhoogd, € 956.000, voordelig).

Storting reserves

OD 8.1.2 Met de bonden is een afspraak gemaakt over de beschikbaarstelling van gelden voor het Georganiseerd Overleg over de periode 2013-2015 van € 1,5 miljoen. In de jaren 2013 t/m 2015 was jaarlijks een storting in de voorziening GO-gelden geraamd van € 500.000. Omdat er een meningsverschil was met de bonden over het beschikbaar stellen van deze middelen heeft deze storting niet plaatsgevonden in de jaren 2013 t/m 2015. De daardoor uitgespaarde last is jaarlijks aan het resultaat toegevoegd. Omdat nog niet duidelijk is hoe het nu beschikbaar gestelde geld besteed gaat worden, wordt dit bedrag in de nieuwe reserve GO-gelden gestort. Deze storting gaat ten laste van het resultaat 2016 (storting in de reserve GO-gelden verhoogd, € 1,5 miljoen, nadelig).

Onttrekking reserves	OD 8.1.2. (Kaderbrief 2017 § 5.1, regel L). Uit de reserve ILG is € 2 miljoen vrijgevalen. Dit wordt als volgt verklaard. Om onderbesteding van de EU-middelen (POP2) te voorkomen als gevolg van uitblijven aanvragen, zijn meer subsidies verleend dan waarvoor cofinanciering uit EU-middelen beschikbaar is. Om een eventuele overschrijding als gevolg van deze programmering te dekken is in de begroting een reservering van €2 miljoen aan voormalige ILG gelden opgenomen. Door grote vrijval (niet doorgaan van/lagere kosten van subsidieprojecten) bij andere provincies is onze programmering in 2015 alsnog geheel gefinancierd met EU geld. De reservering in de ILG-reserve kan hierdoor vervallen (baten verhoogd, € 2 miljoen, voordelig).
----------------------	--

8.1 beleidsdoel

Algemene dekkingsmiddelen verzorgen

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

8.1.1 operationeel doel

Algemene dekkingsmiddelen provincie

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 8.1.1		Algemene dekkingsmiddelen provincie						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	2.203	2.591	-445	2.146	-17	445	445	1.645
Directe lasten	-15	684	152	836	22	2.398	3.311	4.313
Kapitaallasten	635	626	0	626	0	617	607	598
Overdrachten	351	42	0	42	0	42	42	42
Subtotaal Lasten	3.174	3.943	-293	3.650	-7	3.502	4.405	6.598
Baten	-320.927	-408.975	-12.928	-421.903	3	-388.696	-383.117	-386.128
Saldo van lasten en baten	-317.753	-405.032	-13.221	-418.253	3	-385.194	-378.712	-379.530
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-317.753	-405.032	-13.221	-418.253	3	-385.194	-378.712	-379.530

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Kaderbrief 2017 (§ 5.2, regel S) Voor het provinciepersoneel is een nieuwe cao van kracht geworden. Deze leidt tot hogere loonkosten (lasten verhoogd, € 305.000, nadelig). Met de bonden is een onderhandelingsakkoord bereikt over de inzet van gelden vanuit de decentrale arbeidsvoorwaarden over de periode 2013-2016. Voor het jaar 2016 was dit bedrag in de begroting gereserveerd binnen de apparaatskosten. Dit bedrag gaat gestort worden in de Reserve GO-gelden. Met de bonden zal overleg plaatsvinden over de besteding van deze gelden (lasten verlaagd, € 500.000, neutraal). De geplande uitrol van nieuwe laptops voor het personeel vindt dit jaar nog niet (volledig) plaats. Daardoor wordt de uitgavenraming uit de reserve Vervanging ICT-apparatuur aangepast (onttrekking reserve verlaagd, € 1,0 miljoen, neutraal). Voor ICT-projecten uit het Impulsbudget wordt voor dit jaar een kostenraming verwacht van € 500.000, onder andere voor aanpassing van de provinciale website en aanpassing van intranet

	(onttrekking reserve verhoogd, € 500.000, neutraal). Personeelsleden van de provincie die extern zijn gedetacheerd en daarmee opbrengsten genereren, worden voor hetzelfde bedrag door middel van inhuur vervangen (lasten verhoogd, € 956.000, neutraal). Diverse kleine mutaties (lasten verhoogd, € 149.000, neutraal).
Directe lasten	Diverse bij- en aframingen voor beheer en onderhoud van panden niet bestemd voor openbare dienst (lasten verhoogd, € 86.000, nadelig): • Meerwerk winkelplinten Houtplein € 200.000; • Makelaarskosten, marketingkosten en calamiteiten villa's Florapark en Frederiksplein € 40.000; • Bijramingen overig € 48.000; • Aframing beheer en onderhoud Schoonzichtlaan en Villa's wegens verkoop € 202.000.
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	De verkopen Schoonzichtlaan en villa's Florapark en Frederiksplein passeren in 2016 (baten verhoogd, € 3,4 miljoen, voordelig). Voor bijdrageverlening aan het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt de Decentralisatie uitkering bodem uit het provinciefonds verhoogd. Deze extra bijdrage wordt gestort in de voorziening Bodembescherming en -beheer (baten verhoogd, € 99.000, neutraal). Op basis van de door PS vastgestelde Legesvoorstellen 2016 worden de leges voor drukwerken, nota's, rapporten met € 4.000 verlaagd (baten verlaagd, € 4.000, nadelig). Bij Kaderbrief 2017 is de opbrengst van de motorrijtuigenbelasting met € 5.400.000 naar boven bijgesteld. Dit had twee oorzaken (baten verhoogd, € 5.400.000 voordelig): 1. Plug-in-hybrides naar half tarief: In het Belastingplan 2015 is besloten dat in 2016 het nihil tarief blijft behouden voor de motorrijtuigenbelasting (en opcenten) voor volledig emissievrije ofwel elektrische auto's. Voor plug-in-hybrides (met een CO2-uitstoot van niet meer dan 50 gram/km) wordt een half-tarief ingevoerd; 2. Verhuizing van leasebedrijven naar Noord-Holland: Uit de halfjaarlijkse gewichtsuitdraai naar de situatie per 26 juni 2015 bleek een flinke toename van bijna 7.000 voertuigen van Grootwagencarporteurs (GWH's): veelal van leasebedrijven. Deze toename werd bijna geheel veroorzaakt door de verhuizing van een leasebedrijf van Drenthe naar Noord-Holland. Eind 2015 zijn er nogmaals ca. 7.000 auto's van een leasebedrijf bijgekomen door een verhuizing van Utrecht naar Noord-Holland. Gelet op de late instroom van deze auto's hadden deze auto's geen effect meer op de opbrengst over 2015 maar wel op die van 2016 en verder. Bij Kaderbrief 2017 is het renteresultaat met € 619.000 neerwaarts bijgesteld. Dit wordt veroorzaakt door lagere rentelasten voor het

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) en het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO). De verlaging van het renteresultaat is neutraal met de lagere rentelasten voor PMI/PMO in hoofdstuk 2 (baten verlaagd, € 619.000, neutraal).

Provinciefonds Algemene uitkering (AU):

Op basis van de meicirculaire 2016 wordt het provinciefonds met € 1.816.000 afgeboekt. Dit wordt verklaard door een hogere raming van de motorrijtuigenbelasting. Door deze hogere verwachte MRB opbrengst wordt de korting hiervan op het provinciefonds groter. Bij Kaderbrief 2017 was hiermee al rekening gehouden voor een bedrag van € 1,5 miljoen (baten verlaagd, 316.000, nadelig).

Provinciefonds Decentralisatie uitkeringen (DU):

DU Luchthavens: Met de invoering van de RBML (Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens) zijn de provincies sinds 1 november 2009 het bevoegd gezag over de kleine, regionale (niet-nationale) luchtvaartterreinen. Voor 2016 ontvangt de provincie hiervoor een bedrag van € 87.000. Dit geld valt vrij naar de algemene middelen omdat hiervoor al voldoende budget in de begroting is geregeld (baten verhoogd, € 87.000, voordelig).

DU Bodemsanering: De provincie ontvangt over de periode 2016 tot en met 2020 aanvullende middelen als onderdeel van het convenant “Bodem en Ondergrond 2016-2020” van 17 maart 2015. Het betreft de eerste tranche van het extra budget van het convenant (baten verhoogd, € 98.000, neutraal).

DU Beter benutten: De provincie ontvangt in 2016 middelen voor de uitvoering van het lopende programma en het vervolgprogramma van Beter Benutten. Het gaat hierbij om een bedrag van € 2.272.000 (baten verhoogd, € 2.272.000, neutraal).

DU Hydrologische maatregelen: Voor 2016 zal als eerste tranche een bedrag van € 5 miljoen aan het provinciefonds worden toegevoegd ten behoeve van de Hydrologische Maatregelen. Het bedrag is onderdeel van de € 30 miljoen die het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ten behoeve van de Hydrologische Maatregelen beschikbaar stelt, te voldoen tot 2020. Het aandeel van de provincie hierin bedraagt € 227.000 (baten verhoogd, € 227.000, neutraal).

DU Zoetwater-maatregelen: Het ministerie van Infrastructuur en Milieu stelt voor het jaar 2016 middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de zoetwatermaatregelen uit het Deltaplan Zoetwater. Het betreft voor Noord-Holland de volgende maatregelen:

- Programma Hoge Gronden regio Noord en Proeftuin IJsselmeergebied (baten verhoogd, € 65.000, neutraal).

DU Erfgoed en ruimte: De provincie ontvangt vanuit de beleidsnota Visie Erfgoed en Ruimte (Kiezen voor Karakter) een bedrag van € 275.000. Het bedrag is bestemd voor projecten op het gebied van onder andere werelderfgoed, herbestemming, levens landschap en

wederopbouw (baten verhoogd, € 275.000, neutraal).

De opbouw van het provinciefonds op basis van de meicirculaire ziet er in 2016 als volgt uit:

	2016
Algemene uitkering	72.288.000
<i>Decentralisatie uitkeringen:</i>	
Luchthavens	87.000
Monumentenzorg	4.718.000
Externe veiligheid	2.713.000
Natuur	30.700.000
Natuur DLG	2.750.000
Verkeer en vervoer	68.558.000
Projecten verkeer en vervoer	18.308.000
BRZO	1.013.000
Beter benutten	2.272.000
Hydrologische maatregelen	227.000
Zoetwater-maatregelen	65.000
Erfgoed en ruimte	275.000
Totaal	203.974.000

Het verloop van de algemene uitkering het afgelopen jaar was als volgt:

Verloop Algemene uitkering	2016
Stand AU bij B2016 (obv meicirculaire 2015)	70.664.000
Stand AU bij Kaderbrief 2017 (obv septembercirculaire 2015)	74.104.000
korting PF agv hogere MRB opbrengst (Kaderbrief 2017)	-1.500.000
Totaal Kaderbrief 2017	72.604.000
Stand AU bij B2017 (obv meicirculaire 2016)	72.288.000

Renteresultaat: De totale omvang van het renteresultaat is in vergelijking met de Begroting 2016 afgenomen met € 1.263.000. Dit is inclusief een aframing van €619.000 uit de Kaderbrief 2017 in verband met lagere kapitaallasten voor het PMI en PMO (zie hiervoor ook de toelichting in Programma 2). Het aandeel van de intern doorberekende rente op de totale afname bedraagt € 1.126.000. De intern doorberekende rente heeft geen invloed op

het exploitatiesaldo omdat deze rente neutraal is met lagere rentelasten op de programma's. Het restant van het lagere renteresultaat ad € 137.000 wordt veroorzaakt door lagere rentebaten van de verstrekte langlopende leningen (baten verlaagd, € 137.000, nadelig).

Vorig jaar is het subsidiebedrag voor Ontwikkelingsbedrijf NHN verhoogd met het BTW bedrag zodat de subsidie inclusief BTW verstrekt zou kunnen worden en de BTW middels doorschuif BTW weer terug zou komen bij PNH. Inmiddels blijkt dat de BTW rechtstreeks gecompenseerd wordt en is deze verhoging niet meer nodig (baten verhoogd, € 264.000, neutraal).

De opbrengsten uit detacheringen van personeel zijn met € 956.000 bijgeraamd. (baten verhoogd, € 956.000, voordelig).

Storting reserves

Onttrekking reserves

8.1.2 operationeel doel

Programma overkoepelende reserves

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Storting reserves	20.724	8.357	20.740	29.097	248	7.426	6.880	9.029
Onttrekking reserves	-71.042	-67.678	-27.574	-95.252	41	-42.385	-64.295	-48.843
Resultaat	-50.319	-59.322	-6.834	-66.155	12	-34.960	-57.415	-39.814

Toelichting op het meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Baten

Storting reserves	Voor natuurinrichting van de oeverdijk binnen het project dijkversterking Markermeerdijken wordt € 500.000 onttrokken aan de reserve Groen en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (storting in reserves verlaagd, € 500.000, neutraal, reserve Groen en reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen). Met de bonden is een afspraak gemaakt over de beschikbaarstelling van gelden voor het Georganiseerd Overleg over de periode 2013-2015 van € 1,5 miljoen. In de jaren 2013 t/m 2015 was jaarlijks een storting in de voorziening GO-gelden geraamd van € 500.000. Omdat er een meningsverschil was met de bonden over het beschikbaar stellen van deze middelen heeft deze storting niet plaatsgevonden in de jaren 2013 t/m 2015. De daardoor uitgespaarde last is jaarlijks aan het resultaat toegevoegd. Omdat nog niet duidelijk is hoe het nu beschikbaar gestelde geld besteed gaat worden, wordt dit bedrag in de reserve GO-gelden gestort. Deze storting gaat ten laste van het resultaat 2016. De voor 2016 binnen de apparaatskosten geraamde last van € 500.000 wordt eveneens gestort in deze reserve. Tevens wordt aan het GO het bedrag van € 1,965 miljoen beschikbaar gesteld dat overgebleven was uit de POB-regeling, Dit bedrag was via het resultaat toegevoegd aan de algemene reserve. Het bedrag wordt nu onttrokken aan de algemene reserve en gestort in de reserve GO-gelden. (storting in de reserve GO-gelden verhoogd, € 1,5 miljoen nadelig en € 2,465 miljoen neutraal). Projecten Weginfrastructuur: in het kader van het project Verbinding A8-A9 ontvangt de provincie een bijdrage van € 500.000 van Stadsregio Amsterdam (SRA). Deze bijdrage wordt toegevoegd aan de reserve TWIN-H.(storting in de reserve TWIN-H verhoogd, € 500.000, neutraal).
Onttrekking reserves	Voor subsidieverlening Afsluitdijk: recreatief fietspad en vismigratierivier wordt een kasraming opgenomen (onttrekking aan reserve verhoogd, € 5 miljoen, neutraal, reserve Actieprogramma 2010). Voor het project Markermeerdijken wordt € 4,7 miljoen onttrokken aan de reserve Actieprogramma 2010 en gestort in de reserve Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen (onttrekking aan reserve verhoogd, € 4,7 miljoen, neutraal, reserves Actieprogramma 2010 en Meekoppelkansen bij Dijkversterkingen). Bijstelling in de kasraming uit de Reserve Monumenten (Kranenburgerfonds). Wegens verschuiving in de tijd komen zowel de Uitvoeringsregeling voor Restauratie uit Rijksgelden 2015 als 2016 ten laste van de begroting 2016 (onttrekking verhoogd, € 4,7

miljoen, neutraal).

Bijstelling in de kasraming voor de Stelling van Amsterdam met dekking uit de Reserve TWIN-H projecten cultuurhistorie (lasten verlaagd, € 2,2 miljoen, neutraal).

Als gevolg van de latere subsidievaststelling Bereikbaarheid Mediapark Hilversum wordt het benodigd budget t.l.v. de reserve EXIN-H in de begroting geraamd (lasten verhoogd, € 625.000, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt voor Gebiedsgerichte Uitvoering (GGU) Zuid-Kennemerland budget geraamd t.l.v. de reserve EXIN-H (lasten verhoogd, € 217.000, neutraal).

Door kasverschuivingen wordt het budget van diverse TWIN-H projecten Weginfrastructuur, waaronder verbinding A8-A9 en Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar, aangepast (lasten verhoogd, € 227.000, neutraal).

Door kasverschuivingen wordt het budget voor de TWIN-H projecten Aansluiting A9 Heiloo en Reconstructie Velsertaverse aangepast (lasten verhoogd, € 3,5 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt voor diverse EXIN-H OV-projecten, waaronder de Beter Benutten projecten Wayfinding en Busstrook Eemnes, het budget aangepast (lasten verhoogd, € 1,5 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt het budget voor de EXIN-HOV-projecten QuickWin doorstromingsmaatregelen en HOV Noordwijk aangepast (lasten verhoogd, € 100.000, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt het budget voor diverse EXIN-H OV-projecten, waaronder Productformules OV en Haltevoorzieningen, aangepast (lasten verhoogd, € 1,3 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt het budget voor de TWIN-HOV-projecten HOV Velsen en HOV in het Gooi aangepast (lasten verlaagd, € 3,2 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt het budget voor de TWIN-HOV-projecten HOV Velsen aangepast (lasten verlaagd, € 3,4 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in de kasraming wordt het budget voor het TWIN-H project HOV in het Gooi aangepast (lasten verhoogd, € 7,1 miljoen, neutraal).

Door verschuiving in kasramingen wordt het budget van diverse EXIN-H OV-projecten, waaronder Investeringsagenda doorstroming Bus, aangepast (lasten verlaagd, € 9,6 miljoen, neutraal).

Voor uitgaven voor Wind op land wordt een kasraming opgenomen onttrekking reserve verhoogd, € 336.000, neutraal, reserve TWIN-H).

De bijdrage voor knelpunten Bodemsanering is vraaggestuurd en wordt geactualiseerd (onttrekking reserve verlaagd, € 300.000,

neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening voor verdrogingsbestrijding wordt een kasraming opgenomen (onttrekking reserve verhoogd, € 2 miljoen, neutraal, reserve ILG).

Voor het project Biomassateelt op Zee wordt een (kas)raming opgenomen (onttrekking reserves verhoogd, € 300.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor proceskosten voor het project Markermeerdijken wordt een kasraming opgenomen (onttrekking aan reserves verhoogd, € 273.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening aan het project onderzoekscentrum biomassavergassing InVesta wordt een kasraming opgenomen (onttrekking aan reserve verhoogd, € 960.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor Integrale waterprojecten worden geen uitgaven verwacht onttrekking reserves verlaagd, € 682.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening aan Danvos, project creëren raffinage capaciteit zeewier wordt een (kas)raming opgenomen (onttrekking reserves verhoogd, € 35.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor subsidieverlening aan het project biomassavergasser Milena Olga Esme wordt een kasraming opgenomen (onttrekking aan reserve verhoogd, € 500.000, neutraal, reserve EXIN-H).

Voor het project Spuistroom Nieuwe Afsluitdijk wordt een (kas)raming opgenomen (onttrekking reserves verhoogd, € 200.000, neutraal, reserve Actieprogramma 2010).

Voor subsidieverlening aan Energy Valley voor verkenning kansen LNG en Bio-LNG (dossier Groen Gas) wordt een (kas)raming opgenomen (lasten verhoogd, € 70.000, neutraal, reserve TWIN-H).

Voor hosting en ondersteuning van de zonatlas wordt een (kas)raming opgenomen (onttrekking reserve verhoogd, € 10.000, neutraal, reserve EXIN-H).

Voor subsidieverlening op grond van de Uvr Zonnestroom maatschappelijk vastgoed Noord-Holland wordt een kasraming opgenomen (onttrekking aan reserve verhoogd, € 450.000, neutraal, reserve EXINH).

Bijstelling in de kasraming uit de Reserve Monumenten (Kranenburgerfonds). De uitvoeringsregeling voor onderhoud provinciale monumenten wordt opgehoogd met overgebleven gelden uit voorgaande jaren (lasten verhoogd, € 50.000, neutraal).

Door verschuiving van kasramingen wordt het budget voor diverse EXIN-H-projecten OV aangepast (kapitaallasten verlaagd, € 111.000, neutraal).

OD 8.1.2. (Kaderbrief 2017 § 5.1, regel L) Uit de reserve ILG is € 2 miljoen vrijgevallen. Dit wordt als volgt verklaard. Om onderbesteding van de EU-middelen (POP2) te voorkomen als gevolg van uitblijven aanvragen, zijn meer subsidies verleend dan

waarvoor cofinanciering uit EU-middelen beschikbaar is. Om een eventuele overschrijding als gevolg van deze programmering te dekken is in de begroting een reservering van €2 miljoen aan voormalige ILG gelden opgenomen. Door grote vrijval (niet doorgaan van/lagere kosten van subsidieprojecten) bij andere provincies is onze programmering in 2015 alsnog geheel gefinancierd met EU geld. De reservering in de ILG-reserve kan hierdoor vervallen (baten verhoogd, € 2 miljoen, voordelig).

De geplande uitrol van nieuwe laptops voor het personeel vindt dit jaar nog niet (volledig) plaats. Daardoor wordt de uitgavenraming uit de reserve Vervanging ICT-apparatuur aangepast (onttrekking reserve verlaagd, € 1,0 miljoen, neutraal).

Voor ICT-projecten uit het Impulsbudget wordt voor dit jaar een kostenraming verwacht van € 500.000, onder andere voor aanpassing van de provinciale website en aanpassing van intranet (onttrekking reserve verhoogd, € 500.000, neutraal).

8.2 beleidsdoel

Overige subproducten

Verandering: geen.

Toelichting: geen.

8.2.1 operationeel doel

Overige subproducten

Meerjarenoverzicht mutaties Baten & Lasten (x 1.000 euro)

Operationeel doel 8.2.1		Overige subproducten						
Lasten	Rekening 2015	Begroot 2016	Mutaties zomernota	Begroot 2016 na zomernota	% Toe- of afname	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Apparaatskosten	112	50	-50	0	-100	0	50	47
Directe lasten	-23	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	-2.497	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	-2.409	50	-50	0	-100	0	50	47
Baten	2.215	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van lasten en baten	-194	50	-50	0	-100	0	50	47
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-194	50	-50	0	-100	0	50	47

5 Stand en mutaties van reserves

Staat van het verloop van de reserves

2016	Beginsaldo 2016	Storting	Onttrekking	Vrijval	Eindsaldo 2016
Algemene reserve	93.039.000	14.558.362	9.664.000-	-	97.933.362
Programma 1					
Openbaar Bestuur					
22. Cofinanciering Europese projecten	13.101.772	-	6.152.000-	-	6.949.772
Programma 2					
Bereikbaarheid					
11. Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	21.353.444	-	488.000-	-	20.865.444
13. Westfrisiaweg	0	32.260.000	32.260.000-	-	0
15. Zuidas en Zeepoort	17.884.681	13.795.000	-	-	31.679.681
12. Fietsinfrastructuur	6.932.432	991.913	1.300.000-	-	6.624.345
14. OLV Greenport*	11.291.150	-	295.000-	-	10.996.150
10. Openbaar vervoer projecten	30.326.440	40.686.000	20.022.000-	10.122.000-	40.868.440
34. Infrastructuur	12.707.186	36.979.236	25.310.500-	-	24.375.922
33. Innovatieprojecten SolaRoad	2.700.000	-	-	-	2.700.000
Programma 3					
Water					
16. zelfvoorzienende zoetwaterberging	0	-	-	-	0
35. Meekoppelkansen bij dijkversterking	-	8.977.000	-	-	8.977.000
Programma 5					
Ruimte					
29. Stedelijke vernieuwing*	1.517.480	-	-	-	1.517.480

31. Tijdelijk beheer gronden	1.198.713	-	700.000-	499.000-	287-
30. Kwaliteitsfonds Bloemendalerpolder	3.839.540	1.000.000	-	-	4.839.540
26. Europese proj. Landbouwsubsidies	9.800.000	-	233.000-	-	9.567.000
21. Herstructurering Bedrijventerreinen	4.647.597	-	-	-	4.647.597
23. Programma Water als Econ. Drager*	79.625	1.000.000	-	-	1.079.625
24. Werkgelegenheid en economie	12.614.085	3.343.888	1.184.000-	-	14.773.973
32. Leefbaarheidsfonds Schiphol	10.000.000	-	-	-	10.000.000
25. Investeringsimpuls Duurzame Zeehavens	4.740.000	-	4.740.000-	-	-
20. Waterrecreatie	1.804.746	1.393.531	200.000-	-	2.998.277
27. Ontwikkeling Havencomplexen	3.609.492	1.837.061	-	-	5.446.553
Programma 6 Groen					
19. Cofinanciering Waddenzee	2.851.859	1.000.000	200.000-	-	3.651.859
5. Groen	59.025.053	15.255.700	43.106.000-	-	31.174.753
18. Groene Uitweg	14.919.009	669.000	5.358.000-	-	10.230.009
Programma 8 Financien					
1. UNA	1.761.936	-	538.000-	-	1.223.936
2. EXIN-H	112.478.102	-	23.815.000-	-	88.663.102
3. TWINH	287.053.241	500.000	28.793.000-	-	258.760.241
4. Actieprogramma 2010	35.983.437	1.166.175	11.062.000-	-	26.087.612
6. ILG*	6.744.633	-	3.410.000-	2.000.000-	1.334.633
17. Huisvesting	20.156.100	508.000	3.416.000-	-	17.248.100
28. monumenten	7.274.407	6.303.531	11.858.000-	-	1.719.938

(Mr.F.J.Kranenburgf onds)					
8. Vervanging ICT- apparatuur	1.744.036	887.000	275.222-	-	2.355.814
7. Bedrijfsvoering	-	1.717.000	-		1.717.000
9.	3.365.904	-	421.000-	-	2.944.904
Organisatieverander ing					
GO-gelden	-	3.965.000	-	-	3.965.000
Totaal Bestemmingsreserv es	723.506.099	174.235.035	225.136.722-	12.621.000-	659.983.412
Reserves	816.545.099	188.793.397	234.800.722-	12.621.000-	757.916.774

6 Aanbestedingen

Europese aanbestedingen 2016

	Aangekondigd	Gegund	Bedrag
Contracten	6	5	5.928.735
Raamcontracten	3	1	n.v.t.
	9	6	

Niet-Europese aanbestedingen 2016

Type	Categorie		Bedrag		
			Aantal	€	%
Openbaar (drempelwaarden: werken > € 200.000 - < € 5.000.000)	B1	Conform	2	2.060.000	5%
	B2	Uitzondering PNH			
	B3	Uitzondering EA			
	B4	Afwijking			
Meervoudig onderhands (drempelwaarden > €45.000 - < € 200.000)	C1	Conform	22	1.795.624	4%
	C2	Uitzondering PNH	11	1.684.000	4%
	C3	Uitzondering EA	1	500.000	1%
	C4	Afwijking	1	123.424	0%
(Mantel-/Raam)contract	D		61	38.798.114	86%
Totaal			98	44.961.162	100%

Ontwikkeling aanbestedingen

Jaar	2013		2014		2015		2016	
Type	Aantal	Bedrag in €	Aantal	Bedrag in €	Aantal	Bedrag in €	Aantal	Bedrag in €
Europees	20	105.795.000	26	276.803.317	14	157.420.000	6	5.928.735
Openbaar	23	34.888.000	11	12.329.211	10	15.364.559	2	2.060.000
Meervoudig onderhands	50	4.944.000	53	6.505.498	62	6.614.289	35	4.103.048
(Mantel-/ raam)contract	334	131.277.000	237	79.988.485	226	372.400.292	61	38.798.114
Totaal	427	276.904.000	327	375.625.511	312	551.799.140	312	50.889.897

7 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling

In onderstaande lijst staan de subsidies buiten uitvoeringsregeling. De wijzigingen ten opzichte van de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling in de Eerste begrotingswijziging 2016 staan in blauw. Als een subsidie helemaal doorgestreept is, dan geeft dat aan dat deze subsidie niet meer op de lijst is opgenomen.

OD	Naam subsidie aanvrager	Maximale Subsidie 2016
Programma 2		
2.2.1	Gemeente Hilversum Project IBP 6.10(Mediapark IBP)	€ 338.057,16
2.2.1	Gemeente Hilversum Project IBP 6.10 (Mediapark IBP)	€625.231,56
2.2.1	Gemeente Hilversum Project IBP 3.1,3.2 en 3.3 (Mediapark IBP)	€5.004.186
2.2.1	Gemeente Aalsmeer; studiekosten OLV Greenpoort Aalsmeer	€ 50.000
2.1.3	Schiphol Real Estate / Ontwerp en Engineeringswerkzaamheden HOV Schiphol-Oost (uitvoerende werkzaamheden)	€ 4.500.000
2.2.1	BBv Mobiliteitsmanagement Hilversum	€ 379.150
2.2.1	BBv P+R Hoorn fase 1	€ 15.000
2.2.1	BBv P+R Hoorn fase 2	€ 2.000.000
2.2.1	BBv Groei op het spoor Heerhugowaard	€ 287.500
2.3.2	gemeente Alkmaar Problematiek van Bergerhout rotonde	€ 1.209.000
2.3.2	gemeente Alkmaar Kerkplein-Station	€ 260.000
2.3.2	gemeente Alkmaar Spoorovergang Schinkelwaard/spoor bij Station Alkmaar Noord.	€ 50.000
2.3.2	gemeente Alkmaar Helderseweg, halte Gerechtsgebouw-Alkmaar tot station (spoorovergang)	€ 50.000
2.3.2	gemeente Beverwijk/Heemskerk Inbouwen KAR in VRI's Plesmanweg - Van Riemsdijkaan in Beverwijk en Jan Ligthartstraat - Jan van Kuikweg in Heemskerk.	€ 50.000
2.3.2	gemeente Bussum Verplaatsen bushaltes lijn 105 naar westzijde station Naarden-Bussum per medio 2019	€ 85.000
2.3.2	gemeente Haarlem Station-Schoterweg-Rijksstraatweg-Delftplein	€ 2.822.000
2.3.2	gemeente Haarlem Passage aan de noordzijde van het station (Kennemerplein); conflict bus en fiets.	€ 1.950.000
2.3.2	gemeente Haarlem Prins Bernhardlaan-Camera Obscuraweg-Haarlem Spaarnwoude station (N200)-Suzette Noiretstraat.	€ 780.000
2.3.2	gemeente Haarlem Braillelaan-Schalkwijk centrum.	€ 234.000
2.3.2	gemeente Haarlem Trajectgewijze aanpak lijn 80 Haarlem, inclusief Emmabrug/Emmaplein en Schipholweg/PB-laan	€ 210.000
2.3.2	gemeente Haarlem Extra inmeldlus Stationsplein bij VRI met fietspad Kruisweg	€ 15.000
2.3.2	gemeente Haarlem/Heemstede Traject lijn 50 in Haarlem (Florapark/Iordenstraat, KAR inbouwen en li af verruimen)	€ 50.000
2.3.2	gemeente Haarlem/SRA Rustenburgerlaan(bushaltes aan beide zijden, fietspad achterlangs)	€ 100.000
2.3.2	gemeente Haarlem/SRA Kruispunt Europaweg-Schipholweg	€ 20.000
2.3.2	gemeente Haarlem/SRA Kruispunt Schalkwijkerstraatweg-Schipholweg-Buitenrustbruggen	€ 350.000
2.3.2	gemeente Haarlem/SRA Kruispunt Zijlbrug-Zijlvest-Kinderhuisvest, plus problematiek ingang P-garage Raaks	€ 90.000
2.3.2	gemeente Haarlem/SRA Rustenburgerlaan (aanpassen re-af	€ 80.000

	RBL/Buitenrustbruggen en kruispunt met Kleine Houtweg)	
2.3.2	gemeente Heerhugowaard Middenweg zuid	€ 100.000
2.3.2	gemeente Heerhugowaard Middenweg noord	€ 80.000
2.3.2	gemeente Hilversum Streng station-Schapenkamp tot kruising Emmastraat, inclusief Beatrixtunnel tot haltes Bordetstraat en Groest-	€ 325.000
2.3.2	gemeente Hilversum Hilversum Zeverijnplan-soen-Loosdrechtseweg-	€ 260.000
2.3.2	gemeente Hilversum Spoor Hilversum Sportpark	€ 50.000
2.3.2	gemeente Hilversum/Bussum Mies Boumanboulevard en Bussum station Zuid-	€ 550.000
2.3.2	PNH Problematiek op de N9 tussen haltes Koedijk Overzetveer en Koedijk Vlotbrug	€ 260.000
2.3.2	gemeente Velsen Delftplein, rechtsafer ri. Velsen om conflict bus-bus te voorkomen	€ 65.000
2.3.2	gemeente Velsen Pontplein Velsen Zuid	€ 50.000
2.3.2	gemeente Velsen Beverwijk Busbaan Wijckerpoort (Velsertraverse-busstation Beverwijk)-	€ 9.982.500
2.3.2	gemeente Velsen Beverwijk Busbaan Wijckermolen	€ 2.200.000
2.3.2	Rijk Problematiek Velsertunnel, trajectdeel tussen Velsbroekse Dreef en Velsertraverse	€ 3.932.500
2.3.2	gemeente @ Wijdmeren Nieuw Loosdrecht tussen haltes Jol en Schakel-	€ 50.000
2.3.2	gemeente (R) Hoorn Station-Westfriesgasthuis, spoorproblematiek	€ 50.000
2.3.2	gemeente (R) Heerhugowaard Oosttangent	€ 1.000.000
2.3.2	gemeente (R) Bussum Bereiken busstation Naarden-Bussum i.r.t. spoorovergang Generaal de la Reijlaan	€ 140.000
2.3.2	Gemeente Alkmaar; Investeringsagenda	€ 100.000
2.3.2	Gemeente Beverwijk; Investeringsagenda	€ 50.000
2.3.2	Gemeente Haarlem; Investeringsagenda	145.000
2.3.2	Gemeente Hilversum; Investeringsagenda	€ 310.000
2.3.2	Gemeente Velsen; Investeringsagenda	€ 2.250.000
2.2.1	Gemeente Haarlem; Snelfietsroute Haarlem-Amsterdam west	€ 389.392
2.1.3	Stadsregio Amsterdam / HOV Amstelveen – Uithoorn (Uithoornlijn)	€ 2.000.000
2.3.1	Regionaal Overlegorgaan Consumentenbelangen Openbaar Vervoer ¹	€ 50.000
2.3.1	Rijksscholengemeenschap Wiringherlant / Medefinanciering Scholierenlijn Medemblik - RSG Wiringherlant 2015-2016	€ 14.000
2.3.2	Gemeente Velsen/reconstructie Velsertraverse	€ 250.000
2.3.2	Gemeente Texel / Inrichting en beheer Regiecentrum Pilot Texel	€ 383.000
2.1.2	Gemeente Alkmaar/Koelmalaan Willem de Zwijgerlaan	€ 1.000.000
2.3.2	RWS: Busvoorzieningen A1	1.500.000
Programma 3		
3.1.1	Rijkswaterstaat / Realisatie recreatief fietspad op De Nieuwe Afsluitdijk	€ 3.000.000
3.1.1	Provincie Friesland / Vismigratierivier bij De Nieuwe Afsluitdijk	€ 2.000.000
3.1.1	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier/monitoring van ecologische oevers volgens de KRW maatlat	€ 40.000
3.1.1	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier/opzetten programma Bodem en Water	€ 30.000
3.1.1	AGV / bijdrage aan projectplan monitoring trekvisen in Noord-Holland.	€ 5.000
3.2.1.	Landschap N-H (of Water, Land & Dijken) - 'Innovatieprogramma Veen/pilot functie volgt peil'	€1.100.000
Programma 4		
4.1.2	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord	€ 137.850

4.1.2	Regionale Brandweer Amsterdam/Amstelland	€ 18.742
4.1.2	Milieudienst IJmond	€ 118.300
		€ 125.000
4.1.2	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	€ 281.933
4.1.2	Omgevingsdienst Flevoland-Gooi en Vechtstreek	€ 60.450
4.1.2	Danvos bv / Zeewierraffinage	€ 50.000
		35.000
4.1.2	Gemeente Texel / Opschalen energie neutrale woningen	€ 400.000
4.1.2	InVesta / Infrastructuur en voorzieningen InVesta	€ 960.000
4.1.2	Groen gas Nederland Noord-Holland bv/ Milena-Olga-Esme	€ 500.000
4.2.1	Stichting Energy Valley/(bio)LNG in vrachtwagens in drie noordelijke provincies	€ 95.000
		70.000
4.1.1	Milieufederatie NH/sterren dichterbij	€ 36.400
4.1.2	Spuistroom/Nieuwe Afsluitdijk	200.000
4.1.2	Biomassateelt op Zee	300.000
4.2.1	NEMIS	50.000
Programma 5		
5.1.2	Gemeente Den Helder / Geluidbeperkende maatregelen permanent motorcrossterrein	€ 25.000
5.1.2	Gemeente Hollands Kroon / Geluidbeperkende maatregelen permanent motorcrossterrein	€ 25.000
5.1.2	Noord-Hollandse Motorsport Federatie / Geluidbeperkende maatregelen permanent motorcrossterrein	€ 133.148
5.1.2	Omgevingsraad Schiphol ¹	€ 128.000
5.1.2	Gemeente Zaanstad / Verbeteren functioneren Station Koog-Zaandijk (OV-knooppuntenbeleid)	€ 200.000
5.1.2	Gemeente Haarlemmermeer / groen-recreatieve verbindingen	€ 4.500.000
5.1.2	Gemeente Haarlemmermeer / Herstructurering/transformatie bedrijventerreinen	€ 1.000.000
5.1.2	Gemeente Haarlemmermeer / Watersysteem Park 21	€ 15.000.000
5.2.1	Gemeente Amsterdam / AEB-projecten	€ 1.500.000
5.2.1	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord / Kenniswerkplaats`	€ 100.000
5.2.1	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	€ 1.518.286
		1.255.000
5.2.1	Techniekraad	€ 200.000
5.2.1	Gemeente Haarlem / REO	€ 25.000
5.2.1	Gemeente Velsen / REO	€ 25.000
5.2.1	Gemeente Zaanstad / REOZ	€ 25.000
5.2.1	Regio-Gooi en Vechtstreek / Economic Board G&V	€ 25.000
5.2.3	Gemeente Zaanstad / Aanleg kade (toerisme, recreatie)	€ 400.000
5.2.4	Stichting Greenport Noord-Holland Noord / programmabureau	€ 165.000
5.2.4	Stichting Greenport Noord-Holland Noord / uitvoeringsagenda	€ 100.000
5.2.4	Stichting Greenport Aalsmeer / programmabureau	€ 150.000
5.2.4	Stichting Greenport Aalsmeer / uitvoeringsagenda	€ 100.000
5.2.1	Luchtvaartcollege Schiphol / Nieuw West Airport Express	€ 100.000
5.2.1	MKB Doorstart	€ 90.000
5.2.4	St. Transitie IJsselmeervisserij	€ 250.000
5.2.1	Den Helder Airport	€ 250.000
5.2.1	Nederlands Investerings Agentschap	€ 200.000

5.2.4	LTO	€ 43.000
5.2.1	ROC Amsterdam	€ 65.000
5.2.1	ROC Amsterdam/Mediacollege Hilversum	€ 65.000
5.2.1	NOVA college	€ 65.000
5.2.1	Clusius en Horizoncollege	€ 50.000
Programma 6		
6.1.1	Regio Gooi en Vechtstreek / Groene Uitweg, Schootsvelden Naarden	€ 60.000
6.1.1	Natuurmonumenten / project plas - dras Wormer-Jisperveld	€ 78.868
6.1.1	PWN/Waterrijk en Zanderij Castricum	€ 457.500
		€ 237.500
6.1.1	Goois Natuurreservaat¹ / Toelopen Natuurbrug Laarderhoogt	€ 300.000
6.1.1	Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Oost / Quickwins Amsteloevers	€ 198.800
6.1.1	Stichting De Bovenlanden / Groene As Bovenlanden	€ 271.000
		€ 350.000
		€ 240.000
6.1.1	Gemeente Aalsmeer / Groen As door Aalsmeer	€ 187.500
6.1.1	Recreatie Noord-Holland N.V. / Groene Uitweg, Recreatiemakelaar Amstelland	€ 30.000
6.1.1	Regio Gooi- en Vechtstreek / Groene Uitweg, Recreatiemakelaar Gooi en Vecht	€ 30.000
6.1.1	Verenging Agrarisch Natuurbeheer Vechtvallei / Groene Uitweg, Innovatieproject duurzame landbouw 2016-2017	€ 40.000
		€ 80.000
		€ 40.000
6.1.1	Verenging Agrarisch Natuurbeheer Vechtvallei / Groene Uitweg, Gebiedscoördinatie verbrede landbouw 2017	€ 40.000
6.1.1	Groengebied Amstelland / Groene Uitweg, Routebebording Amsterdam Z.O. – Groene Uitweggebied	€ 35.000
6.1.1	Groengebied Amstelland / Groene Uitweg, Opwaardering speelplaats Ouderkerkerplas	€ 21.000
6.1.1	Gemeente Wijdmeren / Groene Uitweg, Voetgangersbrug 's-Gravelandsevaart (N-H-Pad)	€ 32.500
6.1.1	Gemeente Gooise Meren / Groene Uitweg, Wandelpad Vesting Stadzicht	€ 175.000
6.1.1	Gemeente Gooise Meren / Groene Uitweg, Wandelpad Vesting Stadzicht	€ 232.500
6.1.1	Gemeente Gooise Meren / Groene Uitweg, publieksparticipatie Naardertrekvaart	€ 30.000,-
6.1.2	Stichting Landelijk Fietsplatform / Coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken fietsen 2016	€ 50.000
6.1.2	Stichting Wandelnet / Coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken wandelen 2016	€ 50.000
6.1.2	Agrarische Natuur vereniging Water, Land en Dijken/ Boerderij-educatie Laag Holland ¹	€ 80.000
6.1.2	Bureau Promotie Laag Holland / Promotie Laag Holland	€ 80.000
6.1.2	Landschap Noord-Holland ¹	1.392.800
6.1.2	Landschap Noord-Holland / Groen en Gezonde Leefomgeving	€ 150.000
6.1.2	Faunabeheereenheid / Reguliere taken ¹	€ 500.000
6.1.2	Faunabeheereenheid / Maatregelen uitvoering ganzenbeheer	€ 500.000
6.1.2	Goois Natuurreservaat	€ 509.800
6.1.2	Landschap Noord-Holland / Lage Oude Veer, programma 'Kop op de Kaart' Project gaat misschien niet door.	€ 157.400
6.1.2	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum.	€ 30.000
6.1.2	Fam. Tentij / Realisatie NNN Bakkum / Programma Nieuwe Strandwal	€ 100.000

6.1.2	Gemeente Schagen / Boskerpark realisatie NNN Grondverwerving	€ 53.000
6.1.2	Gemeente Schagen / Boskerpark realisatie NNNInrichting	€ 247.000
6.1.2	Gemeente Amsterdam / Project Natuurboog, ecologische verbinding Diemerbos – Holendrechtterpolder	€ 520.000
6.1.2	Natuurmonumenten / Marker Wadden	€ 1.757.375
6.1.2	Waternet / Natuurontwikkeling Huydecoopersweg	€ 925.000
6.1.2.	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier / Polder Waard Nieuwland, gecombineerde waterberging en natuur	€ 42.720
6.1.3	Nationaal Park Zuid Kennemerland ¹	€ 121.789
6.1.3	Nationaal Park Duinen van Texel ¹	€ 136.211
6.1.3	Nationaal Park Duinen van Texel / Texel Vogeleiland van allure	€ 50.000
6.1.3	Landschap Noord-Holland ¹ / Uitvoering Programma 'Betrekken bij Groen'	€ 608.000
6.1.4	Koninklijke Roei- & Zeilvereniging Het Spaarne / Zeil- en roeilocatie Mooie Nel	€ 40.000
6.1.4	Dynamique Sportieve Evenementen / Watersportcentrum Paviljoen Dynamique	€ 57.375
6.1.4	Recreatie Noord-Holland / Realiseren regionaal wandelroutenetwerk regio Amstelland	€ 180.000
6.2.1	Agrarische Natuurvereniging Water, land & Dijken / Ruige mest op Vaarland	€ 51.639
6.2.1	Staatsbosbeheer / Monitoring SNL	€ 30.000
6.3.2	Landschap Noord-Holland / Azolla tegen bodemdaling	€50.000
Programma 7		
7.1.1	Platform Dorpshuizen Noord-Holland ¹	€ 30.000
7.1.1	Vereniging van Kleine Kernen Noord-Holland ¹	€ 30.000
7.1.1	Sportservice ¹	€ 120.000
7.2.1	Gemeente Muiden / Verder met de Vesting	€ 330.000
7.2.1	Stichting Fort van Hoofddorp / Restauratie Fort bij Hoofddorp	€ 1.100.000
7.2.1	Waternet / Fort Spion	€ 120.000
7.2.1	Recreatieschap Spaarnwoude: Restauratie Fort bij Liebrug	€ 800.000
7.2.1	Recreatieschap Spaarnwoude: Restauratie Fort benoorden Spaarndam	€ 500.000
7.2.1	Landschap Noord-Holland: restauratie fort Zuidwijkermeer	€ 600.000
7.2.1	Gemeente Haarlemmermeer: Restauratie Fort bij Aalsmeer	€ 400.000
7.2.1	Stichting ERM: Ontwikkeling certificering inspectiemethodiek	€ 100.000
7.2.2	Monumentenwacht ¹	€ 333.000
7.2.2	Cultuurcompagnie NH ¹ / cultureel erfgoed	€ 764.000
7.2.2	ROP Midden West ¹	€ 17.000
7.3.1	Cultuurcompagnie NH ¹ / Cultuurtoeristische subsidies	€ 100.000
7.3.1.	Stichting Culturebase : cultuurtoeristische subsidies	€ 370.000
7.4.1.	Cultuurcompagnie NH : culturele infrastructuurprojecten	€ 137.000
7.4.1	Plein C : cultuureducatie	€ 250.000
7.4.1	ProBiblio ¹	€ 2.384.240
7.4.1	Stichting Danstheater Aya ¹	€ 98.000
7.4.1	Stichting de Toneelmakerij ¹	€ 260.000
7.4.1	Stichting Oneindig Noord-Holland	€ 200.000

¹ Deze organisatie ontvangt een boekjaarsubsidie.